

PATVIRTINTA

Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos
direktoriaus 2026 m. rugsėjo 3 d. įsakymu
Nr. VK- 95

SUDERINTA

Biržų rajono mero 2026 m. rugsėjo 3 d.
potvarkis Nr. M-516

**BIRŽŲ VLADO JAKUBĖNO MENO MOKYKLOS 2026-2027 MOKSLO
METŲ UGDYMO PLANAS**

TURINYS

I. SKYRIUS.....	4
BENDROSIOS NUOSTATOS	4
II SKYRIUS	6
UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS	6
PIRMASIS SKIRSNIS.....	6
MOKSLO METŲ TRUKMĖ IR STRUKTŪRA	6
ANTRASIS SKIRSNIS	7
MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS.....	7
TREČIASIS SKIRSNIS.....	8
UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMAS.....	8
III SKYRIUS	11
PRADINIO MUZIKINIO FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS	11
PIRMASIS SKIRSNIS	13
AKTYVŲS MOKYMO METODAI	13
ANTRASIS SKIRSNIS	15
MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMAS.....	15
TREČIASIS SKIRSNIS	18
MUZIKAVIMAS.....	18
KETVIRTASIS SKIRSNIS.....	20
CHORAS	20
PENKTASIS SKIRSNIS	22
SOLFEDŽIO.....	22
ŠEŠTASIS SKIRSNIS.....	23
ANSAMBLINIS MUZIKAVIMAS.....	23
SEPTINTASIS SKIRSNIS.....	26
ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS.....	26
IV SKYRIUS.....	27
PAGRINDINIO MUZIKINIO FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS	27
PIRMASIS SKIRSNIS	29
MUZIKAVIMAS.....	29
ANTRASIS SKIRSNIS	32
SOLFEDŽIO.....	32
TREČIASIS SKIRSNIS	34
MUZIKOS ISTORIJA.....	34
KETVIRTASIS SKIRSNIS.....	36
ANSAMBLINIS MUZIKAVIMAS	36
PENKTASIS SKIRSNIS	38

ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS.....	38
ŠEŠTASIS SKIRSNIS.....	40
CHORAS	40
V SKYRIUS	42
PRADINIO DAILĖS FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO	
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS	42
PIRMASIS SKIRSNIS	45
DAILĖS PAŽINIMAS IR RAIŠKA	45
VI SKYRIUS	46
PAGRINDINIO DAILĖS FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO	
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS	46
PIRMASIS SKIRSNIS	47
PIEŠIMAS	47
ANTRASIS SKIRSNIS	49
TAPYBA.....	49
TREČIASIS SKIRSNIS	50
SKULPTŪRA	50
KETVIRTASIS SKIRSNIS.....	51
KOMPOZICIJA.....	51
PENKTASIS SKIRSNIS	53
DAILĖTYRA.....	53
VII SKYRIUS	55
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS.....	55
VIII SKYRIUS	57
NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS	
.....	57
IX SKYRIUS	59
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS.....	59

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Biržų Vlodo Jakubėno meno mokyklos (toliau – Mokykla) 2026-2027 m. m. ugdymo planas (toliau – Ugdymo planas) reglamentuoja formalųjį švietimą papildančio pradinio ir pagrindinio muzikos ir dailės ugdymo (toliau – FŠPU) programų, Neformaliojo vaikų švietimo (toliau – NVŠ) (ankstyvojo meninio ugdymo, mėgėjų meninio ugdymo, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo, tęstinio meninio ugdymo) ir Neformaliojo suaugusiųjų švietimo (toliau – NSŠ) programų įgyvendinimą Mokykloje 2026–2027 mokslo metais.

2. Ugdymo planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Biržų Vlodo Jakubėno meno mokyklos nuostatais, patvirtintais Biržų rajono savivaldybės tarybos 2026 m. kovo 6 d. sprendimu Nr.T-35 „Dėl Biržų Vlodo Jakubėno meno mokyklos nuostatų patvirtinimo“¹, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr.V-48 patvirtintomis „Rekomendacijomis dėl meninio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo“², „Pradinio ir pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo muzikos programomis“, patvirtintomis Biržų Vlodo Jakubėno meno mokyklos direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr.VK-88, „Pradinio ir pagrindinio formalųjį švietimą papildančio dailės ugdymo programomis“, patvirtintomis Biržų Vlodo Jakubėno meno mokyklos direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr.VK-103, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 patvirtinta „Geros mokyklos koncepcija“³, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. V-342 patvirtinta Neformaliojo vaikų švietimo ir jo teikėjų veiklos kokybės užtikrinimo metodika⁴, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4 patvirtintu Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu⁵, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. V-599 patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 20:2018 „Neformaliojo vaikų švietimo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“⁶, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. V-186 patvirtintu Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo vaikų švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas) darbo krūvio sandaros nustatymo tvarkos aprašu,⁷ Mokyklos darbo tvarkos taisyklėmis, patvirtintomis Biržų Vlodo Jakubėno meno mokyklos direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. VK-85⁸, Biržų Vlodo Jakubėno meno mokyklos 2026-2028 m. strateginiu planu, patvirtintu Biržų

¹ Biržų Vlodo Jakubėno meno mokyklos nuostatai. Prieiga per internetą: [nuostatai_2026\(2\).pdf](#)

² Rekomendacijos dėl meninio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo. Prieiga per internetą: [Rekomendacijos dėl meninio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija \(lrv.lt\)](#)

³ Geros mokyklos koncepcija. Prieiga per internetą: [V-1308 Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo \(lrs.lt\)](#)

⁴ Neformaliojo vaikų švietimo ir jo teikėjų veiklos kokybės užtikrinimo metodika. Prieiga per internetą: [V-342 Dėl Neformaliojo vaikų švietimo ir jo teikėjų veiklos kokybės užtikrinimo metodikos patvirtinimo \(lrs.lt\)](#)

⁵ Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašas. Prieiga per internetą: [V-4 Dėl Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kr... \(lrs.lt\)](#)

⁶ Lietuvos higienos norma HN 20:2018 „Neformaliojo vaikų švietimo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“. Prieiga per internetą: [V-599 Dėl Lietuvos higienos normos HN 20:2012 „Neformaliojo vaikų švietimo programų vykdymo bendrieji s... \(lrs.lt\)](#)

⁷ Prieiga per internetą: [V-186 Dėl Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo program...](#)

⁸ Mokyklos Darbo tvarkos taisyklės. Prieiga per internetą: [PATVIRTINTA](#)

rajono savivaldybės mero 2025 m. gruodžio 31 d. potvarkiu Nr. V-697 ir Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos direktoriaus 2025 m. gruodžio 31 d. įsakymu VK-159 bei kitais aktualiais teisės aktais ir Mokyklos vidaus dokumentais, reglamentuojančiais FŠPU, NVŠ ir NSŠ programų įgyvendinimą, ugdymo proceso organizavimą, mokinių saugą, ugdymo kokybę, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą.

3. Mokyklos Ugdymo plano paskirtis – nustatyti Mokyklos ugdymo proceso principus, programų įgyvendinimo tvarką, mokslo metų trukmę ir struktūrą, ugdymo turinio planavimo, įgyvendinimo, vertinimo ir pagalbos mokiniui nuostatas, sudarant sąlygas kiekvienam mokiniui kryptingai plėtoti muzikos, dailės ir kitas menines kompetencijas, ugdytis kūrybiškumą, estetinę, kultūrinę ir socialinę brandą, siekti asmeninės pažangos ir pasirengti mokymuisi visą gyvenimą.

4. Ugdymo plano tikslas – užtikrinti kryptingą, nuoseklų, kokybišką ir mokinių poreikius atliepiantį FŠPU, NVŠ ir NSŠ programų įgyvendinimą, sudarant sąlygas mokiniams įgyti ir plėtoti meninių, dalykinių ir bendrųjų kompetencijų, atskleisti individualius gebėjimus, dalyvauti kultūriniame gyvenime ir patirti kūrybinės saviraiškos sėkmę.

5. Ugdymo plano uždaviniai:

5.1. nustatyti 2026–2027 mokslo metų pradžią, trukmę, ugdymo proceso organizavimo laikotarpius, mokinių atostogų laiką, ugdymo savaitės struktūrą ir pagrindinius pamokų organizavimo reikalavimus;

5.2. apibrėžti FŠPU, NVŠ ir NSŠ programų įgyvendinimo principus, ugdymo turinio planavimo, individualizavimo, diferencijavimo, integravimo ir įgyvendinimo būdus;

5.3. nustatyti mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo, įsivertinimo, grįžtamojo ryšio teikimo ir mokymosi pagalbos organizavimo nuostatas;

5.4. sudaryti prielaidas įtraukiamam, prieinamam ir mokinių gebėjimus, poreikius, mokymosi tempą bei meninius polinkius atliepiančiam ugdymui;

5.5. užtikrinti saugią, sveikatai palankią, pagarba ir bendradarbiavimu grįstą ugdymo aplinką, atitinkančią teisės aktuose nustatytus neformaliojo vaikų švietimo programų vykdymo sveikatos saugos reikalavimus;

5.6. skatinti Mokyklos bendruomenės – mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) – įsitraukimą į ugdymo proceso planavimą, įgyvendinimą, refleksiją ir kokybės tobulinimą;

5.7. sudaryti sąlygas mokinių meninei raiškai, dalyvavimui koncertuose, parodose, konkursuose, festivaliuose, projektuose, edukacinėse veiklose ir kitose kultūrinėse iniciatyvose.

6. Ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose formalųjį švietimą papildantį ugdymą, neformalųjį vaikų švietimą ir neformalųjį suaugusiųjų švietimą, apibrėžtas sąvokas.

7. Rengiant Ugdymo planą vadovautasi šiais principais:

7.1. teisėtumo – Ugdymo plano nuostatos derinamos su galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais FŠPU, NVŠ, NSŠ programų įgyvendinimą, mokinių saugą, ugdymo kokybę ir mokytojų darbo organizavimą;

7.2. prieinamumo ir įtraukties – ugdymo procesas planuojamas taip, kad būtų sudaromos galimybės mokytis skirtingų poreikių, gebėjimų ir ugdymosi patirčių mokiniams;

7.3. individualios pažangos – ugdymo turinys, mokymosi tempas, vertinimas ir pagalba mokiniui siejami su mokinio asmenine pažanga, gebėjimų raida ir meninės raiškos augimu;

7.4. dermės ir tęstinumo – užtikrinamas FŠPU, NVŠ ir NSŠ programų, ugdymo turinio, vertinimo, koncertinės, parodinės, projektinės ir edukacinės veiklos tarpusavio suderinamumas;

7.5. bendradarbiavimo – į ugdymo proceso planavimą, įgyvendinimą ir refleksiją įtraukiami Mokyklos administracija, mokytojai, mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai);

7.6. kokybės užtikrinimo – ugdymo procesas planuojamas remiantis stebėsenos, įsivertinimo, mokinių pasiekimų ir pažangos analizės duomenimis, numatant ugdymo kokybės tobulinimo kryptis.

II SKYRIUS

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

MOKSLO METŲ TRUKMĖ IR STRUKTŪRA

8. Ugdymo proceso organizavimas 2026-2027 mokslo metais:

8.1. Vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės mero 2026 m. birželio 11 d. potvarkiu Nr. M-343 „Dėl mokslo metų pradžios ir trukmės nustatymo Biržų Vlado Jakubėno meno mokykloje“, 2026–2027 mokslo metų pradžia Biržų Vlado Jakubėno meno mokykloje nustatoma 2026 m. rugsėjo 1 d., o mokslo metų trukmė – nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. iki 2027 m. rugpjūčio 31 d. Į mokslo metų trukmę įskaičiuojamas ugdymo procesas ir laikas, skirtas mokinių poilsui – atostogoms, kurių konkretūs terminai nustatomi šiame Ugdymo plane.

8.2. Ugdymo proceso trukmė pagal formalųjį švietimą papildančio muzikos ir dailės pradinio ir pagrindinio ugdymo bei neformaliojo vaikų švietimo programas – ne mažiau kaip 34 savaitės per mokslo metus.

8.3. vadovaujantis Mokytojų tarybos 2026 m. birželio 2 d. posėdžio protokoliniu nutarimu Nr. V2-4, ugdymo procesas skirstomas **pusmečiais**:

8.3.1. I pusmetis - 2026 m. rugsėjo 1 d. – 2026 m. gruodžio 31 d.

8.3.2. II pusmetis - 2027 m. sausio 1 d. – 2027 m. gegužės 31 d.

8.4. mokinių atostogų laikotarpiai:

Rudens atostogos	2026 m. lapkričio 2 d. – 2026 m. lapkričio 8 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2026 m. gruodžio 21 d. – 2027 m. sausio 3 d.
Žiemos atostogos	2027 m. vasario 15 d. – 2027 m. vasario 21 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2027 m. kovo 22 d. – 2027 m. kovo 29 d.

8.5. Vasaros atostogos prasideda pasibaigus ugdymo procesui ir tęsiasi iki kitų mokslo metų pradžios.

8.6. Pamokų ir pertraukų trukmė:

8.6.1. ankstyvojo meninio ugdymo grupėje pamokos trukmė – 30 minučių; 1 klasėje – 35 minutės; 2–8 klasėse – 45 minutės; 0,5 valandos - 30 min.;

8.6.2. pertraukos tarp pamokų – 5–10 min., atsižvelgiant į ugdymo proceso organizavimo ypatumus, tvarkaraštį ir darbo su mokiniais grafiką;

8.6.3. pamokos gali vykti nuo 8:00 iki 20:00 val. pagal Mokyklos direktoriaus patvirtintą pamokų tvarkaraštį.

8.7. Pamokų tvarkaraštis:

8.7.1. kiekvienam mokiniui, klasei ar grupei, atsižvelgiant į ugdymo programos turinį, mokinių pasirinktus dalykus, mokytojų darbo grafikus ir Mokyklos galimybes, sudaromas individualus ar grupinis pamokų tvarkaraštis;

8.7.2. grupinių pamokų tvarkaraštis gali būti koreguojamas pasibaigus pusmečiui, o individualių pamokų – ir pusmečio eigoje, suderinus su direktoriaus pavaduotoju ugdymui ir abipusiu mokytojo bei mokinio, jo tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimu;

8.7.3. atsižvelgiant į meninio ugdymo specifiką, Mokykloje leidžiama numatyti dvi ar daugiau to paties dalyko pamokų iš eilės, nepažeidžiant mokinių sveikatos saugos reikalavimų ir nepertraukiamo mokymosi laiko ribų, nustatytų galiojančiose higienos normose.

9. Ugdymo savaitė apima penkias darbo dienas. Tais atvejais, kai ugdymo procesas organizuojamas ne Mokyklos aplinkose išvykose, konkursuose, festivaliuose, projektuose ir kt. - šios dienos įskaitomos į metinį mokymosi laiką, kai tokios veiklos organizuojamos Mokyklos direktoriaus įsakymu arba pagal patvirtintą Mokyklos veiklos planą.

10. Esant aplinkybėms, galinčioms kelti pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, taip pat paskelbus ekstremaliąją situaciją, esant gamtinėms stichijoms, avarinei pastato ar patalpų būklei, oro pavojaus grėsmei ar kitoms objektyvioms aplinkybėms, dėl kurių ugdymo proceso organizavimas įprastu būdu tampa negalimas arba nesaugus, Mokyklos vadovas turi teisę koreguoti ugdymo proceso organizavimą, keisti ugdymo formas, laikinai stabdyti ugdymo procesą ar priimti kitus būtinus sprendimus mokinių saugumui užtikrinti. Sprendimai dėl ugdymo proceso koregavimo ar laikino sustabdymo derinami su Biržų rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

11. Mokyklos 2026–2027 mokslo metų Ugdymo planą parengė Mokyklos direktoriaus 2026 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. VK-59 sudaryta darbo grupė.

12. Rengiant Ugdymo planą buvo atsižvelgta į Mokyklos veiklos tikslus, 2026–2028 m. strateginio plano kryptis, išorės vertinimo ir Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatus, ugdymo proceso stebėsenos duomenis, mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir lankomumo analizę, mokinių individualius ugdymosi poreikius, gebėjimus, meninius polinkius, mokytojų siūlymus ir Mokyklos turimus žmogiškuosius bei materialiuosius išteklius.

13. Mokyklos Ugdymo planas apsvaistytas 2026 m. birželio 2 d. Mokytojų tarybos posėdyje, protokolo Nr. V2-4.

14. Mokyklos Ugdymo planas suderintas 2026 m. birželio 2 d. su Mokyklos taryba, protokolo Nr. V1-2.

15. Siekiant užtikrinti kryptingą ir kokybišką ugdymo turinio įgyvendinimą, Ugdymo plane įtvirtinti Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl:

15.1. Ugdymo plano struktūros, tikslų, uždavinių, principų ir dermės su Mokyklos strateginiu planu bei aktualiais švietimą reglamentuojančiais teisės aktais;

15.2. mokslo metų pradžios, trukmės, ugdymo proceso laikotarpį, mokinių atostogų ir ugdymo savaitės organizavimo;

15.3. FŠPU, NVŠ ir NSŠ programų įgyvendinimo, jų trukmės, turinio apimties, pamokų skaičiaus, individualių ir grupinių užsiėmimų organizavimo;

15.4. ugdymo proceso organizavimo formų – individualaus, grupinio, mišraus, integruoto, projekcinio, edukacinio ir ugdymo ne Mokyklos aplinkoje;

15.5. mokinių pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo būdų, periodiškumo, fiksavimo, grįžtamojo ryšio teikimo ir įsivertinimo, vadovaujantis Mokyklos 2024 m. rugpjūčio 30

d. įsakymu Nr. VK-103 patvirtintu „Biržų Vlodo Jakubėno meno mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu“;⁹

15.6. mokymosi pagalbos, pasiekimų gerinimo priemonių, mokymosi spragų šalinimo, gabių ir aukštesnių pasiekimų siekiančių mokinių ugdymo galimybių;

15.7. ugdymo turinio planavimo, individualizavimo, diferencijavimo, integravimo, įgyvendinimo stebėsenos ir refleksijos;

15.8. informacinių technologijų, skaitmeninių priemonių, elektroninio dienyno ir kitų mokymo(si) priemonių naudojimo ugdymo procese;

15.9. ugdymo ne Mokyklos aplinkoje organizavimo – dalyvavimo koncertuose, konkursuose, festivaliuose, parodose, projektuose, edukacinėse veiklose, kultūros įstaigose, muziejuose, galerijose ir kitose mokymuisi tinkamose aplinkose;

15.10. muzikos instrumentų, dailės priemonių, metodinės medžiagos ir kitų mokymo(si) priemonių parinkimo, naudojimo ir prieinamumo mokiniams;

15.11. pasirenkamųjų dalykų ir papildomo ugdymo turinio pasiūlos, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus, ugdymosi pasiekimus, meninius polinkius, mokymosi spragas, kūrybinius interesus ir Mokyklos galimybes;

15.12. klasių, grupių, pogrupių, mobiliųjų grupių ir modulių sudarymo pagal mokinių amžių, poreikius, pasirinktas ugdymo kryptis, specializacijas, programų turinį ir pedagoginius išteklius;

15.13. mokinių individualių ugdymo planų, repertuarų, kūrybinių darbų ir individualios meninės raiškos programų sudarymo, įgyvendinimo, koregavimo ir stebėsenos;

15.14. koncertinės, konkursinės, parodinės, projektinės, kultūrinės-edukacinės ir bendruomeninės veiklos integravimo į ugdymo procesą;

15.15. saugios, sveikatai palankios, pagarba, bendradarbiavimu ir emocine gerove grįstos ugdymo aplinkos kūrimo;

15.16. mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo, bendradarbiavimo, dalyvavimo ugdymo proceso planavime, įgyvendinime ir Mokyklos veiklos kokybės tobulinime, atsižvelgiant į Mokyklos veiklos planą ir ugdymo kalendorių.

TREČIASIS SKIRSNIS

UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMAS

16. Mokykloje formalųjį švietimą papildančio ugdymo, neformaliojo vaikų švietimo ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos įgyvendinamos individualaus, grupinio, mišraus, integruoto, projekcinio ir ugdymo ne Mokyklos aplinkoje formomis, atsižvelgiant į ugdymo programos paskirtį, mokinių amžių, gebėjimus, ugdymosi poreikius, pasirinktą meninio ugdymo kryptį, Mokyklos materialiuosius ir žmogiškuosius išteklius.

17. Individualus ir grupinis darbas organizuojamas taip:

17.1. siekiant užtikrinti asmeninį mokinio pažangos stebėjimą, individualių gebėjimų plėtotę ir kryptingą dalykinių bei bendrųjų kompetencijų ugdymą, muzikavimo pagal pasirinktą instrumentą, solinio dainavimo, antrojo muzikos instrumento, pasirenkamųjų dalykų ir kitos individualios meninės raiškos pamokos organizuojamos individualiai;

17.2. grupinės pamokos organizuojamas pagal FŠPU programas: solfedžio, muzikos istorijos, chorinio dainavimo, ansamblinio muzikavimo, dailės pamokose, pagal neformaliojo vaikų

⁹ 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. VK-103 patvirtintas „Biržų Vlodo Jakubėno meno mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašas“. Prieiga per internetą: [pasiekimu kompetenciju tvarka 2024.pdf](#)

švietimo (NVŠ): ankstyvojo meninio ugdymo, meninio ugdymo mėgėjų, programose, skirtose mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių ir kitose;

17.3. dailės dalykų pamokos organizuojamos grupėse. Atsižvelgiant į mokinių amžių, gebėjimus, individualius ugdymosi poreikius, meninius polinkius, pasirinktą programą ir Mokyklos galimybes, formuojamos mobiliosios grupės, pogrupiai ar laikinosios kūrybinės grupės;

17.4. FŠPU dailės, muzikos, neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) ir kitų meninio ugdymo sričių užsiėmimai gali būti organizuojami ne tik Mokyklos patalpose, bet ir kitose mokymuisi tinkamose aplinkose: gamtoje, muziejuose, galerijose, kultūros įstaigose, bibliotekose, koncertų salėse, parodose, edukacinėse erdvėse ir kitose kultūrinėse ar kūrybinėse aplinkose;

17.5. ugdymo procese taikomi aktyvūs, integruoti, kūrybiniai, patyriminiai, projektiniai, refleksijos, informacinių technologijų ir kiti mokinių įsitraukimą, saviraišką ir pažangą skatinantys metodai;

17.6. ugdymas grindžiamas individualizavimo ir diferencijavimo principais – užduotys, repertuaras, kūrybinės veiklos, mokymosi tempas ir pagalbos būdai parenkami atsižvelgiant į mokinio gebėjimus, pažangą, amžių, ugdymosi poreikius ir meninius polinkius;

17.7. ugdymo metu skatinamas mokinių pastabumas, kūrybiškumas, kritinis mąstymas, kultūrinis sąmoningumas, bendradarbiavimas, refleksija, savarankiškumas ir atsakomybė už mokymosi rezultatus;

17.8. siekiant užtikrinti ugdymo kokybę, dailės ir kitų grupinių meninio ugdymo užsiėmimų grupės dydis – iki 8 mokinių, tačiau konkretus grupės dydis gali būti nustatomas atsižvelgiant į programos pobūdį, mokinių amžių, ugdymo tikslus, patalpų pritaikymą, higienos normų reikalavimus ir Mokyklos galimybes.

18. Ugdymo proceso intensyvinimas:

18.1. formalųjį švietimą papildančio (FŠPU) muzikinio ugdymo programose solfedžio, muzikos istorijos ir antrojo muzikos instrumento dalykų ugdymo turinys, atsižvelgiant į programos įgyvendinimo ypatumus, mokinio gebėjimus, pasirengimą ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes, gali būti intensyvinamas – programos turinį įgyvendinant per trumpesnę laikotarpį (trejus metus), nepažeidžiant programoje numatytų tikslų, uždavinių ir turinio apimties;

18.2. formalųjį švietimą papildančio (FŠPU) dailės ugdymo programose 5–7 klasių kompozicijos, skulptūros, tapybos ir kitų dailės dalykų ugdymo turinys gali būti intensyvinamas – programos turinį įgyvendinant per trejus metus, užtikrinant ugdymo nuoseklumą, mokinių pasiekimų stebėseną ir programos reikalavimų įgyvendinimą;

18.3. sprendimai dėl ugdymo proceso intensyvinimo priimami atsižvelgiant į mokinių pasiekimus, programos turinį, mokytojų siūlymus, Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes ir suderinami su direktoriaus pavaduotoju ugdymui;

18.4. intensyvinant ugdymo procesą, užtikrinama, kad nebūtų pažeidžiami mokinių sveikatos saugos, poilsio ir nepertraukiamo mokymosi laiko reikalavimai.

19. Mokymosi pagalba:

19.1. mokinių pasiekimai, pažanga, lankomumas, mokymosi motyvacija ir ugdymosi poreikiai stebimi nuolat, analizuojami individualiai ir aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytoju, direktoriaus pavaduotoju ugdymui, o prireikus – Mokytojų taryboje ar kituose Mokyklos savivaldos ir darbo organizavimo formatuose;

19.2. pastebėjus mokymosi sunkumų, mokymosi spragų, lankomumo problemų, sumažėjusią mokymosi motyvaciją ar kitus ugdymosi sunkumus, mokiniui teikiama tikslinga mokymosi pagalba: individualios konsultacijos, papildomas mokytojo paaiškinimas, repertuaro ar

užduočių pritaikymas, mokymosi tempo koregavimas, papildomos kūrybinės ar praktinės užduotys, glaudesnis bendradarbiavimas su tėvais (globėjais, rūpintojais);

19.3. gabiems ir aukštesnių pasiekimų siekiantiems mokiniams sudaromos sąlygos plėtoti gebėjimus – rengiami individualūs mokinio planai (repertuarai), kūrybinės užduotys, skatinamas dalyvavimas koncertuose, konkursuose, festivaliuose, parodose, projektuose, meistriškumo pamokose ir kitose meninės raiškos veiklose;

19.4. mokymosi pagalba organizuojama vadovaujantis individualios pažangos, įtraukties, prieinamumo, bendradarbiavimo ir mokinio gerovės principais;

19.5. už saugios, palankios ir pagarba grįstos ugdymosi aplinkos kūrimą atsakinga visa Mokyklos bendruomenė. Mokykloje įgyvendinama Smurto ir priekabiavimo prevencijos politika, patvirtinta Mokyklos direktoriaus 2025 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. VK-10, vadovaujamas Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso 30 straipsniu¹⁰.

20. Mokymosi individualizavimas ir diferencijavimas:

20.1. ugdymas individualizuojamas ir diferencijuojamas atsižvelgiant į mokinio amžių, pasirengimą, gebėjimus, pasiekimus, mokymosi tempą, meninius polinkius, pasirinktą ugdymo kryptį, specialiuosius ugdymosi poreikius ir individualią pažangą;

20.2. individualūs mokinio planai, repertuaras ar individualios meninės raiškos programos sudaromi mokiniams, kurie:

20.2.1. mokosi pagal FŠPU muzikavimo, solinio dainavimo ar kitas individualios meninės raiškos programas;

20.2.2. yra grįžę iš užsienio švietimo sistemos ar turi skirtingą mokymosi patirtį;

20.2.3. dėl sveikatos būklės ar kitų objektyvių aplinkybių mokosi pagal individualiai pritaiktą ugdymo organizavimo formą;

20.2.4. turi specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi sunkumų arba jiems reikalingas ugdymo turinio, tempo, užduočių ar vertinimo būdų pritaikymas;

20.2.5. siekia aukštesnių meninių pasiekimų ir rengiasi konkursams, koncertams, parodoms, festivaliams ar kitiems viešiesiems pasirodymams;

20.2.6. individualius ugdymo planus (repertuarus) iki spalio 1 d. parengia specialybės mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus, pažangą, ugdymosi poreikius, programos reikalavimus ir numatytus pasiekimus;

20.2.7. specialybės mokytojas atsako už individualaus plano (repertuaro) įgyvendinimą, stebėseną ir koregavimą;

20.2.8. individualių ugdymo planų (repertuarų) įgyvendinimo kokybės priežiūrą vykdo direktoriaus pavaduotojas ugdymui;

20.2.9. individualus ugdymo planas (repertuaras) gali būti koreguojamas mokslo metų eigoje, įvertinus mokinio pasiekimus, pažangą, mokymosi motyvaciją, sveikatos būklę, ugdymosi poreikių pokyčius, mokytojo siūlymus ar kitus ugdymo procesui reikšmingus veiksnius.

21. Laikinių grupių formavimas:

21.1. siekiant diferencijuoto, lankstaus ir mokinių poreikius atliepiančio ugdymo, Mokykloje gali būti formuojamos laikinosios grupės, pogrupiai, mobiliosios grupės ar moduliai pagal

¹⁰ Mokyklos direktoriaus 2025 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. VK-10 patvirtinta smurto ir priekabiavimo prevencijos politika. Prieiga per internetą: [prevencijos politika_2025.pdf](#)

mokinių pasirinktą mokymo(si) turinį, amžių, gebėjimus, pasiekimus, mokymosi poreikius, programos turinį ir Mokyklos galimybes;

21.2. laikinosios grupės, pogrupiai ar moduliai gali būti formuojami FŠPU solfedžio, muzikos istorijos, choro, ansamblinio muzikavimo pamokose bei NVŠ dalykų pamokose projektinės, koncertinės, parodinės ar kitos meninės veiklos organizavimui;

21.3. laikinosios grupės gali būti sudaromos visiems mokslo metams, pusmečiui, konkrečiam projektui, koncertui, parodai, konkursui, festivaliui, edukacinei veiklai ar kitai ugdymo veiklai įgyvendinti.

22. Ugdymas ne Mokyklos aplinkoje:

22.1. ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik Mokyklos patalpose, bet ir kitose ugdymui tinkamose aplinkose – kultūros, meno, gamtos, mokslo, edukacinėse, socialinėse ir viešosiose erdvėse;

22.2. ugdymas ne Mokyklos aplinkoje organizuojamas vadovaujantis Ugdymo ne Mokyklos aplinkoje organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. VK-112¹¹, mokinių saugą, sveikatos priežiūrą, išvykų organizavimą ir atsakomybę reglamentuojančiais teisės aktais bei Mokyklos vidaus dokumentais;

22.3. ugdymas ne Mokyklos aplinkoje gali būti vykdomas dalyvaujant koncertuose, konkursuose, festivaliuose, parodose, projektuose, kūrybinėse dirbtuvėse, edukacinėse programose, pažintinėse išvykose, muziejų, galerijų, bibliotekų, kultūros centrų ir kitų įstaigų organizuojamose veiklose;

22.4. ugdymo ne Mokyklos aplinkoje veiklos, kai jos atitinka ugdymo programų tikslus ir turinį, įskaitomos į ugdymo procesą ir gali būti fiksuojamos elektroniniame dienyne ar kituose Mokyklos nustatytuose dokumentuose.

23. Mokinių pasiekimų fiksavimas:

23.1. mokinių mokymosi pasiekimai, pažanga, lankomumas, ugdymo turinio įgyvendinimas ir kita su ugdymo procesu susijusi informacija fiksuojama elektroniniame dienyne;

23.2. elektroninis dienynas tvarkomas vadovaujantis Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos Elektroninio dienyno tvarkymo tvarkos aprašu, patvirtintu Mokyklos direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. VK-102¹²;

23.3. mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimas vykdomas laikantis asmens duomenų apsaugos, konfidencialumo, objektyvumo, aiškumo, nuoseklumo ir grįžtamojo ryšio principų;

23.4. informacija apie mokinio pasiekimus, pažangą, lankomumą ir ugdymosi sunkumus teikiama mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) Mokyklos nustatyta tvarka;

23.5. mokinių pasiekimų ir pažangos duomenys naudojami ugdymo turiniui planuoti, mokymosi pagalbai organizuoti, individualiai pažangai stebėti, ugdymo kokybei analizuoti ir Mokyklos veiklai tobulinti.

III SKYRIUS PRADINIO MUZIKINIO FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

¹¹ Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos Ugdymo ne mokyklos aplinkoje tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: [ugdymas_ne_mokykloje_2024.pdf](#)

¹² Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos Elektroninio dienyno tvarkymo tvarkos aprašas. Prieiga per internetą: [PATVIRTINTA](#)

24. Įgyvendindama Pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, Mokykla vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48 patvirtintomis Rekomendacijomis dėl meninio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo bei Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. VK-88 patvirtintomis „Pradinio ir pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo muzikos programomis“, Mokyklos ugdymo planu, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu bei kitais teisės aktais ir Mokyklos vidaus dokumentais, reglamentuojančiais ugdymo proceso organizavimą, mokinių saugą, ugdymo kokybę ir mokymosi pasiekimų vertinimą.

25. **Pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo** programa skirta mokiniams, siekiantiems kryptingai ugdytis muzikinius gebėjimus, įgyti pradinius pasirinkto instrumento arba vokalinio muzikavimo įgūdžius, plėtoti muzikinę klausą, ritmo pojūtį, muzikinį raštingumą, kūrybiškumą, sceninės raiškos ir kultūrinio sąmoningumo pradmenis.

26. Programos paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniui nuosekliai ir sistemingai ugdytis muzikines, kūrybines, pažinimo, kultūrinės, komunikavimo, socialines ir asmenines kompetencijas, reikalingas tolesniam mokymuisi pagal pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, aktyviam dalyvavimui kultūriniame gyvenime ir savarankiškai meninei raiškai.

27. Programos trukmė – 1, 2, 3 arba 4 metai. Konkreti programos trukmė kiekvienam mokiniui nustatoma atsižvelgiant į mokinio amžių, brandą, pasirinktą instrumentą ar vokalinio muzikavimo kryptį, ankstesnę muzikinę patirtį, gebėjimus, individualią pažangą ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

28. Pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos turinys grindžiamas muzikavimo, muzikinio raštingumo, ansamblinio arba kolektyvinio muzikavimo, kūrybinės raiškos ir kultūrinio pažinimo dermės principais. Ugdytas organizuojamas taip, kad mokinyse nuosekliai įgytų pradinius muzikavimo gebėjimus, mokytųsi suprasti muzikos kalbą, įgytų viešo pasirodymo patirties ir ugdytųsi atsakomybę už asmeninę pažangą.

29. Programos **branduolį** sudaro šie dalykai:

29.1. muzikavimas;

29.2. solfedžio;

29.3 vienas iš šių dalykų: ansamblinis muzikavimas, antrasis muzikos instrumentas arba choras. Konkretūs dalykai siūlomi atsižvelgiant į mokinių poreikius, amžių, gebėjimus, pasirinktą muzikavimo kryptį ir Mokyklos žmogiškuosius bei materialiuosius išteklius.

30. Mokiniui privalomi **yra trys branduolio** dalykai. Branduolio dalykų turinys siejamas tarpusavyje ir sudaro nuoseklų muzikinio ugdymo pagrindą: muzikavimas ugdo praktinius atlikimo gebėjimus, solfedžio stiprina muzikinį raštingumą, klausą ir ritmo pojūtį, o ansamblinis muzikavimas, choras ar antrasis muzikos instrumentas plėtoja bendradarbiavimo, klausymosi, kolektyvinio muzikavimo ir viešo pasirodymo patirtį.

31. **Muzikavimo dalyko paskirtis** – padėti mokiniui įgyti pradinius grojimo pasirinktu instrumentu arba vokalinio muzikavimo įgūdžius, lavinti atlikimo techniką, muzikinę klausą, ritmą, intonavimą, interpretavimo pradmenis, sceninę laikyseną, meninę raišką, kūrybinį mąstymą, estetinę pajautą ir emocinį sąmoningumą.

32. **Solfedžio dalyko paskirtis** – ugdyti mokinio muzikinį raštingumą, klausą, ritmo pojūtį, intonavimą, gebėjimą skaityti ir užrašyti muzikos tekstą, suvokti muzikos kalbos elementus ir juos taikyti muzikavimo veikloje.

33. **Ansamblinio muzikavimo, choro arba antrojo muzikos instrumento paskirtis** – sudaryti mokiniui galimybę įgyti kolektyvinio muzikavimo, bendradarbiavimo, klausymosi, ansambliskumo, sceninės patirties ir kultūrinio dalyvavimo pradmenis.

34. **Pasirenkamieji dalykai**, pavyzdžiui, solinis dainavimas, dirigavimas ar kiti Mokyklos siūlomi dalykai, gali būti siūlomi atsižvelgiant į mokinio individualius gebėjimus, ugdymosi poreikius, meninius polinkius, pasiekimus ir Mokyklos galimybes. Pasirenkamųjų dalykų pasirinkimas nėra privalomas. Pasirenkamojo muzikinio ugdymo dalykus skiria direktoriaus pavaduotojas ugdymui pagal kuruojamą sritį.

35. Mokinio ugdymas individualizuojamas ir diferencijuojamas atsižvelgiant į jo amžių, pasirengimą, gebėjimus, mokymosi tempą, pasirinktą instrumentą ar vokalinio muzikavimo kryptį, individualią pažangą ir meninės raiškos poreikius. Muzikavimo pamokoms mokytojas sudaro individualų mokinio planą (repertuarą).

36. Repertuaras parenkamas atsižvelgiant į mokinio amžių, technines galimybes, muzikinę brandą, gebėjimus, ugdymo programos tikslus ir numatomus pasiekimus. Repertuare derinami techniniai, meniniai, kūrybiniai ir kultūriniai ugdymo aspektai, sudarant sąlygas mokiniui nuosekliai tobulėti ir patirti mokymosi sėkmę.

37. Vieši pasirodymai – koncertai, vakarai, mokyklos renginiai, konkursai, festivaliai ir kitos kultūrinės veiklos – yra integrali ugdymo proceso dalis. Jie padeda ugdyti mokinio sceninę patirtį, atsakomybę, savireguliaciją, valią, dėmesio koncentraciją, bendravimo kultūrą ir pasitikėjimą savimi.

38. Programos turinį papildo kultūrinio konteksto pažinimas: koncertų, spektaklių ar kitų muzikinių renginių lankymas, garso ir vaizdo įrašų klausymas bei peržiūra, atlikėjų pasirodymų analizė, refleksija, pokalbiai apie muzikos kūrinius, kompozitorius, atlikimo tradicijas ir kultūrinę muzikos reikšmę.

39. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu. Vertinant atsižvelgiama į mokinio individualią pažangą, pastangas, muzikavimo gebėjimų raidą, muzikinio raštingumo pasiekimus, kūrybinę raišką, dalyvavimą ugdymo veiklose ir gebėjimą reflektuoti savo mokymąsi.

40. Programos baigiamųjų klasių mokiniai rengia individualią meninę programą arba kitą Mokyklos nustatytą pasiekimų patikrinimo formą, skirtą muzikavimo, sceninės raiškos, muzikinio raštingumo ir bendrųjų kompetencijų pasiekimams įvertinti. Programos kūrinių apimtis, turinio sudėtingumas ir atlikimo forma pritaikomi pagal mokinio meninę brandą, pasirinktą ugdymo kryptį, instrumentą ar vokalinio muzikavimo pobūdį.

41. Baigus pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, mokiniui išduodamas pradinio ugdymo programos baigimo pažymėjimas. Mokinys, pasiekęs programoje numatytus rezultatus, gali tęsti mokymąsi pagal pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą.

PIRMASIS SKIRSNIS

AKTYVŪS MOKYMO METODAI

42. Ugdymo procese taikomi **aktyvūs mokymo(si) metodai**, orientuoti į mokinio įsitraukimą, patirtinį mokymąsi, kūrybiškumo, savarankiškumo, refleksijos, bendradarbiavimo ir meninės raiškos gebėjimų ugdymą. Aktyvūs mokymo(si) metodai padeda mokiniams ne tik įgyti žinių ir įgūdžių, bet ir taikyti juos praktinėje, kūrybinėje, koncertinėje, parodinėje, projektinėje ir kultūrinėje veikloje.

43. Aktyvūs mokymo(si) metodai parenkami atsižvelgiant į ugdymo programos tikslus, mokinių amžių, gebėjimus, ugdymosi poreikius, individualią pažangą, pasirinktą meninio ugdymo kryptį, dalyko specifiką ir Mokyklos galimybes. Taikant šiuos metodus siekiama sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui aktyviai dalyvauti ugdymo procese, tyrinėti, eksperimentuoti, kelti klausimus, ieškoti kūrybinių sprendimų, bendrauti, bendradarbiauti ir įsivertinti savo mokymąsi.

44. **Solfedžio pamokose** taikomi žaidybiniai, integraciniai, vizualiniai, klausos lavinimo, ritmavimo, intonavimo, audijavimo, improvizavimo ir muzikinio teksto analizės metodai. Mokiniai atlieka ritminius žaidimus, intonavimo pratimus, muzikinius diktantus, klausos lavinimo užduotis, analizuoja muzikinius fragmentus, improvizuoja, kuria trumpus ritminius ar melodinius darinius. Ugdymo procese gali būti naudojamos interaktyvios lentos, skaitmeninės muzikos programos, garso įrašai, vaizdo medžiaga, individualios ir grupinės užduotys, leidžiančios mokiniams mokytis pagal gebėjimus ir individualų mokymosi tempą.

45. **Muzikavimo pamokose** taikomi kūrybiniai, interpretaciniai, praktinio demonstravimo, probleminio mokymosi, aktyvaus klausymo, sceninės raiškos, savianalizės ir refleksijos metodai. Mokiniai mokosi analizuoti atliekamą kūrinį, ieškoti meninės interpretacijos sprendimų, lavinti atlikimo techniką, klausyti savo ir kitų atlikimo, aptarti garso kokybę, frazavimą, artikuliaciją, dinamiką, sceninę laikyseną ir emocinę raišką. Po pasirodymų, perklausų, koncertų ar konkursų aptariamos mokinio stipriosios pusės, pažanga ir tobulintinos sritys.

46. Muzikavimo pamokose, atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir mokymosi etapą, gali būti taikoma individualaus repertuaro analizė, mokymasis pagal pavyzdį, garso ir vaizdo įrašų analizė, koncertų lankymas, atlikėjų pasirodymų stebėjimas ir vertinimas, kūrybinės užduotys, improvizacija, skaitymas iš lapo, darbas su akompanimentu ir pasirengimas viešam pasirodymui.

47. **Muzikos istorijos** pamokose taikomi diskusijų, darbo grupėmis, projekcinio mokymosi, tyrinėjimo, pristatymų, kūrybinių užduočių, lyginamosios analizės, edukacinių išvykų ir integruoto ugdymo metodai. Mokiniai analizuoja muzikos epochas, stilius, žanrus, kompozitorių kūrybą, muzikos ir kultūros reiškinių sąsajas, rengia pristatymus, kuria laikotarpių, kompozitorių ar muzikos stilių žemėlapius, klausosi ir aptaria muzikos kūrinius, sieja muzikos istorijos žinias su literatūra, daile, teatru, istorija ir kitais kultūriniais kontekstais.

48. **Ansamblinio muzikavimo ir chorinio dainavimo** veiklose taikomi bendro muzikavimo, bendradarbiavimo, įsiklausymo, kolektyvinės atsakomybės, praktinių sprendimų priėmimo, vaidmenų pasiskirstymo, interpretacijos derinimo ir refleksijos metodai. Mokiniai mokosi girdėti save ir kitus, derinti intonaciją, ritmą, tempą, dinamiką, frazavimą, siekti ansambliško, priimti bendrus meninius sprendimus ir atsakingai dalyvauti kolektyvinėje kūrybinėje veikloje.

49. **Ansamblinio muzikavimo ir choro veiklose** ypatingas dėmesys skiriamas socialinių, emocinių ir komunikavimo kompetencijų ugdymui: mokiniai mokosi bendradarbiauti, laikytis susitarimų, gerbti kitų indėlį, prisiimti atsakomybę už bendrą rezultatą, konstruktyviai priimti grįžtamąjį ryšį ir reflektuoti savo vaidmenį bendroje meninėje veikloje.

50. **Dailės programose** taikomi aktyvūs, kūrybiniai, patyriminiai, projektiniai, tyrinėjimo, refleksijos, vizualinės analizės, eksperimentavimo, individualizavimo ir diferencijavimo metodai. Šie metodai padeda mokiniams ugdytis vizualinį mąstymą, kūrybiškumą, pastabumą, estetinį suvokimą, gebėjimą analizuoti meno kūrinius, pasirinkti meninės raiškos priemones ir savitai interpretuoti aplinką.

51. **Dailės pamokose** organizuojamos kūrybinės dirbtuvės, kuriose mokiniai praktinės veiklos metu eksperimentuoja su įvairiomis medžiagomis, technikomis ir raiškos būdais: piešimu, tapyba, grafika, skulptūra, kompozicija, keramika, mišriomis technikomis ir kitomis meninės raiškos formomis.

52. **Projektiniai darbai dailės programose** organizuojami taip, kad mokiniai galėtų kurti ilgalaikius kūrybinius projektus nuo idėjos iki pristatymo. Projektinės veiklos metu taikomas tyrinėjimo metodas: mokiniai analizuoja temą, vizualinius kontekstus, menininkų kūrybą, medžiagų ir technikų galimybes, planuoja kūrybinį procesą, įgyvendina sumanymą ir pristato rezultatą.

53. **Refleksijos metodas** taikomas aptariant mokinių kūrybinius darbus, meninius sprendimus, patirtis, iškilusius sunkumus ir pasiektą pažangą. Mokiniai skatinami žodžiu ar raštu apibūdinti savo kūrybinį sumanymą, aptarti pasirinktą techniką, įvardyti sėkmes ir tobulintinas sritis, komentuoti ir pagarbiai vertinti kitų mokinių darbus.

54. **Mokymasis ne Mokyklos aplinkoje** taikomas siekiant praplėsti mokinių kultūrinį akiratį, stiprinti patirtinį mokymąsi ir susieti ugdymo turinį su realia kultūrine, menine ir socialine aplinka. Užsiėmimai gali būti organizuojami gamtoje, muziejuose, galerijose, bibliotekose, kultūros įstaigose, koncertų salėse, parodose, edukacinėse erdvėse ir kitose mokymuisi tinkamose aplinkose. Tokios veiklos padeda ugdyti stebėjimą, interpretaciją, kontekstinį mąstymą, kultūrinį sąmoningumą ir gebėjimą taikyti įgytas žinias praktikoje.

55. Ugdymo procese taikomas mokymosi individualizavimas ir diferencijavimas: užduotys, repertuaras, kūrybinės veiklos, mokymosi tempas, pagalbos būdai ir vertinimo kriterijai pritaikomi pagal mokinių gebėjimus, poreikius, pasiekimus, meninius polinkius ir individualią pažangą. Taikomi personalizuoti, saviraišką skatinantys metodai: savarankiškas temos pasirinkimas, kūrinio interpretavimas pasirinkta technika, individualios kūrybinės užduotys, meno kalbos elementų paieškos ir asmeninės meninės raiškos plėtojimas.

56. Informacinės technologijos ir skaitmeninės priemonės ugdymo procese naudojamos tikslingai – muzikos klausymuisi ir analizei, garso ar vaizdo įrašų peržiūrai, kūrybinių darbų pristatymui, skaitmeninių užduočių atlikimui, refleksijai, mokinių pažangos stebėsenai ir grįžtamajam ryšiui teikti. Skaitmeninės priemonės taikomos atsižvelgiant į ugdymo tikslus, mokinių amžių, dalyko specifiką ir saugaus bei atsakingo technologijų naudojimo principus.

57. Aktyvūs mokymo(si) metodai taikomi derinant juos su formuojamuoju vertinimu, mokinio įsivertinimu ir grįžtamojo ryšiu. Mokytojas, atsižvelgdamas į mokinių pasiekimus ir pažangą, parenka tinkamiausius metodus, koreguoja ugdymo turinį, numato pagalbos priemones ir sudaro sąlygas mokiniui patirti mokymosi sėkmę.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMAS

58. Mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimas Biržų Vlado Jakubėno meno mokykloje yra neatsiejama ugdymo proceso dalis, padedanti stebėti mokinio individualią pažangą, numatyti mokymosi pagalbos poreikį, koreguoti ugdymo turinį ir skatinti mokinio atsakomybę už mokymąsi.

59. Vertinimas grindžiamas holistiniu požiūriu į mokinio ugdymą, atsižvelgiant į meninio ugdymo paskirtį, mokinio amžių, gebėjimus, individualią pažangą, pasirinktą ugdymo kryptį, programos tikslus ir numatomus pasiekimus.

60. **Muzikinio ugdymo** mokinių pasiekimai vertinami atsižvelgiant į tris pagrindines meninio ugdymo sritis:

60.1. muzikos atlikimo technikos įvaldymą;

60.2. muzikos kūrinių interpretavimą;

60.3. atlikėjo raišką socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

61. Šios meninio ugdymo sritys yra tarpusavyje susijusios ir viena kitą papildo: atlikimo technika sudaro prielaidas kokybiškai interpretacijai, interpretavimas padeda atskleisti kūrinio meninę prasmę, o atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje leidžia mokiniui įgytas kompetencijas taikyti koncertinėje, konkursinėje, projektinėje ir kitose kultūrinėse veiklose.

62. **Dailės ugdymo** mokinių pasiekimai vertinami atsižvelgiant į kūrybinės raiškos, vizualinės kalbos pažinimo, technikų taikymo, idėjos plėtojimo, kūrybinio proceso, refleksijos, meninio sprendimo pagrįstumo ir kūrinio pristatymo aspektus.

63. Vertinimo procesas organizuojamas vadovaujantis Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu, Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos Mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimo (MMPP) organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Mokyklos direktoriaus 2025 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. VK-63, ir kitais Mokyklos vidaus dokumentais, reglamentuojančiais mokinių pasiekimų vertinimą, fiksavimą ir informavimą apie pažangą.

64. Vertinimo tikslas – padėti mokiniui mokytis, stebėti ir įsivertinti individualią pažangą, suteikti grįžtamąjį ryšį apie mokymosi sėkmes ir tobulintinas sritis, sudaryti sąlygas mokytojui planuoti ugdymo turinį, individualizuoti ir diferencijuoti užduotis, laiku teikti mokymosi pagalbą ir užtikrinti ugdymo kokybę.

65. Vertinimo procese laikomasi šių principų:

65.1. aiškumo – mokiniui iš anksto paaiškinami vertinimo kriterijai, užduočių paskirtis ir numatomi pasiekimai;

65.2. objektyvumo – mokinio pasiekimai vertinami pagal nustatytus kriterijus, atsižvelgiant į programos reikalavimus ir individualią pažangą;

65.3. individualios pažangos – vertinant lyginami ne mokinių tarpusavio rezultatai, o mokinio pasiekimų kaita, pastangos ir augimas;

65.4. grįžtamojo ryšio – mokiniui teikiama informacija, padedanti suprasti, kas pavyko, ką reikia tobulinti ir kaip siekti geresnio rezultato;

65.5. įtraukties ir prieinamumo – vertinimo būdai ir užduotys pritaikomi pagal mokinio amžių, gebėjimus, ugdymosi poreikius ir mokymosi situaciją;

65.6. konfidencialumo ir pagarbos – mokinių pasiekimai viešai tarpusavyje nelyginami, o vertinimo informacija naudojama ugdymo kokybei ir mokinio pažangai gerinti.

66. Vertinimo procese taikomas formuojamasis, diagnostinis, kriterinis, kaupiamasis, įsivertinimo ir apibendrinamasis vertinimas.

67. Formuojamasis vertinimas taikomas nuolat ugdymo proceso metu. Jis padeda mokiniui suprasti mokymosi tikslus, įsivertinti pažangą, gauti mokytojo grįžtamąjį ryšį ir kryptingai tobulinti meninius, dalykinius ir bendruosius gebėjimus.

68. Diagnostinis vertinimas gali būti taikomas mokymo laikotarpio pradžioje, pradedant naują ugdymo etapą, dalyką, temą ar rengiant individualų ugdymo planą, siekiant nustatyti mokinio turimas žinias, gebėjimus, mokymosi patirtį ir numatyti tolesnes ugdymo kryptis.

69. Kriterinis vertinimas taikomas siekiant aiškiai apibrėžti, kokie mokinio pasiekimai atitinka tam tikrą pasiekimų lygį, užduoties tikslą ar programos reikalavimus. Kriterijai padeda mokiniui suprasti, ko iš jo tikimasi, ir planuoti asmeninę pažangą.

70. Kaupiamasis vertinimas taikomas fiksuojant mokinio pastangas, nuoseklų darbą, dalyvavimą ugdymo veiklose, užduočių atlikimą, pasirengimą pamokoms, kūrybinę iniciatyvą, viešus pasirodymus, parodines, projektines ar kitas meninės raiškos veiklas.

71. Įsivertinimas taikomas siekiant ugdyti mokinio savarankiškumą, atsakomybę, gebėjimą reflektuoti savo mokymąsi, įvardyti sėkmes, sunkumus, pažangą ir numatyti tolesnius mokymosi žingsnius.

72. Apibendrinamasis vertinimas vykdomas baigus programos dalį, pusmetį, mokslo metus, programos etapą arba visą programą. Jo metu apibendrinami mokinio pasiekimai, individuali pažanga, įgytos kompetencijos ir pasirengimas tęsti mokymąsi kitame ugdymo etape.

73. Rengiant vertinimo užduotis ir pasiekimų patikrinimus, vadovaujamosi pasiekimų lygių požymiais, programos tikslais, dalyko turiniu ir mokinio individualios pažangos principais. Užduotys parenkamos ir pritaikomos taip, kad sudarytų galimybes skirtingų gebėjimų mokiniams parodyti pasiekimus ir siekti pažangos.

74. Vertinant mokinių pasiekimus atsižvelgiama į šias pažangos dimensijas: savarankiškumą, veiklos kontekstą, užduoties sudėtingumą, atlikimo apimtį, sistemiškumą, pastangas, kūrybiškumą, gebėjimą taikyti įgytas žinias praktikoje ir reflektuoti mokymosi procesą.

75. Kai mokinių pasiekimai vertinami balais, mokslo metų ar programos etapo pabaigoje pasiekimų balai siejami su pasiekimų lygiais:

75.1. slenkstinis lygis – 4 balai;

75.2. patenkinamas lygis – 5–6 balai;

75.3. pagrindinis lygis – 7–8 balai;

75.4. aukštesnysis lygis – 9–10 balų.

76. Pasiekimų lygiai skirti mokytojui, mokiniui ir tėvams (globėjams, rūpintojams), kad būtų aiškiau suprantama mokinio pažanga, mokymosi kryptis, stipriosios sritys ir tobulintini gebėjimai. Jie padeda mokytojui diferencijuoti užduotis, stebėti pažangą, planuoti mokymosi pagalbą, o mokiniui – įsivertinti savo mokymąsi ir numatyti tolesnius tikslus.

77. Mokinių pasiekimai gali būti vertinami pažymiais, įskaita, aprašomuoju vertinimu, kaupiamuoju vertinimu, mokytojo komentaru, mokinio įsivertinimu, kūrybinių darbų ar meninės programos pristatymu, koncertiniu pasirodymu, paroda, peržiūra, perklausa ar kita Mokyklos nustatyta vertinimo forma.

78. Mokinių pasiekimai viešai tarpusavyje nelyginami. Vertinimas grindžiamas mokinio individualia pažanga, pastangomis, pasiekimų dinamika, ugdymo programos reikalavimais ir mokytojo teikiamu grįžtamuju ryšiu.

79. Mokinių mokymosi pasiekimai ir pažanga fiksuojami elektroniniame dienyne ir kituose Mokyklos nustatytuose dokumentuose. Informacija apie mokinio pasiekimus, pažangą, lankomumą, mokymosi sunkumus ir pagalbos poreikį teikiama mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) Mokyklos nustatyta tvarka.

80. Mokymosi pasiekimų patikrinimai, perklausos, peržiūros, atsiskaitymai, koncertiniai pasirodymai, kūrybinių darbų pristatymai ir kitos vertinimo formos organizuojamos pagal Mokyklos nustatytą tvarką, laikantis aiškumo, objektyvumo, individualios pažangos ir mokinio gerovės principų.

81. Kompetencijų ugdymas Mokykloje vyksta kryptingai ir integruotai, apimant muzikinę, dailės, teatro, kūrybinę, kultūrinę, socialinę ir pažintinę veiklą. Ugdymo procese plėtojamos dalykinės, kultūrinės, kūrybiškumo, pažinimo, komunikavimo, socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos kompetencijos.

82. Muzikinė veikla, lavindama klausą, ritmą, interpretavimo, sceninės raiškos, ansambliško ir bendradarbiavimo gebėjimus, glaudžiai siejasi su kitomis meninio ugdymo sritimis. Dailės veikla ugdo vizualinį mąstymą, estetinį suvokimą, kultūrinį sąmoningumą, kūrybinę

saviraišką ir gebėjimą vizualiai komunikuoti. Teatro ir kitos meninės veiklos stiprina mokinių kūno, balso, emocinės raiškos, komunikavimo, kūrybinio mąstymo ir bendradarbiavimo gebėjimus.

83. Kompetencijų ugdymo kryptys, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo būdai, periodiškumas, vertinimo informacijos fiksavimas ir naudojimas ugdymo kokybei gerinti detalizuojami Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos apraše¹³.

TREČIASIS SKIRSNIS MUZIKAVIMAS

84. **Muzikavimas** yra pagrindinis pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos dalykas, skirtas mokinio vokalinio arba instrumentinio muzikavimo pradmenims formuoti, muzikiniams gebėjimams atpažinti ir kryptingai ugdyti, meninei saviraiškai, kūrybiškumui, sceninei patirčiai ir kultūriniam sąmoningumui plėtoti.

85. Muzikavimo veikla Mokykloje orientuota į mokinio individualių muzikinių gebėjimų, techninių ir interpretacinių įgūdžių, muzikinės klausos, ritmo pojūčio, emocinės raiškos, sceninės laikysenos ir gebėjimo muzikuoti socialinėje kultūrinėje aplinkoje ugdymą.

86. Muzikavimo tikslas – puoselėjant mokinio individualumą, prigimtinius muzikinius gebėjimus ir meninius polinkius, suteikti jam pasirinkto instrumento arba vokalinio muzikavimo pradinių žinių ir praktinių gebėjimų, reikalingų kūrybinei raiškai, estetinei patirčiai, muzikiniam sąmoningumui ir tolesniam muzikiniam ugdymuisi.

87. Siekiant muzikavimo tikslo, keliami šie uždaviniai:

87.1. atpažinti ir kryptingai ugdyti mokinio muzikinius gebėjimus, sudarant sąlygas natūraliai muzikalumo, klausos, ritmo ir meninės raiškos raidai;

87.2. formuoti taisyklingus pasirinkto instrumento valdymo, balso naudojimo, kvėpavimo, laikysenos, garso išgavimo ir ergonomiško muzikavimo pradmenis;

87.3. lavinti muzikinės kalbos pažinimo ir taikymo gebėjimus: intonavimą, ritmą, tempą, frazavimą, artikuliaciją, dinamiką, garso kokybę, muzikinės minties suvokimą ir perteikimą;

87.4. ugdyti gebėjimą klausytis savo ir kitų atliekamos muzikos, atpažinti atlikimo kokybę, įsivertinti pažangą ir priimti mokytojo grįžtamąjį ryšį;

87.5. skatinti mokinio kūrybiškumą, improvizacinius gebėjimus, saviraišką, emocinį atvirumą ir aktyvų dalyvavimą muzikinėse veiklose;

87.6. sudaryti sąlygas mokiniui įgyti viešo pasirodymo patirties, ugdyti sceninę kultūrą, atsakomybę, savireguliaciją ir pasitikėjimą savimi.

88. Muzikavimo turinį sudaro trys pagrindinės pasiekimų sritys:

88.1. muzikavimo atlikimo technikos įvaldymas;

88.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

88.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

89. Muzikavimo atlikimo technikos įvaldymas apima taisyklingos laikysenos, instrumento valdymo arba balso naudojimo, garso išgavimo, kvėpavimo, artikuliacijos, pirštuotės, ritmo, intonavimo, koordinacijos, dėmesio koncentracijos ir kitų techninių įgūdžių formavimą.

90. Muzikos kūrinių interpretavimas apima mokinio gebėjimą suvokti atliekamo kūrinio nuotaiką, charakterį, formą, tempą, dinamiką, frazavimą, stilistinius ypatumus ir perteikti juos pasirinktomis muzikinės raiškos priemonėmis.

¹³ 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. VK-103 patvirtintas „Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašas“. Prieiga per internetą: [pasiekimu kompetenciju tvarka 2024.pdf](#)

91. Muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje apima mokinio dalyvavimą klasės, Mokyklos, miesto, regiono ar kitose kultūrinėse veiklose, gebėjimą pasirengti viešam pasirodymui, atsakingai atlikti parengtą programą, reflektuoti savo patirtį ir gerbti klausytojus bei kitus atlikėjus.

92. Mokykloje mokiniai skatinami muzikuoti vokaliai ir instrumentiškai. Atsižvelgiant į mokinio amžių, gebėjimus, sveikatos ypatumus, fizinę brandą, meninius polinkius, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus ir Mokyklos galimybes, siūloma mokytis šių muzikavimo krypčių ir instrumentų:

92.1. fortepijono;

92.2. styginių instrumentų: smuiko, gitaros;

92.3. akordeono;

92.4. liaudies instrumentų: kanklių;

92.5. medinių pučiamųjų instrumentų: išilginės fleitos, skersinės fleitos, klarneto, obojaus, saksofono ir kitų;

92.6. varinių pučiamųjų instrumentų: trimito, valtorno, baritono, tenoro, tūbos, eufonijos ir kitų;

92.7. mušamųjų instrumentų;

92.8. solinio dainavimo arba kitos vokalinio muzikavimo krypties, jeigu tokia programa ar pasirenkamasis dalykas vykdomas pagal Mokyklos galimybes.

93. Muzikavimo mokymas organizuojamas **individualiai**, nes individuali pamoka sudaro sąlygas atpažinti mokinio gebėjimus, parinkti tinkamą repertuarą, stebėti asmeninę pažangą, diferencijuoti užduotis, koreguoti techninius įgūdžius ir kryptingai ugdyti mokinio meninę raišką.

94. Pirmaisiais mokymosi metais muzikavimo dalykui paprastai skiriama 1 akademinė valanda per savaitę, nuo antrųjų mokymosi metų – 2 akademinės valandos per savaitę, jeigu konkrečioje programoje, ugdymo plane ar individualiame ugdymo plane nenustatyta kitaip.

95. Mokiniams, pasirinkusiems pučiamuosius instrumentus, atsižvelgiant į amžių, fizinę brandą, kvėpavimo įgūdžius, instrumento specifiką ir mokytojo rekomendaciją, mokymasis gali būti pradedamas nuo išilginės fleitos ar kito mokinio amžiui tinkamo pradinio instrumento. Vėliau, įvertinus mokinio pažangą, fizinę brandą, pasirengimą ir motyvaciją, mokinys gali pereiti prie sudėtingesnio pučiamojo instrumento – skersinės fleitos, klarneto, saksofono, trimito ar kito instrumento.

96. Kiekvienam muzikavimo dalyko mokiniui mokytojas sudaro individualų repertuarą arba individualią meninės raiškos programą, atsižvelgdamas į mokinio amžių, gebėjimus, mokymosi etapą, technines galimybes, meninius polinkius, ugdymo programos tikslus, numatomus pasiekimus ir viešų pasirodymų planą.

97. Repertuaras parenkamas taip, kad užtikrintų techninių, interpretacinių, kūrybinių ir sceninės raiškos gebėjimų nuoseklų ugdymą. Jame gali būti derinami pratimai, etiudai, pjesės, dainos, ansambliniai kūriniai, lietuvių ir pasaulio kompozitorių kūriniai, liaudies muzika, šiuolaikinė muzika, improvizacinės ar kūrybinės užduotys.

98. Muzikavimo pamokose taikomi individualizavimo, diferencijavimo, praktinio demonstravimo, klausymo, kartojimo, savarankiško darbo, kūrybinio tyrinėjimo, improvizavimo, refleksijos ir formuojamojo vertinimo metodai. Mokytojas parenka metodus pagal mokinio amžių, gebėjimus, mokymosi tempą ir konkretaus instrumento ar vokalinio muzikavimo specifiką.

99. Mokinių muzikavimo pasiekimai ir pažanga stebimi nuolat, aptariamais su mokiniu, prireikus – su tėvais (globėjais, rūpintojais), ir fiksuojami Mokyklos nustatyta tvarka. Vertinant

atsižvelgiama į individualią pažangą, pastangas, pasirengimą pamokoms, techninių gebėjimų raidą, muzikinės raiškos kokybę, repertuaro atlikimą, dalyvavimą koncertinėje ar kitoje kultūrinėje veikloje.

100. Vieši pasirodymai, perklausos, klasės koncertai, Mokyklos renginiai, konkursai, festivaliai ir kitos muzikinės veiklos yra svarbi muzikavimo ugdymo proceso dalis. Jie padeda mokiniui įgyti sceninės patirties, ugdyti valią, dėmesio koncentraciją, atsakomybę, bendravimo kultūrą, savireguliaciją ir gebėjimą pristatyti savo meninę raišką klausytojams.

101. Muzikavimo pamokoms, išskyrus fortepijono ir akordeono dalykus, gali būti skiriama iki 0,5 akademinės valandos per savaitę koncertmeisterio darbo laiko vienam mokiniui ar mokinių grupei, kai tai būtina ugdymo programai, repertuarui, pasirengimui atsiskaitymams, perklausoms, koncertams, konkursams ar kitiems viešiesiems pasirodymams įgyvendinti. Koncertmeisterio darbo laikas derinamas su muzikavimo pamokos ar pasirengimo veiklos laiku.

102. Pasirenkamųjų dalykų, solinio dainavimo, ansamblinio muzikavimo, choro ar kitų meninės raiškos veiklų įgyvendinimui gali būti skiriamas koncertmeisterio darbo laikas, atsižvelgiant į ugdymo programos poreikius, repertuaro specifiką, mokinių skaičių, Mokyklos galimybes ir direktoriaus patvirtintą ugdymo planą.

103. Muzikavimo ugdymo procesas gali būti koreguojamas mokslo metų eigoje, atsižvelgiant į mokinio pasiekimus, pažangą, motyvaciją, sveikatos būklę, pasirinkto instrumento specifiką, mokytojo rekomendacijas, tėvų (globėjų, rūpintojų) informaciją ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

KETVIRTASIS SKIRSNIS CHORAS

104. **Jaunučių choras.** Choras yra pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos privalomai pasirenkamas kolektyvinio muzikavimo dalykas, skirtas vokalinio muzikavimo, ansamblinio dainavimo, muzikinės klausos, intonavimo, sceninės raiškos, bendradarbiavimo ir kultūrinio sąmoningumo gebėjimams ugdyti.

105. Chorinio dainavimo veikla Mokykloje organizuojama atsižvelgiant į mokinių amžių, balsų ypatumus, muzikinius gebėjimus, individualią pažangą, programos tikslus ir Mokyklos galimybes. Choras sudaro sąlygas mokiniams įgyti kolektyvinio muzikavimo patirties, ugdytis atsakomybę už bendrą meninį rezultatą ir aktyviai dalyvauti Mokyklos bei vietos bendruomenės kultūriniame gyvenime.

106. Choro tikslas – plėtoti mokinių vokalinio muzikavimo, ansamblinio dainavimo ir sceninės raiškos gebėjimus, ugdyti muzikinę klausą, intonavimą, ritmo pojūtį, emocinę raišką, bendradarbiavimą ir suteikti mokiniams visapusišką meninio ugdymo patirtį dalyvaujant kolektyvinėje kūrybinėje veikloje.

107. Choro uždaviniai:

107.1. užtikrinti galimybę instrumentinį muzikavimą pasirinkusiems mokiniams lavinti vokalinio dainavimo, kvėpavimo, intonavimo, artikuliacijos ir balso valdymo gebėjimus;

107.2. supažindinti mokinius su įvairių epochų, stilių, žanrų, lietuvių ir pasaulio kompozitorių bei liaudies muzikos chorinio repertuaro įvairove;

107.3. ugdyti mokinių gebėjimą dainuoti ansamblyje, girdėti save ir kitus, derinti balsą, ritmą, tempą, dinamiką ir muzikinę frazę su kolektyvo skambesiu;

107.4. ugdyti gebėjimą interpretuoti chorinius kūrinius, suvokti jų charakterį, nuotaiką, tekstą, stilistinius ypatumus ir meninę prasmę;

107.5. skatinti sceninę kultūrą, artistiškumą, emocinį atvirumą, pasitikėjimą savimi, atsakomybę ir kolektyvinio muzikavimo drausmę;

107.6. integruoti solfedžio, muzikavimo, muzikos istorijos ir kitų meninio ugdymo dalykų žinias bei gebėjimus į praktinę chorinio dainavimo veiklą;

107.7. sudaryti sąlygas mokiniams dalyvauti koncertuose, festivaliuose, konkursuose, projektuose, valstybinių švenčių, Mokyklos ir bendruomenės renginiuose.

108. Choro veiklos turinį sudaro trys pagrindinės kryptys:

108.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas – taisyklingas kvėpavimas, balso naudojimas, intonavimas, artikuliacija, diktacija, ritmo pojūtis, balso derinimas su kitais balsais;

108.2. chorinių kūrinių interpretavimas – kūrinio charakterio, teksto, nuotaikos, dinamikos, frazavimo, tempo, stilistinių ypatumų ir meninės prasmės suvokimas bei perteikimas;

108.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – sceninė praktika, pasirodymų kultūra, atsakomybė už bendrą rezultatą, pagarba klausytojui, bendruomeninis ir kultūrinis įsitraukimas.

109. Choro mokymo trukmė – nuo 1 iki 4 metų, atsižvelgiant į mokinio pasirinktą ugdymo kelią, programos trukmę, mokinio amžių, balsines galimybes, pasiekimus ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

110. Choro ugdymo procesas organizuojamas grupiniu būdu. Grupinė veikla skatina mokinių bendradarbiavimą, tarpusavio girdėjimą, kolektyvinę atsakomybę, gebėjimą laikytis susitarimų, klausytis vadovo ir kitų atlikėjų, siekti bendro meninio rezultato.

111. Organizaciniai aspektai:

111.1. Choro grupės gali būti formuojamos pagal mokinių amžių, balsų ypatumus, muzikinę patirtį, pasiekimus, pasirinktą programą ir Mokyklos galimybes. Atsižvelgiant į ugdymo poreikius, gali būti organizuojamos bendros choro repeticijos, atskirų balsų, pogrupių ar mobiliųjų grupių užsiėmimai.

111.1.1. Choro pamokoms rekomenduojama skirti 1 akademinę valandą per savaitę. Atsižvelgiant į choro kolektyvo meninio pajėgumo lygį, pasirengimą koncertams, konkursams, festivaliams, projektams, mokinių amžių, balsų ypatumus ir Mokyklos galimybes, gali būti skiriamos papildomos valandos bendrai choro repeticijai, darbui su balsų grupėmis ar mobiliosiomis grupėmis.

111.1.2. Jaunučių chorui, atsižvelgiant į mokinių amžių, balsų ypatumus ir repertuaro sudėtingumą, gali būti organizuojama bendra choro repeticija ir papildomas darbas balsų grupėse, pavyzdžiui, I balso ir II balso grupėse, siekiant užtikrinti kokybišką intonavimą, ansambliškumą, repertuaro įsisavinimą ir saugų mokinių balsų ugdymą.

111.1.3. Choro kolektyvams, turintiems meninio pajėgumo kategoriją arba aktyviai dalyvaujantiems koncertinėje, konkursinėje, projektinėje ar reprezentacinėje Mokyklos veikloje, gali būti skiriama papildoma valanda iš Mokyklos bendruomenės veiklai, meninei raiškai ar kitoms ugdymo plano galimybėms numatytų valandų.

112. Choro repertuaras parenkamas atsižvelgiant į mokinių amžių, balsų diapazoną, vokales galimybes, meninę brandą, programos tikslus, numatomus pasiekimus, ugdymo laikotarpį, planuojamus koncertus, konkursus, festivalius ir kitus viešus pasirodymus.

113. Choro repertuare gali būti lietuvių ir pasaulio kompozitorių kūriniai, lietuvių liaudies dainos, įvairių epochų, stilių ir žanrų kūriniai, šiuolaikinė muzika, mokinių amžių ir balsines galimybes atitinkantys kūriniai, ugdatys muzikinį skonį, kultūrinį sąmoningumą ir pagarbą muzikinei tradicijai.

114. Vieši pasirodymai – koncertai, konkursai, festivaliai, projektai, valstybinių švenčių, Mokyklos ir bendruomenės renginiai – yra svarbi chorinio ugdymo proceso dalis. Jie ugdo mokinių

sceninę patirtį, atsakomybę, valią, dėmesio koncentraciją, emocinę raišką, bendravimo kultūrą ir pasitikėjimą savimi.

115. Choro ugdymo turinį papildo aktyvus kultūrinis dalyvavimas: koncertų lankymas, garso ir vaizdo įrašų klausymas bei peržiūra, chorų ir vokaliųjų ansamblių pasirodymų analizė, aptarimas, refleksija ir mokinių muzikinio sąmoningumo ugdymas.

116. Choro veikloje taikomi aktyvūs mokymo(si) metodai: balso lavinimo pratimai, ritminės ir intonavimo užduotys, darbas balsų grupėse, dainavimas iš klausos ir iš natų, kūrinių teksto ir muzikinės raiškos analizė, kolektyvinė refleksija, pasirodymų aptarimas, garso ir vaizdo įrašų analizė.

117. Choro pamokose ir repeticijose užtikrinamas mokinių balsų saugumas: parenkamas mokinių amžių ir balsines galimybes atitinkantis repertuaras, taikomi taisyklingo kvėpavimo, balso apšilimo, artikuliacijos ir balso higienos principai, vengiama mokinių balsams netinkamo krūvio.

118. Atsižvelgiant į programos, repertuaro ir viešų pasirodymų poreikius, choro veiklai gali būti skiriamos koncertmeisterio valandos, reikalingos choro repeticijų, kūrinių mokymosi, pasirengimo koncertams, konkursams, festivaliams ir kitiems pasirodymams kokybei užtikrinti.

PENKTASIS SKIRSNIS SOLFEDŽIO

119. Solfedžio yra privalomas pradinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalykas, skirtas mokinių muzikinei klausai, ritmo ir metro pojūčiui, intonavimo, audijavimo, muzikos skaitymo, rašymo, suvokimo ir analizės gebėjimams nuosekliai ugdyti.

120. Solfedžio dalykas sudaro pagrindą mokinių muzikiniam raštingumui formuoti ir yra glaudžiai susijęs su muzikavimu, ansambliniu muzikavimu, choru, antruoju muzikos instrumentu ir kitais meninio ugdymo dalykais. Solfedžio pamokose įgyti gebėjimai taikomi praktinėje muzikavimo, kūrinių interpretavimo, klausymosi, kūrybos ir sceninės raiškos veikloje.

121. Solfedžio tikslas – sudaryti sąlygas mokiniams nuosekliai įgyti ir plėtoti muzikos kalbos pažinimo, muzikinio teksto skaitymo ir užrašymo, intonavimo, ritmavimo, klausymosi, analizės ir kūrybinio taikymo gebėjimus, reikalingus sėkmingam mokymuisi pagal muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programas.

122. Solfedžio pamokų uždaviniai:

122.1. ugdyti mokinių muzikinę klausą, ritmo, metro, dėmesio, intervalų, akordų, melodijos ir muzikinės formos suvokimą;

122.2. mokyti skaityti muzikinius tekstus iš natų, ritmiškai ir intonaciškai tiksliai juos atlikti balsu ar kitu tinkamu būdu;

122.3. lavinti muzikinių fragmentų užrašymo iš klausos, muzikinio diktanto, ritminio ir melodinio atpažinimo gebėjimus;

122.4. formuoti intonavimo, ritmavimo, vokalizavimo, audijavimo, vidinės klausos ir muzikinės atminties gebėjimus;

122.5. turtinti mokinių muzikos kalbos žodyną, supažindinti su pagrindinėmis muzikos teorijos sąvokomis ir skatinti jas taikyti praktinėje muzikavimo veikloje;

122.6. ugdyti gebėjimą sąmoningai klausytis muzikos, atpažinti muzikos kalbos elementus, juos analizuoti, lyginti ir sieti su atliekamais kūriniais;

122.7. skatinti mokinių kūrybiškumą naudojant ritmines, melodines, improvizacines, klausos lavinimo ir muzikos kūrimo užduotis;

122.8. sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui siekti individualios pažangos, atsižvelgiant į jo amžių, gebėjimus, mokymosi tempą ir muzikinę patirtį.

123. Solfedžio pamokose derinamas teorinis ir praktinis mokymasis: mokiniai skaito natas, solfedžiuoja, ritmuoja, intonuoja, rašo muzikinius diktantus, klauso ir analizuoja muzikinius fragmentus, atlieka kūrybines, improvizacines, žaidybines, individualias ir grupines užduotis.

124. Solfedžio pamokose taikomi aktyvūs, į mokinį orientuoti mokymo(si) metodai: žaidybiniai, integraciniai, vizualiniai, klausos lavinimo, ritmavimo, intonavimo, audijavimo, improvizavimo, muzikos klausymo, analizės, refleksijos, darbo poromis ir grupėmis metodai.

125. Užduotys diferencijuojamos ir individualizuojamos atsižvelgiant į mokinių amžių, gebėjimus, pažangą, mokymosi tempą, specialiuosius ugdymosi poreikius ir muzikinę patirtį. Pamokose taikoma nuosekliai sudėtingėjančių užduočių sistema, padedanti kryptingai plėtoti mokinių muzikinę klausą, ritmo pojūtį, intonavimą, muzikinę atmintį ir muzikinio teksto suvokimą.

126. Mokymosi aplinka solfedžio pamokose turi sudaryti sąlygas aktyviam, praktiniam ir kūrybiškam mokymuisi. Pagal Mokyklos galimybes pamokos organizuojamos klasėse, aprūpintose fortepijonu ar kitu muzikos instrumentu, lenta su penklinėmis arba interaktyviu ekranu, garso atkūrimo įranga, kompiuteriu, skaitmeninėmis muzikos programomis, projekcine įranga, mokomąja medžiaga ir interneto prieiga.

127. Informacinės technologijos ir skaitmeninės priemonės solfedžio pamokose naudojamos tikslingai: muzikos klausymui, ritmo ir intonavimo užduotims, muzikinių fragmentų analizei, interaktyvioms užduotims, garso ir vaizdo medžiagos peržiūrai, mokinių savarankiškam mokymuisi, grįžtamajam ryšiui ir pažangos stebėsenai.

128. Solfedžio pamokos integruojamos su kitais muzikinio ugdymo dalykais. Tarpdalykinė integracija apima muzikavimo, choro, ansamblinio muzikavimo, antrojo muzikos instrumento, muzikos istorijos, muzikos teorijos, kūrinių analizės, kūrybos ir klausymo užduotis. Ši dėmė padeda mokiniams suprasti muzikos kalbą kaip vientisą sistemą ir taikyti ją praktinėje meninėje veikloje.

129. Solfedžio mokymo trukmė pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – iki 4 metų, atsižvelgiant į mokinio programos trukmę, amžių, gebėjimus, muzikinę patirtį, individualią pažangą ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

130. Solfedžio pamokoms rekomenduojama skirti 2 akademines valandas per savaitę, jeigu Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip. Ugdymo turinys organizuojamas taip, kad mokiniai nuosekliai ir visapusiškai įgytų muzikos raštingumui, atlikimo praktikai ir tolesniam muzikiniam ugdymuisi būtinus gebėjimus.

131. Mokinių solfedžio pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu. Vertinant atsižvelgiama į mokinio individualią pažangą, pastangas, aktyvumą pamokose, intonavimo, ritmavimo, muzikos skaitymo, muzikinių fragmentų užrašymo, klausymo, analizės ir kūrybinio taikymo gebėjimus.

132. Solfedžio pamokose taikomas formuojamasis, diagnostinis, kaupiamasis ir apibendrinamasis vertinimas. Mokiniui nuolat teikiamas grįžtamas ryšys, padedantis įvardyti sėkmes, tobulintinas sritis ir numatyti tolesnius mokymosi žingsnius.

133. Ketvirtos klasės pabaigoje arba baigiant pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą gali būti organizuojamas diagnostinis ar apibendrinamasis solfedžio pasiekimų patikrinimas žodžiu ir raštu Mokyklos nustatyta tvarka.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS ANSAMBLINIS MUZIKAVIMAS

134. Ansamblinis muzikavimas yra pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos privalomai pasirenkamas kolektyvinio muzikavimo dalykas, skirtas mokinių meniniams, muzikiniams, pažintiniams, socialiniams, emociniams ir komunikavimo gebėjimams ugdyti praktinėje kolektyvinio muzikavimo veikloje.

135. Ansamblinio muzikavimo paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniams individualaus muzikavimo metu įgytas žinias, techninius įgūdžius, muzikos kalbos suvokimą ir meninės raiškos gebėjimus taikyti kolektyvinėje muzikinėje veikloje, ugdantis gebėjimą girdėti save ir kitus, bendradarbiauti, derinti atlikimą ir siekti bendro meninio rezultato.

136. Ansamblinio muzikavimo tikslas – suteikti mokiniams kolektyvinio muzikinio atlikimo patirties, ugdyti ansambliško, vidinės klausos, muzikinio balanso, ritmo, intonavimo, interpretavimo, sceninės raiškos, atsakomybės ir estetinės komunikacijos gebėjimus.

137. Ansamblinio muzikavimo uždaviniai:

137.1. ugdyti mokinių gebėjimą muzikuoti kartu, girdėti savo partiją ir bendrą ansamblio skambesį;

137.2. lavinti ritmo, tempo, intonavimo, dinamikos, frazavimo, artikuliacijos, garso balanso ir muzikinės formos pajautą;

137.3. skatinti mokinius atsakingai pasirengti pamokoms, repeticijoms ir viešiesiems pasirodymams;

137.4. ugdyti bendradarbiavimo, įsiklausymo, tarpusavio pagarbos, susitarimų laikymosi ir kolektyvinės atsakomybės gebėjimus;

137.5. plėtoti mokinių gebėjimą interpretuoti kūrinius ansamblyje, derinti individualius atlikimo sprendimus su bendru meniniu sumanymu;

137.6. skatinti mokinių kūrybiškumą, iniciatyvumą, savarankiškumą, sceninę kultūrą ir gebėjimą reflektuoti savo bei ansamblio veiklą.

138. Atsižvelgiant į mokinių amžių, individualius gebėjimus, muzikinę patirtį, pasirinktą pagrindinį muzikavimo dalyką, instrumentų sudėtį, mokinių skaičių ir Mokyklos galimybes, mokiniai gali dalyvauti instrumentiniuose, vokaliniuose arba mišriuose – vokaliniuose-instrumentiniuose – ansambliuose.

139. Ansambliai gali būti formuojami pagal mokinių pasirinktus instrumentus, balsus, amžių, gebėjimus, mokymosi metus, repertuaro pobūdį, koncertinės ar projektinės veiklos poreikius ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes. Ansamblių sudėtis gali būti nuolatinė arba laikina, sudaroma konkrečiam ugdymo laikotarpiui, projektui, koncertui, konkursui, festivaliui ar kitai meninės raiškos veiklai.

140. Ansamblio sudėtis parenkama taip, kad mokiniams būtų sudarytos sąlygos patirti kolektyvinio muzikavimo sėkmę, plėtoti individualius gebėjimus, mokytis bendradarbiauti ir siekti kokybiško bendro skambesio. Atsižvelgiama į atlikėjų pasirengimą, funkcijų pasiskirstymą, instrumento ar balso ypatumus, repertuaro sudėtingumą ir ugdymo tikslus.

141. Ansamblinio muzikavimo ugdymo turinys ir metodai parenkami atsižvelgiant į kiekvieno ansamblio nario muzikinį pasirengimą, mokymosi patirtį, technines galimybes, muzikinius gebėjimus, charakterio ypatumus, bendradarbiavimo įgūdžius ir ansamblio sudėtį.

142. Ansamblinio muzikavimo pamokose derinamos individualaus pasirengimo ir darbo grupėje formos. Mokiniai mokosi atlikti savo partiją, klausytis kitų atlikėjų, derinti tempą, ritmą, intonaciją, dinamiką, frazavimą, artikuliaciją ir garso balansą, analizuoti atliekamus kūrinius ir aptarti bendrus interpretacinius sprendimus.

143. Pamokose gali būti taikomi skaitymo iš lapo, praktinio demonstravimo, klausymo, kartojimo, darbo pogrupiais, kūrybinio tyrinėjimo, improvizavimo, kūrinių analizės, garso ar vaizdo įrašų analizės, refleksijos ir formuojamojo vertinimo metodai

144. Ansamblinio muzikavimo repertuaras parenkamas atsižvelgiant į mokinių amžių, gebėjimus, pasirinktus instrumentus ar balsus, technines galimybes, meninę brandą, programos tikslus, ugdymo laikotarpį ir planuojamus viešus pasirodymus. Repertuare gali būti įvairių epochų, stilių ir žanrų lietuvių ir pasaulio kompozitorių kūriniai, liaudies muzika, šiuolaikinė muzika, mokinių amžių ir galimybes atitinkantys ansambliniai kūriniai, aranžuotės ar kūrybinės užduotys.

145. Ansamblis šioje programoje suprantamas kaip 2–12 atlikėjų kolektyvas, atliekantis kamerinę, vokalinę, instrumentinę, vokalinę-instrumentinę ar kitokio pobūdžio muziką. Atsižvelgiant į ugdymo tikslus ir Mokyklos galimybes, gali būti formuojami:

145.1. vokaliniai ansambliai;

145.2. kameriniai ansambliai;

145.3. styginių instrumentų ansambliai;

145.4. pučiamųjų instrumentų ansambliai;

145.5. liaudies instrumentų ansambliai;

145.6. akordeonų ansambliai;

145.7. mušamųjų instrumentų ansambliai;

145.8. mišrūs arba netradicinės sudėties ansambliai, kai jungiami skirtingų rūšių instrumentai ar balsai.

146. Ansamblinis muzikavimas ugdo ne tik meninius, bet ir socialinius bei emocinius mokinių gebėjimus. Kūrybinio darbo kolektyve metu ugdomas atsakingumas, organizuotumas, savitvarda, bendradarbiavimas, pagarba kito indėliui, gebėjimas priimti bendrus sprendimus ir siekti bendro rezultato.

147. Ansamblinio muzikavimo programoje išskiriamos trys pagrindinės pasiekimų sritys:

147.1. Ansamblinio pojūčio ugdymas;

147.2. Kūrinių interpretavimas ansamblyje;

147.3. Atlikėjo raiška socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje.

148. Ansamblinio pojūčio ugdymas apima gebėjimą girdėti savo partiją ir viso ansamblio skambesį, derinti ritmą, tempą, intonaciją, dinamiką, garso balansą, frazavimą, artikuliaciją ir atlikimo pradžios bei pabaigos tikslumą.

149. Kūrinių interpretavimas ansamblyje apima gebėjimą suprasti kūrinio charakterį, formą, stilistinius ypatumus, muzikinę mintį ir kartu su kitais atlikėjais priimti bendrus meninius sprendimus.

150. Atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje apima mokinio dalyvavimą klasės, Mokyklos, miesto, regiono, respublikos ar tarptautiniuose renginiuose, koncertuose, konkursuose, festivaliuose, projektuose, bendruomenės veiklose ir kitose kultūrinėse iniciatyvose.

151. Vieši pasirodymai yra svarbi ansamblinio muzikavimo ugdymo proceso dalis. Jie skatina mokinių motyvaciją, atsakomybę, sceninę kultūrą, gebėjimą susitelkti, bendradarbiauti, reflektuoti patirtį ir siekti meninės kokybės.

152. Ansamblinio muzikavimo mokymosi trukmė pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – nuo 1 iki 3 metų, atsižvelgiant į mokinio pasirinktą ugdymo kelią, programos trukmę, mokinio amžių, gebėjimus, pasirinktą pagrindinį muzikavimo dalyką ir Mokyklos galimybes.

153. Ansamblinį muzikavimą rekomenduojama pradėti nuo antrųjų mokymosi metų, kai mokinsys yra įgijęs pradinius individualaus muzikavimo gebėjimus, tačiau, atsižvelgiant į mokinio

pasirengimą, pasirinktą instrumentą, amžių, gebėjimus ir Mokyklos galimybes, ansamblinis muzikavimas gali būti organizuojamas ir kitu ugdymo laikotarpiu.

154. Ansamblinio muzikavimo pamokoms rekomenduojama skirti 1 akademinę valandą per savaitę, jeigu konkrečioje programoje, individualiame ugdymo plane ar Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip.

155. Atsižvelgiant į ansamblio sudėtį, repertuaro pobūdį, kūrinių sudėtingumą, viešų pasirodymų, konkursų, festivalių ar projektinės veiklos poreikius, ansamblinio muzikavimo ugdymui gali būti skiriamos koncertmeisterio valandos.

156. Mokinių ansamblinio muzikavimo pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu. Vertinant atsižvelgiama į mokinio individualią pažangą, pasirengimą pamokoms, gebėjimą atlikti savo partiją, girdėti ansamblį, bendradarbiauti, laikytis susitarimų, dalyvauti viešuose pasirodymuose ir reflektuoti bendrą kūrybinį procesą.

SEPTINTASIS SKIRSNIS ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

157. **Antrasis muzikos instrumentas** yra pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos privalomai pasirenkamas arba pasirenkamasis dalykas, skirtas mokinio muzikiniams gebėjimams plėtoti, muzikiniam mąstymui, kūrybinei raiškai ir atlikimo patirčiai praturtinti.

158. Antrojo muzikos instrumento mokymas sudaro sąlygas mokiniui įgyti papildomų instrumentinio muzikavimo pradmenų, išplėsti muzikinės kalbos suvokimą, geriau suprasti skirtingų instrumentų raiškos galimybes ir taikyti įgytas žinias muzikavimo, solfedžio, ansamblinio muzikavimo, choro ir kitose meninio ugdymo veiklose.

159. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant mokinio individualumą, prigimtinius muzikinius gebėjimus ir meninius polinkius, suteikti jam papildomų instrumentinio atlikimo žinių ir praktinių gebėjimų, reikalingų platesnei muzikinei raiškai, kūrybinei patirčiai, estetiniam suvokimui ir tolesniam muzikiniam ugdymuisi.

160. Antrojo muzikos instrumento ugdymo uždaviniai:

160.1. formuoti pradinį grojimo antruoju muzikos instrumentu techninius įgūdžius, taisyklingą laikyseną, garso išgavimo, ritmo, intonavimo, koordinacijos ir muzikavimo pradmenis;

160.2. ugdyti mokinio gebėjimą skaityti ir atlikti nesudėtingą muzikinį tekstą, taikyti solfedžio pamokose įgytas muzikos kalbos žinias praktinėje veikloje;

160.3. plėtoti interpretacinius gebėjimus, padedančius suprasti atliekamo kūrinio charakterį, nuotaiką, dinamiką, frazavimą, stilių ir meninę prasmę;

160.4. skatinti mokinio kūrybiškumą, savarankiškumą, muzikinį smalsumą ir gebėjimą palyginti skirtingų instrumentų raiškos galimybes;

160.5. sudaryti sąlygas mokiniui dalyvauti klasės, Mokyklos ar kitose kultūrinėse veiklose, atliekant antrojo muzikos instrumento repertuarą pagal individualias galimybes;

160.6. stiprinti mokinio bendrą muzikinį pasirengimą, reikalingą tolesniam mokymuisi pagal muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas.

161. Antrojo muzikos instrumento mokymas organizuojamas individualiai, atsižvelgiant į mokinio amžių, gebėjimus, mokymosi patirtį, pasirinktą pagrindinį muzikavimo dalyką, pažangą, motyvaciją, sveikatos ypatumus ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

162. Rekomenduojama antrojo muzikos instrumento mokymosi trukmė pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – nuo 1 iki 3 metų, atsižvelgiant į mokinio programos trukmę, pasirinktą ugdymo kelią, pasiekimus, individualią pažangą ir Mokyklos galimybes.

163. Antruoju muzikos instrumentu dažniausiai rekomenduojamas fortepijonas dėl jo universalumo, tinkamumo muzikiniam raštingumui, harmoniniam mąstymui, klausai ir muzikos kalbos suvokimui ugdyti. Atsižvelgiant į Mokyklos tradicijas, turimą materialinę bazę, mokytojų kvalifikaciją, mokinio poreikius ir pasirinktą pagrindinį muzikavimo dalyką, gali būti siūlomi ir kiti instrumentai.

164. Mokiniams, pasirinkusiems chorinio dainavimo dalyką arba vokalinio muzikavimo kryptį, antruoju muzikos instrumentu rekomenduojamas fortepijonas, siekiant stiprinti muzikinio raštingumo, harmoninės klausos, akompanavimo pradmenų ir savarankiško mokymosi gebėjimus.

165. Antrojo muzikos instrumento mokymas paprastai pradedamas nuo antrųjų mokymosi metų, kai mokinys yra įgijęs pradinius muzikavimo, solfedžio ir muzikos kalbos suvokimo gebėjimus. Atsižvelgiant į mokinio pasirengimą, amžių, gebėjimus, motyvaciją, pasirinktą instrumentą ir Mokyklos galimybes, mokymas gali būti pradedamas ir kitu ugdymo laikotarpiu.

166. Antrojo muzikos instrumento pamokoms rekomenduojama skirti 0,5 akademinės valandos per savaitę, jeigu Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip.

167. Antrojo muzikos instrumento pamoka gali būti derinama su pagrindinio muzikavimo dalyko, solfedžio, choro ar ansamblinio muzikavimo ugdymo turiniu, siekiant užtikrinti ugdymo vientisumą, dalykų tarpusavio ryšį ir mokinio muzikinės kompetencijos plėtotę.

168. Kiekvienam mokiniui antrojo muzikos instrumento mokytojas parenka mokinio amžių, gebėjimus, technines galimybes, mokymosi tempą ir ugdymo tikslus atitinkantį repertuarą. Repertuarą gali sudaryti nesudėtingi pratimai, etiudai, pjesės, liaudies dainos, lietuvių ir pasaulio kompozitorių kūriniai, ansambliniai ar kūrybiniai darbai.

169. Antrojo muzikos instrumento pamokose taikomi individualizavimo, diferencijavimo, praktinio demonstravimo, klausymo, kartojimo, skaitymo iš natų, kūrybinio tyrinėjimo, refleksijos ir formuojamojo vertinimo metodai. Mokytojas parenka metodus atsižvelgdamas į mokinio pasirengimą, gebėjimus, pagrindinio instrumento specifiką ir individualią pažangą.

170. Mokinių antrojo muzikos instrumento pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu. Vertinant atsižvelgiama į mokinio individualią pažangą, pastangas, pasirengimą pamokoms, techninių įgūdžių raidą, muzikinio teksto skaitymą, kūrinio atlikimą, savarankiškumą ir gebėjimą taikyti įgytas žinias praktikoje.

171. Antrasis muzikos instrumentas padeda mokiniui išplėsti techninių, meninių ir pažintinių gebėjimų spektrą, ugdo lankstesnį ir kūrybiškesnį požiūrį į muzikinę raišką, stiprina muzikos kalbos suvokimą, atlikėjo meistriškumo pagrindus ir skatina visuminį muzikos pažinimą.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIO MUZIKINIO FORMALŲJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

172. Biržų Vlado Jakubėno meno mokykla, įgyvendindama pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48 patvirtintomis Rekomendacijomis dėl meninio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo, Biržų Vlado

Jakubėno meno mokyklos direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. VK-88 patvirtintomis Pradinio ir pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programomis, Mokyklos ugdymo planu, mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu bei kitais teisės aktais ir Mokyklos vidaus dokumentais, reglamentuojančiais ugdymo proceso organizavimą, mokinių saugą, ugdymo kokybę ir pasiekimų vertinimą.

173. Pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa skirta mokiniams, sėkmingai baigusiems pradinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą arba turintiems jai prilygstančių muzikinių gebėjimų, žinių ir įgūdžių, reikalingų mokymuisi pagal pagrindinio muzikinio ugdymo programą.

174. Pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos paskirtis – nuosekliai plėtoti pradinio muzikinio ugdymo metu įgytas mokinio muzikines, dalykines ir bendrąsias kompetencijas, gilinti pasirinkto muzikavimo dalyko gebėjimus, ugdyti savarankišką meninę mąstymą, kūrybiškumą, interpretavimo gebėjimus, sceninę patirtį ir kultūrinį sąmoningumą.

175. Programos trukmė – 3 arba 4 metai. Konkreti mokymosi trukmė nustatoma atsižvelgiant į mokinio amžių, muzikinę brandą, pasirinktą muzikavimo dalyką, ankstesnę mokymosi patirtį, individualią pažangą, pasiekimus ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

176. Pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos tikslas – sudaryti sąlygas mokiniui nuosekliai plėtoti muzikines žinias, stiprinti techninius ir interpretacinius muzikavimo gebėjimus, gilinti muzikinės kalbos pažinimą, ugdyti kūrybinę raišką, savarankiškumą, atsakomybę, sceninę kultūrą ir gebėjimą dalyvauti socialiniame kultūriniame gyvenime.

177. Siekiant programos tikslo keliami šie uždaviniai:

177.1. gilinti mokinio pasirinkto muzikavimo dalyko techninius, meninius ir interpretacinius gebėjimus;

177.2. plėtoti muzikinio raštingumo, klausos, ritmo, intonavimo, muzikos teorijos, muzikos istorijos ir kūrinių analizės gebėjimus;

177.3. ugdyti mokinio gebėjimą savarankiškai mokytis, planuoti pasirėngimą pamokoms, atsiskaitymams, koncertams, konkursams ir kitiems viešiesiems pasirodymams;

177.4. skatinti kūrybiškumą, improvizacinius gebėjimus, meninę iniciatyvą, individualios interpretacijos paieškas ir atsakingą požiūrį į atliekamą kūrinių;

177.5. sudaryti sąlygas mokiniui dalyvauti koncertinėje, konkursinėje, festivalinėje, projektinėje ir kitoje kultūrinėje veikloje;

177.6. ugdyti bendradarbiavimo, komunikavimo, kultūrinės savivokos, emocinės raiškos, sceninės laikysenos ir refleksijos gebėjimus.

178. Programos branduolį sudaro šie pagrindiniai dalykai:

178.1. muzikavimas;

178.2. solfedžio;

178.3. muzikos istorija;

178.4. vienas iš šių dalykų: ansamblinis muzikavimas, antrasis muzikos instrumentas arba choras, parenkamas atsižvelgiant į mokinio pasirinktą pagrindinį muzikavimo dalyką, gebėjimus, ugdymosi poreikius, Mokyklos pasiūlą ir ugdymo organizavimo galimybes.

179. Visi programos branduolio dalykai mokiniui yra privalomi, jeigu konkrečioje Mokyklos patvirtintoje programoje ar individualiame ugdymo plane nenustatyta kitaip. Branduolio dalykai sudaro vientisą muzikinio ugdymo sistemą: muzikavimas plėtoja atlikimo gebėjimus, solfedžio stiprina muzikinį raštingumą, muzikos istorija ugdo kultūrinį ir istorinį muzikos suvokimą, o ansamblinis muzikavimas, choras arba antrasis muzikos instrumentas plečia praktinę muzikinę patirtį.

180. Be programos branduolio dalykų, mokiniams gali būti siūlomi pasirenkamieji dalykai, atitinkantys jų gebėjimus, meninius polinkius, ugdymosi poreikius ir Mokyklos galimybes. Pasirenkamieji dalykai gali būti solinis dainavimas, dirigavimas, orkestras, ansamblinis muzikavimas, papildomas instrumentas, kūrybinės, projektinės ar kitos meninės raiškos veiklos.

181. Pasirenkamųjų dalykų paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniui gilinti individualius meninius gebėjimus, plėtoti kūrybinę saviraišką, pasirengti viešiesiems pasirodymams, konkursams, festivaliams, projektams, stiprinti mokymosi motyvaciją ir siekti aukštesnių meninių rezultatų.

182. Ugdymo procesas organizuojamas individualiomis ir grupinėmis pamokomis. Muzikavimo, antrojo muzikos instrumento, solinio dainavimo ir kiti individualios meninės raiškos dalykai paprastai mokomi individualiai, o solfedžio, muzikos istorijos, choro, ansamblinio muzikavimo ir kitos kolektyvinės veiklos organizuojamos grupėmis arba mobiliosiomis grupėmis.

183. Mokinio ugdymas individualizuojamas ir diferencijuojamas atsižvelgiant į jo amžių, muzikinę brandą, pasirinktą instrumentą ar vokalinio muzikavimo kryptį, mokymosi tempą, pasiekimus, individualią pažangą, motyvaciją, specialiuosius ugdymosi poreikius ir meninius tikslus.

184. Kiekvienam muzikavimo dalyko mokiniui sudaromas individualus planas (repertuaras). Repertuaras parenkamas atsižvelgiant į mokinio technines galimybes, meninę brandą, programos reikalavimus, numatomus pasiekimus, pasirengimą atsiskaitymams, koncertams, konkursams ir kitiems viešiesiems pasirodymams.

185. Pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programoje didesnis dėmesys skiriamas mokinio savarankiškumui, gebėjimui analizuoti atliekamą kūrinį, suprasti jo stilistinius ypatumus, interpretuoti muzikinį tekstą, reflektuoti savo mokymąsi ir kryptingai siekti asmeninės pažangos.

186. Vieši pasirodymai, perklausos, koncertai, konkursai, festivaliai, projektai, edukacinės veiklos ir kitos kultūrinės iniciatyvos yra integrali pagrindinio muzikinio ugdymo programos dalis. Šios veiklos padeda mokiniui taikyti įgytas žinias ir gebėjimus praktikoje, ugdo sceninę patirtį, atsakomybę, savireguliaciją, bendravimo kultūrą ir pasitikėjimą savimi.

187. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu. Vertinant atsižvelgiama į mokinio individualią pažangą, pasirengimą pamokoms, techninių ir interpretacinių gebėjimų raidą, muzikinį raštingumą, kūrybiškumą, dalyvavimą meninėje veikloje ir gebėjimą reflektuoti savo mokymąsi.

188. Baigiant pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą, mokinio pasiekimai apibendrinami Mokyklos nustatyta tvarka. Baigiamųjų klasių mokiniai rengia individualią meninę programą, dalyvauja pasiekimų patikrinimuose, perklausose, koncertuose ar kitose Mokyklos nustatytoje pasiekimų vertinimo formose.

189. Sėkmingai baigus pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą, mokiniui Mokyklos nustatyta tvarka išduodamas programos baigimą patvirtinantis dokumentas.

PIRMASIS SKIRSNIS MUZIKAVIMAS

190. Muzikavimas yra pagrindinis pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos dalykas, skirtas nuosekliai plėtoti mokinio pasirinkto instrumentinio arba vokalinio muzikavimo gebėjimus, gilinti techninius, interpretacinius, kūrybinius ir sceninės raiškos įgūdžius.

191. Muzikavimo veikla orientuota į individualų mokinio muzikinį tobulėjimą, meninės raiškos gilinimą, savarankiško mokymosi gebėjimų stiprinimą, muzikinės tapatybės formavimąsi ir įgytų kompetencijų taikymą koncertinėje, konkursinėje, projektinėje bei kitoje kultūrinėje veikloje.

192. Muzikavimo tikslas – puoselėjant mokinio individualumą, prigimtinis meninius gebėjimus, muzikinį jautrumą ir kūrybiškumą, padėti jam įgyti nuoseklių pasirinkto instrumento arba vokalinio muzikavimo žinių, techninių ir interpretacinių gebėjimų, reikalingų savarankiškai meninei raiškai, kūrybinei saviraiškai ir tolesniam muzikiniam ugdymuisi.

193. Muzikavimo uždaviniai:

193.1. gilinti mokinio pasirinkto muzikavimo dalyko techninius, meninius ir interpretacinius gebėjimus;

193.2. tobulinti instrumento arba balso valdymo įgūdžius, taisyklingą laikyseną, garso išgavimą, kvėpavimą, artikuliaciją, intonavimą, ritmą, frazavimą, dinamiką ir kitus atlikimo technikos elementus;

193.3. plėtoti muzikinės kalbos pažinimą ir gebėjimą ją taikyti atliekant skirtingų epochų, stilių, žanrų ir formų kūrinius;

193.4. ugdyti mokinio gebėjimą savarankiškai analizuoti atliekamą kūrinį, suprasti jo charakterį, formą, stilistinius ypatumus, meninę prasmę ir pasirinkti tinkamas interpretavimo priemones;

193.5. skatinti kūrybiškumą, improvizacinius gebėjimus, muzikinę iniciatyvą, emocinę raišką, meninį jautrumą ir atsakingą požiūrį į mokymąsi;

193.6. sudaryti sąlygas mokiniui įgyti viešo pasirodymo patirties, ugdyti sceninę kultūrą, savireguliaciją, pasitikėjimą savimi ir gebėjimą reflektuoti savo meninę veiklą;

193.7. skatinti aktyvų mokinio dalyvavimą Mokyklos, miesto, regiono, respublikiniuose ar tarptautiniuose koncertuose, konkursuose, festivaliuose, projektuose ir kitose kultūrinėse veiklose.

194. Muzikavimo veikla struktūruojama šiomis pagrindinėmis pasiekimų sritimis:

194.1. atlikimo technikos įvaldymas;

194.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

194.3. atlikėjo raiškos plėtojimas socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

195. Atlikimo technikos įvaldymas apima mokinio gebėjimą taisyklingai valdyti pasirinktą instrumentą arba balsą, kokybiškai išgauti garsą, tiksliai atlikti ritmą, intonuoti, taikyti artikuliaciją, dinamiką, frazavimą, techninius pratimus ir kitus atlikimo elementus.

196. Muzikos kūrinių interpretavimas apima mokinio gebėjimą suvokti ir perteikti atliekamo kūrinio charakterį, nuotaiką, formą, stilių, žanrą, dinaminę raidą, frazavimą, tempą, meninę prasmę ir autoriaus sumanymą.

197. Atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje apima mokinio dalyvavimą koncertuose, konkursuose, festivaliuose, projektuose, edukacinėse ir bendruomeninėse veiklose, gebėjimą pasirengti viešam pasirodymui, atsakingai atlikti programą, laikytis sceninės kultūros ir reflektuoti savo meninę patirtį.

198. Muzikavimo mokymo trukmė pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – 3 arba 4 metai, atsižvelgiant į Mokyklos patvirtintą programą, mokinio amžių, muzikinę brandą, pasirinktą muzikavimo dalyką, individualią pažangą ir ugdymo organizavimo galimybes.

199. Mokiniam siūloma pasirinkti instrumentinį arba vokalinį muzikavimą pagal Mokyklos patvirtintas programas, turimus žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius, mokinio gebėjimus, meninius polinkius, fizinę brandą ir ugdymosi poreikius.

200. Pagal Mokyklos galimybes mokiniams gali būti siūloma mokytis šių muzikavimo krypčių ir instrumentų:

200.1. fortepijono;

200.2. styginių instrumentų: smuiko, gitaros ir kitų;

200.3. akordeono;

200.4. liaudies instrumentų: kanklių, birbynės, lumzdelio ir kitų;

200.5. medinių pučiamųjų instrumentų: fleitos, klarneto, obojaus, saksofono ir kitų;

200.6. varinių pučiamųjų instrumentų: trimito, valtorno, baritono, tenoro, tūbos, eufonijos ir kitų;

200.7. mušamųjų instrumentų;

200.8. elektroninių instrumentų, jeigu jų mokymas numatytas Mokyklos programose ir sudarytos sąlygos kokybiškam ugdymui;

200.9. solinio dainavimo arba kitos vokalinio muzikavimo krypties, jeigu tokia programa ar pasirinktasis dalykas vykdomas Mokykloje.

201. Muzikavimo mokymas organizuojamas individualiai, nes individuali pamoka sudaro sąlygas mokytojui nuosekliai stebėti mokinio pažangą, parinkti tinkamą repertuarą, diferencijuoti užduotis, koreguoti atlikimo techniką ir kryptingai ugdyti mokinio meninę raišką.

202. Muzikavimo pamokoms pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programoje rekomenduojama skirti 2 akademines valandas per savaitę, jeigu Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip.

203. Kiekvienam muzikavimo dalyko mokiniui mokytojas sudaro individualų planą (repertuarą), atsižvelgdamas į mokinio amžių, technines galimybes, muzikinę brandą, pasirinktą instrumentą arba vokalinio muzikavimo kryptį, ugdymo programos tikslus, numatomus pasiekimus, individualią pažangą ir viešų pasirodymų planą.

204. Repertuaras parenkamas taip, kad užtikrintų nuoseklų atlikimo technikos, interpretavimo, sceninės raiškos, muzikinio mąstymo ir kūrybiškumo ugdymą. Repertuare gali būti pratimai, etiudai, pjesės, stambios formos kūriniai, ansambliniai kūriniai, lietuvių ir pasaulio kompozitorių kūriniai, liaudies muzika, šiuolaikinė muzika, improvizacinės ar kūrybinės užduotys.

205. Pagrindinio muzikinio ugdymo etape mokiniui sudaromos sąlygos gilinti savarankiško darbo įgūdžius: planuoti mokymąsi, analizuoti atliekamus kūrinius, ieškoti interpretacinių sprendimų, vertinti savo pažangą, pasirengti atsiskaitymams, perklausoms, koncertams, konkursams ir kitiems viešiesiems pasirodymams.

206. Muzikavimo pamokose taikomi individualizavimo, diferencijavimo, praktinio demonstravimo, klausymo, kartojimo, kūrybinio tyrinėjimo, improvizavimo, skaitymo iš lapo, kūrinio analizės, savarankiško darbo, refleksijos ir formuojamojo vertinimo metodai. Mokytojas parenka metodus atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus, mokymosi tempą, pasirinktą instrumentą ar vokalinio muzikavimo specifiką.

207. Vieši pasirodymai, perklausos, klasės koncertai, Mokyklos renginiai, konkursai, festivaliai, projektai ir kitos muzikinės veiklos yra svarbi pagrindinio muzikinio ugdymo dalis. Jie padeda mokiniui taikyti įgytus gebėjimus praktikoje, ugdyti sceninę patirtį, valią, atsakomybę, emocinę raišką, dėmesio koncentraciją, savireguliaciją ir pasitikėjimą savimi.

208. Muzikavimo pamokoms, išskyrus fortepijono ir akordeono dalykus, gali būti skiriama iki 0,5 akademinės valandos per savaitę koncertmeisterio darbo laiko vienam mokiniui, kai tai būtina ugdymo programai, repertuarui, pasirengimui atsiskaitymams, perklausoms, koncertams, konkursams ar kitiems viešiesiems pasirodymams įgyvendinti. Koncertmeisterio darbo laikas derinamas su muzikavimo pamokos ar pasirengimo veiklos laiku.

209. Solinio dainavimo, pasirenkamųjų dalykų, ansamblinio muzikavimo, choro ar kitų meninės raiškos veiklų įgyvendinimui gali būti skiriamas koncertmeisterio darbo laikas, atsižvelgiant į ugdymo programos poreikius, repertuaro specifiką, mokinių skaičių, Mokyklos galimybes ir direktoriaus patvirtintą ugdymo planą.

210. Mokinių muzikavimo pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu. Vertinant atsižvelgiama į mokinio individualią pažangą, pasirengimą pamokoms, techninių ir interpretacinių gebėjimų raidą, repertuaro įsisavinimą, muzikinės raiškos kokybę, savarankiškumą, kūrybiškumą, dalyvavimą koncertinėje ar kitoje kultūrinėje veikloje ir gebėjimą reflektuoti savo mokymąsi.

211. Muzikavimo ugdymo procesas gali būti koreguojamas mokslo metų eigoje, atsižvelgiant į mokinio pasiekimus, pažangą, motyvaciją, sveikatos būklę, pasirinkto instrumento ar vokalinio muzikavimo specifiką, mokytojo rekomendacijas, tėvų (globėjų, rūpintojų) informaciją ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

ANTRASIS SKIRSNIS SOLFEDŽIO

212. **Solfedžio** yra privalomas pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalykas, skirtas nuosekliai plėtoti mokinių muzikinį raštingumą, klausą, ritmo, metro, dermės, intonavimo, audijavimo, muzikos suvokimo, analizės ir muzikinio mąstymo gebėjimus.

213. Solfedžio dalykas sudaro teorinę ir praktinę pagrindą mokinio muzikinei kompetencijai gilinti. Šio dalyko metu įgytos žinios ir gebėjimai taikomi muzikavimo, ansamblinio muzikavimo, choro, antrojo muzikos instrumento, muzikos istorijos, kūrinių interpretavimo, kūrybinės raiškos ir kitose meninio ugdymo veiklose.

214. Solfedžio tikslas – lavinti mokinių muzikinę klausą, ritmo, metro, dermės ir intonavimo pojūtį, stiprinti muzikinę atmintį, formuoti sąmoningą muzikos kalbos suvokimą, muzikinį raštingumą ir gebėjimą taikyti muzikos teorijos žinias praktinėje atlikimo bei kūrybinėje veikloje.

215. Solfedžio ugdymo uždaviniai:

215.1. gilinti mokinių gebėjimą skaityti, intonuoti ir analizuoti muzikinį tekstą;

215.2. lavinti ritmo, metro, dermės, intervalų, akordų, melodijos, harmonijos ir muzikinės formos suvokimą;

215.3. ugdyti gebėjimą užrašyti girdimus muzikinius fragmentus, atlikti ritminius, melodinius, intervalinius ir harmoninius diktantus;

215.4. stiprinti vidinę klausą, muzikinę atmintį, audijavimo, intonavimo, ritmavimo ir vokalizavimo gebėjimus;

215.5. plėtoti mokinių gebėjimą sąmoningai klausytis muzikos, atpažinti muzikos kalbos elementus, juos analizuoti, lyginti ir sieti su atliekamais kūriniais;

215.6. skatinti mokinių kūrybiškumą, improvizacinius gebėjimus, savarankiškumą ir gebėjimą taikyti muzikos teorijos žinias praktinėje muzikinėje veikloje;

215.7. sudaryti sąlygas mokiniams siekti individualios pažangos, atsižvelgiant į jų amžių, gebėjimus, mokymosi tempą, muzikinę patirtį ir ugdymosi poreikius.

216. Pagrindinės solfedžio veiklos sritys:

216.1. intonavimas – tikslus garso aukščio, dermės, intervalų, melodinių slinkčių ir muzikinės frazės suvokimas bei atlikimas balsu;

216.2. ritmavimas – metro, ritmo, tempo, ritminių darinių, sinkopijų, pauzių ir kitų metroritminių struktūrų suvokimas, atlikimas ir taikymas praktinėje veikloje;

216.3. muzikos klausymasis, atpažinimas ir užrašymas – girdimo muzikinio teksto suvokimas, analizė, muzikinio diktanto rašymas, struktūrinių, derminių, ritminių, melodinių ir stilistinių ypatybių atpažinimas;

216.4. muzikos teorijos žinių taikymas – muzikos kalbos sąvokų, ženklų, dermės, intervalų, akordų, harmonijos, formos ir kitų teorinių elementų taikymas solfedžio, muzikavimo ir kūrinių analizės veiklose;

216.5. kūrybinės ir improvizacinės užduotys – ritminių, melodinių, harmoninių ar kitų muzikinių darinių kūrimas, improvizavimas, praktinis teorinių žinių taikymas.

217. Solfedžio ugdymo turinys pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje organizuojamas nuosekliai, sudėtingėjant užduotims ir plečiant muzikos kalbos pažinimą. Ugdymo turinys siejamas su mokinių muzikavimo praktika, repertuaru, muzikos istorijos temomis, kūrinių analize ir viešų pasirodymų patirtimi.

218. Solfedžio mokymo trukmė pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – iki 4 metų. Siekiant ugdymo turinio dermės, efektyvesnio programos įgyvendinimo ir atsižvelgiant į Mokyklos patvirtintas programas bei ugdymo organizavimo galimybes, solfedžio dalyko turinys gali būti intensyvinamas ir įgyvendinamas per trejus metus, baigiant jį 7 klasėje.

219. Solfedžio mokymas organizuojamas grupinėse pamokose. Pamokoms rekomenduojama skirti 2 akademines valandas per savaitę, jeigu Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip.

220. Solfedžio pamokose taikomi aktyvūs, į mokinį orientuoti mokymo(si) metodai: intonavimo, ritmavimo, audijavimo, muzikinių diktantų, klausymo, analizės, improvizavimo, kūrybinių užduočių, darbo poromis ir grupėmis, refleksijos, savarankiško darbo ir formuojamojo vertinimo metodai.

221. Užduotys solfedžio pamokose diferencijuojamos ir individualizuojamos atsižvelgiant į mokinių amžių, gebėjimus, pasiekimus, mokymosi tempą, muzikinę patirtį, specialiuosius ugdymosi poreikius ir individualią pažangą.

222. Solfedžio pamokose tikslingai naudojamos informacinės ir komunikacinės technologijos, skaitmeninės muzikos programos, garso ir vaizdo įrašai, interaktyvios užduotys, vizualinė medžiaga ir kitos mokymo(si) priemonės, padedančios ugdyti mokinių klausą, ritmą, muzikos suvokimą, analizės gebėjimus ir mokymosi motyvaciją.

223. Solfedžio dalykas glaudžiai siejamas su kitomis meninio ugdymo sritimis – muzikavimu, ansambliu muzikavimu, choru, antruoju muzikos instrumentu, muzikos istorija, muzikos teorija, kūrinių analize ir kūrybine raiška. Tarpdalykinė integracija padeda mokiniams suprasti muzikos kalbą kaip vientisą sistemą ir taikyti įgytas žinias praktinėje meninėje veikloje.

224. Mokinių atsiskaitymai ir vertinimo užduotys gali būti organizuojami integruotai – siejant solfedžio, muzikos istorijos, muzikavimo, kūrinių analizės, projektinių ar kūrybinių veiklų turinį. Integruotos užduotys taikomos tada, kai jos padeda geriau atskleisti mokinio muzikos kalbos suvokimą, praktinį žinių taikymą ir individualią pažangą.

225. Mokinių solfedžio pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu. Vertinant atsižvelgiama į mokinio individualią pažangą, pastangas, aktyvumą pamokose, intonavimo, ritmavimo, muzikos skaitymo, muzikinių fragmentų užrašymo, klausymo, analizės, teorinių žinių taikymo ir kūrybinių užduočių atlikimo gebėjimus.

226. Solfedžio pamokose taikomas formuojamasis, diagnostinis, kaupiamasis ir apibendrinamasis vertinimas. Mokiniui teikiamas grįžtamasis ryšys, padedantis suprasti pasiekimus, įvardyti tobulintinas sritis ir planuoti tolesnius mokymosi žingsnius.

227. Baigiant solfedžio dalyko kursą arba pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos etapą, mokinių pasiekimai gali būti apibendrinami žodžiu, raštu, praktinėmis, kūrybinėmis ar integruotomis užduotimis Mokyklos nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS MUZIKOS ISTORIJA

228. **Muzikos istorija** yra privalomas pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalykas, skirtas sistemingai plėtoti mokinių muzikinį raštingumą, kultūrinę kompetenciją, istorinį muzikos raidos suvokimą, gebėjimą klausytis, analizuoti, vertinti muzikos kūrinius ir sieti muzikos reiškinius su platesniu kultūriniu, istoriniu ir socialiniu kontekstu.

229. Muzikos istorijos dalyko paskirtis – supažindinti mokinius su muzikos kultūros raida, pagrindinėmis istorinėmis epochomis, stiliais, žanrais, formomis, muzikos instrumentais, atlikėjų kolektyvais, žymiausiais Lietuvos, Europos ir pasaulio kompozitoriais bei jų kūryba, ugdant mokinių estetinę nuovoką, kultūrinį sąmoningumą ir gebėjimą argumentuotai reikšti savo nuomonę apie muzikos reiškinius.

230. Muzikos istorijos tikslas – sudaryti sąlygas mokiniams nuosekliai pažinti muzikos raidą, suvokti muzikos kalbos, stilių, žanrų ir formų kaitą istoriniuose bei sociokultūriniuose kontekstuose, ugdyti sąmoningo muzikos klausymosi, analizės, interpretavimo, kritinio vertinimo ir kultūrinio dalyvavimo gebėjimus.

231. Muzikos istorijos mokymo uždaviniai:

231.1. supažindinti mokinius su svarbiausiomis muzikos istorijos epochomis, stiliais, žanrais, formomis, kompozitoriais, atlikimo tradicijomis ir muzikos kultūros raidos dėsniniais;

231.2. ugdyti gebėjimą atpažinti, apibūdinti ir palyginti skirtingų epochų, stilių ir žanrų muzikos kūrinius, remiantis jų klausymu, analize ir istoriniu kontekstu;

231.3. plėtoti mokinių gebėjimą sąmoningai klausytis muzikos, atpažinti muzikos raiškos priemones, instrumentų tembrus, faktūrą, formą, žanrą, stilistinius bruožus ir jų kaitą;

231.4. supažindinti mokinius su muzikos instrumentų grupėmis, jų tembrais, garso išgavimo būdais, vaidmeniu ansambliuose, orkestruose, chorinėje, kamerinėje, solinėje ir kitose muzikos atlikimo formose;

231.5. ugdyti gebėjimą vertinti muzikos reiškinius, kūrinius ir atlikimą remiantis istorinėmis, kultūrinėmis, estetinėmis ir meninėmis aplinkybėmis;

231.6. skatinti mokinius taikyti muzikos istorijos žinias muzikavimo, solfedžio, ansamblinio muzikavimo, choro, antrojo muzikos instrumento, kūrinių interpretavimo ir kūrybinės raiškos veiklose;

231.7. ugdyti mokinių gebėjimą naudotis įvairiais informacijos šaltiniais, informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis, rengti pristatymus, projektinius darbus, reflektuoti savo mokymąsi ir kultūrinę patirtį;

231.8. skatinti aktyvų mokinių dalyvavimą koncertuose, spektakliuose, edukacinėse veiklose, kultūriniuose renginiuose ir gebėjimą įgytas žinias taikyti praktinėje kultūrinėje veikloje.

232. Muzikos istorijos ugdymo turinys apima muzikos raidos pažinimą nuo senųjų muzikos formų iki šiuolaikinės muzikos reiškinių. Mokymo procese mokiniai supažindinami su viduramžių, renesanso, baroko, klasicizmo, romantizmo, XX–XXI a. muzikos kryptimis, lietuvių muzikos raida,

liaudies muzikos tradicijomis, svarbiausiais kompozitoriais, žanrais, formomis, atlikimo tradicijomis ir muzikos kultūros kontekstais.

233. Mokymo procese kryptingai ugdomi mokinių muzikos klausymosi, atpažinimo, analizavimo, lyginimo, interpretavimo ir vertinimo gebėjimai. Muzikos kūriniai analizuojami atsižvelgiant į jų istorinį laikotarpį, stilistinius bruožus, žanrą, formą, raiškos priemones, atlikimo tradicijas, kompozitoriaus kūrybos ypatumus ir kultūrinę reikšmę.

234. Muzikos instrumentų pažinimas integruojamas į muzikos istorijos turinį. Mokiniai supažindinami su instrumentų grupėmis, jų tembrais, garso išgavimo būdais, istorine raida, vaidmeniu ansambliuose, orkestruose ir įvairiose muzikos atlikimo tradicijose.

235. Muzikos istorijos dalykas integruojamas su kitomis ugdymo sritimis – muzikavimu, solfedžio, ansambliniu muzikavimu, choru, antruoju muzikos instrumentu, muzikos teorija, kūrinių analize, kūrybine raiška, dailės istorija, literatūra, istorija, teatru, etnine kultūra ir kitais kultūriniais kontekstais. Tarpdalykinė integracija padeda mokiniams suvokti muziką kaip kultūros reiškinių ir taikyti įgytas žinias praktinėje meninėje veikloje.

236. Muzikos istorijos pamokose taikomi aktyvūs, į mokinių orientuoti mokymo(si) metodai: muzikos klausymas ir aptarimas, diskusijos, darbas grupėmis, kūrinių lyginamoji analizė, projektiniai darbai, mokinių pristatymai, kūrybinės užduotys, edukacinės išvykos, koncertų ir spektaklių lankymas, susitikimai su atlikėjais, kompozitoriais ar kitais kultūros lauko atstovais, garso ir vaizdo medžiagos analizė.

237. Mokymo procese tikslingai naudojamos informacinės ir komunikacinės technologijos, skaitmeniniai muzikos įrašai, vaizdo medžiaga, interaktyvios užduotys, virtualios koncertų, muziejų, archyvų ar kitų kultūros išteklių prieigos, padedančios mokiniams tyrinėti muzikos istoriją, rengti pristatymus, atlikti projektinius darbus ir plėtoti savarankiško mokymosi gebėjimus.

238. Muzikos istorijos ugdymo turinys diferencijuojamas ir individualizuojamas atsižvelgiant į mokinių amžių, muzikinius gebėjimus, pažinimo galimybes, mokymosi tempą, individualią pažangą, meninius interesus ir specialiuosius ugdymosi poreikius. Užduotys parenkamos taip, kad mokiniai galėtų siekti pažangos pagal savo gebėjimus ir ugdymosi patirtį.

239. Mokinių muzikos istorijos pasiekimai vertinami pagal keturių pasiekimų lygių sistemą: slenkstinį, patenkinamą, pagrindinį ir aukštesnįjį lygį. Vertinant atsižvelgiama į mokinio žinias, gebėjimą klausytis, atpažinti, analizuoti, lyginti ir vertinti muzikos kūrinius, suprasti istorinius ir kultūrinius kontekstus, taikyti sąvokas, rengti pristatymus, atlikti projektines užduotis, reflektuoti mokymąsi ir dalyvauti kultūrinėje veikloje.

240. Muzikos istorijos pamokose taikomas formuojamasis, diagnostinis, kaupiamasis ir apibendrinamasis vertinimas. Mokiniais teikiamas grįžtamasis ryšys, padedantis suprasti jų pasiekimus, įvardyti tobulintinas sritis, planuoti mokymąsi ir siekti individualios pažangos.

241. Mokinių atsiskaitymai gali būti organizuojami įvairiomis formomis: žodžiu, raštu, testais, kūrinių klausymo ir atpažinimo užduotimis, pristatymais, projektiniais darbais, refleksijomis, kūrybinėmis ar integruotomis užduotimis, koncertų ar kitų kultūrinių renginių aptarimais.

242. Muzikos istorijos mokymo trukmė pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – iki 4 metų. Atsižvelgiant į Mokyklos patvirtintas programas, ugdymo organizavimo galimybes, mokinių gebėjimus ir ugdymo turinio dermę, muzikos istorijos dalyko turinys gali būti intensyvinamas ir įgyvendinamas per trumpesnę laikotarpį.

243. Muzikos istorijos pamokoms rekomenduojama skirti 1 akademinę valandą per savaitę, jeigu konkrečioje programoje, individualiame ugdymo plane ar Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip.

244. Muzikos istorijos dalykas prisideda prie visapusiškai išprususios muzikinės asmenybės ugdymo: padeda mokiniams ne tik įtvirtinti muzikos žinias, bet ir ugdyti vertybines nuostatas, estetinį skonį, kritinį mąstymą, kultūrinį sąmoningumą, pagarbą Lietuvos ir pasaulio muzikos paveldui bei gebėjimą aktyviai dalyvauti kultūriniame gyvenime.

245. Mokinių muzikos istorijos pasiekimai ir pažanga fiksuojami bei apibendrinami vadovaujantis Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu ir kitais Mokyklos vidaus dokumentais, reglamentuojančiais mokinių pasiekimų vertinimą, fiksavimą ir informavimą apie pažangą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS ANSAMBLINIS MUZIKAVIMAS

246. Ansamblinis muzikavimas – pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalykas, skirtas mokinių kolektyvinio muzikavimo, ansambliško, meninės interpretacijos, sceninės raiškos, bendradarbiavimo, komunikavimo ir socialinių emocijų gebėjimų ugdymui.

247. Ansamblinio muzikavimo paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniams individualaus muzikavimo metu įgytas žinias, techninius įgūdžius, muzikinės kalbos suvokimą ir meninės raiškos gebėjimus taikyti kolektyvinėje muzikinėje veikloje, mokantis girdėti save ir kitus, derinti atlikimą, priimti bendrus meninius sprendimus ir siekti kokybiško bendro rezultato.

248. Ansamblinio muzikavimo tikslas – sudaryti sąlygas mokiniams įgyti vokalinio, instrumentinio arba vokalinio-instrumentinio ansamblinio muzikavimo patirties, ugdyti ansamblinio pojūčio, vidinės klausos, ritmo, intonavimo, garso balanso, kūrinių interpretavimo, sceninės kultūros, kūrybiškumo ir atsakomybės gebėjimus.

249. Ansamblinio muzikavimo uždaviniai:

249.1. ugdyti mokinių gebėjimą muzikuoti kartu, girdėti savo partiją ir bendrą ansamblio skambesį;

249.2. lavinti ritmo, tempo, intonavimo, dinamikos, frazavimo, artikuliacijos, garso balanso, ansamblinio jautrumo ir muzikinės formos pajautą;

249.3. skatinti mokinius atsakingai pasiręngti pamokoms, repeticijoms, perklausoms, koncertams, konkursams, festivaliams ir kitiems viešiams pasirodymams;

249.4. ugdyti bendradarbiavimo, įsiklausymo, tarpusavio pagarbos, susitarimų laikymosi, atsakomybės už bendrą rezultatą ir kolektyvinės drausmės gebėjimus;

249.5. plėtoti mokinių gebėjimą interpretuoti kūrinius ansamblyje, derinti individualius atlikimo sprendimus su bendru meniniu sumanymu;

249.6. skatinti mokinių kūrybinę iniciatyvą, vaizduotę, savarankiškumą, sceninę kultūrą ir gebėjimą reflektuoti savo bei ansamblio veiklą.

250. Ansamblinio muzikavimo veikla grindžiama trimis pagrindinėmis pasiekimų sritimis:

250.1. ansamblinio pojūčio ugdymu – gebėjimu girdėti savo partiją ir kitus ansamblio narius, derinti ritmą, intonaciją, tempą, dinamiką, garso balansą, frazavimą ir bendrą ansamblio skambesį;

250.2. kūrinių interpretavimu ansamblyje – gebėjimu suprasti kūrinio charakterį, formą, stilistinius, techninius ir išraiškos aspektus, priimti bendrus interpretacinius sprendimus ir juos įgyvendinti kolektyviniame atlikime;

250.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – scenine patirtimi, viešo pasirodymo kultūra, atsakomybe už bendrą rezultatą, kultūriniu dalyvavimu ir gebėjimu reflektuoti meninę patirtį.

251. Ansambliai formuojami atsižvelgiant į mokinių amžių, mokymosi patirtį, pasirinktus instrumentus ar balsus, gebėjimus, repertuaro pobūdį, programos tikslus, koncertinės, konkursinės, projektinės veiklos poreikius ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

252. Ansambliai gali būti tradicinės arba netradicinės sudėties:

252.1. tradicinės sudėties ansambliai, sudaryti iš tos pačios rūšies instrumentų ar balsų, pavyzdžiui, vokaliniai, styginių, pučiamųjų, liaudies instrumentų, akordeonų ar mušamųjų instrumentų ansambliai;

252.2. kameriniai ansambliai, kuriuose derinami skirtingi instrumentai, pavyzdžiui, fortepijonas su styginiais, pučiamaisiais ar kitais instrumentais;

252.3. mišrūs arba netradicinės sudėties ansambliai, sudaromi iš skirtingų instrumentų ir (ar) balsų derinių.

253. Ansamblis šioje programoje paprastai suprantamas kaip 2–12 atlikėjų kolektyvas, atliekantis kamerinę, vokalinę, instrumentinę, vokalinę-instrumentinę ar kitokio pobūdžio muziką. Atsižvelgiant į ugdymo tikslus, repertuarą, meninio kolektyvo pobūdį ir Mokyklos galimybes, mokinių skaičius ansamblyje gali būti kitoks, jeigu tai būtina ugdymo programai ar meninei veiklai įgyvendinti.

254. Ansamblinio muzikavimo mokymosi trukmė pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – nuo 1 iki 4 metų, atsižvelgiant į mokinio pasirinktą ugdymo kelią, programos trukmę, mokinio amžių, gebėjimus, pasirinktą pagrindinį muzikavimo dalyką ir Mokyklos galimybes.

255. Ansamblinio muzikavimo pamokoms rekomenduojama skirti iki 2 akademinių valandų per savaitę, jeigu konkrečioje programoje, individualiame ugdymo plane ar Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip.

256. Ansamblinio muzikavimo mokymo procesas apima:

256.1. skaitymo iš lapo gebėjimų lavinimą;

256.2. individualaus pasirengimo ir grupinio darbo pusiausvyros ugdymą;

256.3. ritminės pulsacijos, intonacinio tikslumo, garso balanso ir ansamblinio jautrumo stiprinimą;

256.4. kūrinių analizę, bendrų interpretacinių sprendimų paiešką ir kūrybinės interpretacijos įgūdžių formavimą;

256.5. mokinių kūrybinės iniciatyvos, vaizduotės, savarankiškumo ir atsakomybės skatinimą;

256.6. muzikinio akiračio plėtimą repertuaro analizės, koncertinės patirties, garso ir vaizdo įrašų aptarimo bei meninės refleksijos metu;

256.7. pasirengimą viešiesiems pasirodymams, konkursams, festivaliams, projektams ir kitoms kultūrinėms veikloms.

257. Ansamblinio muzikavimo pamokose taikomi aktyvūs, į mokinių orientuoti mokymo(si) metodai: darbas grupėje ir pogrupiuose, praktinis demonstravimas, klausymas, kartojimas, kūrinių analizė, skaitymas iš lapo, improvizavimas, kūrybinės užduotys, garso ir vaizdo įrašų analizė, refleksija, formuojamasis vertinimas.

258. Ansamblinio muzikavimo repertuaras parenkamas atsižvelgiant į mokinių amžių, gebėjimus, pasirinktus instrumentus ar balsus, technines galimybes, meninę brandą, programos tikslus, ugdymo laikotarpį ir planuojamus viešus pasirodymus. Repertuare gali būti lietuvių ir

pasaulio kompozitorių kūriniai, liaudies muzika, įvairių epochų, stilių ir žanrų kūriniai, šiuolaikinė muzika, aranžuotės, kūrybinės ar improvizacinės užduotys.

259. Vieši pasirodymai, koncertai, konkursai, festivaliai, projektai, edukacinės veiklos ir kitos kultūrinės iniciatyvos yra svarbi ansamblinio muzikavimo ugdymo proceso dalis. Jie ugdo mokinių sceninę kultūrą, atsakomybę, motyvaciją, valią, dėmesio koncentraciją, bendradarbiavimą ir gebėjimą pristatyti bendrą meninį rezultatą auditorijai.

260. Atsižvelgiant į ansamblio sudėtį, repertuaro pobūdį, kūrinių sudėtingumą, pasirengimą viešiesiems pasirodymams ir Mokyklos galimybes, ansamblinio muzikavimo pamokoms gali būti skiriamas koncertmeisterio darbo laikas.

261. Mokykloje ansamblinio muzikavimo ugdymas gali būti siejamas su meninių kolektyvų veikla. Meniniai kolektyvai formuojami atsižvelgiant į mokinių skaičių, amžių, gebėjimus, pasirinktas programas, instrumentų ar balsų sudėtį, Mokyklos tradicijas, koncertinės ir projektinės veiklos poreikius bei turimus žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius.

262. Mokykloje gali veikti jaunučių choras, jaunių choras, pučiamųjų, folkloro, styginių instrumentų, akordeonų, vokaliniai, kameriniai, mišrūs ar kitų sudėčių ansambliai ir kiti meniniai kolektyvai. Kolektyvinėje veikloje gali dalyvauti ir mokiniai, besimokantys pagal neformaliojo vaikų švietimo programas, jeigu tai dera su kolektyvo veiklos tikslais, mokinių pasirengimu ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybėmis.

263. Mokytojams, grojantiems kartu su mokiniais meniniuose kolektyvuose, padedantiems įgyvendinti sudėtingesnę repertuarą ar atliekantiems pedagogiškai ir meniškai reikšmingas partijas, gali būti skiriamas papildomas darbo laikas, jeigu tai numatyta Mokytojo darbo krūvio sandaroje, ugdymo plane, Mokyklos darbo apmokėjimo sistemoje ir atitinka Mokyklos finansines galimybes.

264. Mokytojams, grojantiems kartu su mokiniais meniniuose kolektyvuose, padedantiems įgyvendinti sudėtingesnę repertuarą ar atliekantiems pedagogiškai ir meniškai reikšmingas partijas, gali būti skiriamos papildomos valandos, jeigu tai numatyta Mokytojo darbo krūvio sandaroje, ugdymo plane, Mokyklos darbo apmokėjimo sistemoje ir atitinka Mokyklos finansines galimybes.

PENKTASIS SKIRSNIS

ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

265. **Antrasis muzikos instrumentas** yra pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalykas, skirtas mokinių muzikinei kompetencijai gilinti, papildomiems instrumentinio muzikavimo gebėjimams formuoti, muzikinės kalbos suvokimui plėtoti ir meninės raiškos galimybėms praplėsti.

266. Antrojo muzikos instrumento paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniui įgyti papildomų instrumentinio muzikavimo žinių ir praktinių įgūdžių, taikyti muzikavimo, solfedžio, muzikos istorijos ir kitų meninio ugdymo dalykų metu įgytas žinias, plėtoti savarankišką muzikinį mąstymą, kūrybiškumą ir platesnį muzikos atlikimo suvokimą.

267. Antrojo muzikos instrumento tikslas – atsižvelgiant į mokinio individualumą, prigimtinius muzikinius gebėjimus, meninius polinkius, pasirinktą pagrindinį muzikavimo dalyką ir mokymosi patirtį, sudaryti galimybes įgyti antruoju muzikos instrumentu grindžiamų atlikimo žinių ir praktinių gebėjimų, praplečiančių mokinio muzikinės raiškos, kūrybinės patirties ir tolesnio muzikinio ugdymosi galimybes.

268. Antrojo muzikos instrumento ugdymo uždaviniai:

268.1. formuoti ir plėtoti grojimo antruoju muzikos instrumentu techninius įgūdžius, taisyklingą laikyseną, garso išgavimo, ritmo, koordinacijos, intonavimo ir muzikavimo pradmenis;

268.2. ugdyti mokinio gebėjimą skaityti ir atlikti muzikinį tekstą, taikyti solfedžio ir muzikos teorijos žinias praktinėje muzikavimo veikloje;

268.3. plėtoti muzikos kūrinių interpretavimo gebėjimus, orientuotus į stilistinę suvokimą, kūrinio charakterio perteikimą, frazavimą, dinamiką ir emocinę raišką;

268.4. skatinti mokinio savarankiškumą, kūrybiškumą, muzikinį smalsumą ir gebėjimą palyginti skirtingų instrumentų raiškos galimybes;

268.5. sudaryti sąlygas mokiniui dalyvauti klasės, Mokyklos, koncertinėje ar kitoje kultūrinėje veikloje atliekant antrojo muzikos instrumento repertuarą pagal individualias galimybes;

268.6. stiprinti mokinio bendrą muzikinį pasirengimą, reikalingą tolesniam muzikiniam ugdymuisi ir savarankiškai meninei raiškai.

269. Antrojo muzikos instrumento mokymo veikla grindžiama šiomis pasiekimų sritimis:

269.1. grojimo technikos ir atlikimo įgūdžių formavimu;

269.2. muzikos kūrinių interpretavimu, orientuotu į muzikos kalbos, stilistikos ir emocinės raiškos suvokimą;

269.3. muzikos atlikėjo raiška socialiniame ir kultūriniame kontekste.

270. Antrojo muzikos instrumento mokymas organizuojamas individualiai, sudarant sąlygas atsižvelgti į mokinio amžių, gebėjimus, pasirinktą pagrindinį muzikavimo dalyką, mokymosi patirtį, pasiekimus, individualią pažangą, motyvaciją, sveikatos ypatumus ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

271. Antrojo muzikos instrumento mokymosi trukmė pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – nuo 1 iki 4 metų, atsižvelgiant į mokinio programos trukmę, pasirinktą ugdymo kelią, individualią pažangą, pasiekimus ir Mokyklos galimybes. Atsižvelgiant į Mokyklos patvirtintas programas, ugdymo organizavimo galimybes, mokinių gebėjimus ir ugdymo turinio dermę, antrojo muzikos instrumento turinys gali būti intensyvinamas ir įgyvendinamas per trejus metus. Programa gali būti intensyvinama ir įgyvendinama per trejus metus – baigiama 7 klasėje.

272. Antrojo muzikos instrumento pamokoms rekomenduojama skirti 1 akademinę valandą per savaitę, jeigu konkrečioje programoje, individualiame ugdymo plane ar Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip.

273. Antruoju muzikos instrumentu dažniausiai rekomenduojamas fortepijonas dėl jo universalumo, pedagoginio tinkamumo, harmoninio mąstymo, muzikinio raštingumo, klausos, akompanavimo pradmenų ir savarankiško mokymosi gebėjimų ugdymo. Atsižvelgiant į Mokyklos tradicijas, turimą materialinę bazę, mokytojų kvalifikaciją, mokinio poreikius ir pasirinktą pagrindinį muzikavimo dalyką, gali būti siūlomi ir kiti instrumentai.

274. Mokiniams, kurių pagrindinis muzikavimo dalykas yra chorinis dainavimas arba solinis dainavimas, antruoju muzikos instrumentu rekomenduojamas fortepijonas, siekiant užtikrinti platesnį muzikinį pasirengimą, harmoninės klausos, akompanavimo pradmenų, muzikos kalbos suvokimo ir savarankiško mokymosi gebėjimų plėtotę. Jeigu Mokyklos patvirtintoje programoje nustatyta kitaip, antrojo muzikos instrumento pasirinkimas organizuojamas pagal tos programos nuostatas.

275. Kiekvienam mokiniui antrojo muzikos instrumento mokytojas parenka individualius gebėjimus, mokymosi tempą, technines galimybes, ugdymo tikslus ir programos reikalavimus atitinkantį repertuarą, kurį gali sudaryti pratimai, etiudai, pjesės, liaudies dainos, lietuvių ir pasaulio kompozitorių kūriniai, ansambliniai, kūrybiniai ar improvizaciniai darbai.

276. Antrojo muzikos instrumento pamokose taikomi individualizavimo, diferencijavimo, praktinio demonstravimo, klausymo, kartojimo, skaitymo iš natų, kūrybinio tyrinėjimo, savarankiško

darbo, refleksijos ir formuojamojo vertinimo metodai. Mokytojas parenka metodus atsižvelgdamas į mokinio pasirengimą, gebėjimus, pagrindinio instrumento specifiką, mokymosi tempą ir individualią pažangą.

277. Vertinant mokinių antrojo muzikos instrumento pasiekimus atsižvelgiama į pamokinį aktyvumą, nuoseklų dalyvavimą mokymo procese, savarankiškai atliktas užduotis, pasirengimą pamokoms, techninių įgūdžių raidą, muzikinio teksto skaitymą, repertuaro atlikimą, dalyvavimą koncertinėje veikloje, apibendrinamuosiuose atsiskaitymuose ir gebėjimą reflektuoti savo mokymąsi.

278. Mokiniais teikiamas nuolatinis grįžtamasis ryšys, orientuotas į individualią pažangą, mokymosi motyvaciją, savarankiškumą ir meninės raiškos tobulėjimą. Vertinimo procese skatinama mokinių įsivertinimo kultūra: mokiniai mokomi analizuoti savo pasiekimus, įvardyti stipriąsias puses, tobulintinas sritis ir planuoti tolesnius mokymosi žingsnius.

279. Mokinių antrojo muzikos instrumento pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu. Vertinimo informacija naudojama ugdymo turiniui koreguoti, mokymosi pagalbai teikti, individualiai pažangai stebėti ir ugdymo kokybei gerinti.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS CHORAS

280. Choras yra pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalykas arba kolektyvinio muzikavimo forma, skirta mokinių vokalinio muzikavimo, chorinio dainavimo, ansambliško, sceninės raiškos, muzikinės kultūros pažinimo, bendradarbiavimo ir socialinių emocinių gebėjimų ugdymui.

281. Choro dalyko paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniams plėtoti bendruosius ir specialiuosius muzikavimo gebėjimus, ugdyti vokalinės muzikos raišką, sceninį meninį pajėgumą, kolektyvinio muzikavimo įgūdžius, atsakomybę už bendrą meninį rezultatą ir aktyvų dalyvavimą Mokyklos bei bendruomenės kultūriniame gyvenime.

282. Choro tikslas – sistemingai tobulinti mokinių vokalius, intonavimo, ritmo, kvėpavimo, artikuliacijos, ansambliško, sceninės kultūros ir kūrinių interpretavimo gebėjimus, suteikiant chorinio dainavimo teorinių ir praktinių žinių, reikalingų meninei saviraiškai kolektyvinėje aplinkoje.

283. Choro ugdymo uždaviniai:

283.1. sudaryti sąlygas instrumentinį muzikavimą pasirinkusiems mokiniams įgyti vokalinio atlikimo, kvėpavimo, intonavimo, artikuliacijos ir balso valdymo patirties;

283.2. lavinti mokinių gebėjimą dainuoti ansamblyje, girdėti savo balsą ir bendrą choro skambesį, derinti intonaciją, ritmą, tempą, dinamiką, frazavimą ir tekstą;

283.3. supažindinti mokinius su įvairių epochų, stilių, žanrų, lietuvių ir pasaulio kompozitorių bei liaudies muzikos choriniu repertuaru;

283.4. ugdyti chorinių kūrinių interpretavimo gebėjimus, atsižvelgiant į kūrinio tekstą, muzikinę kalbą, stilistiką, emocinę ir kultūrinę prasmę;

283.5. formuoti sceninio elgesio, artistiško, ansamblinio jautrumo, viešo pasirodymo ir sceninės kultūros pagrindus;

283.6. skatinti tarpdisciplininį mąstymą, integruojant solfedžio, muzikos istorijos, muzikos teorijos, muzikavimo ir kitų meninio ugdymo dalykų žinias į praktinę chorinio dainavimo veiklą;

283.7. skatinti mokinių kūrybiškumą, atsakomybę, bendradarbiavimą, savarankiškumą, emocinę raišką ir gebėjimą reflektuoti savo bei kolektyvo veiklą;

283.8. sudaryti sąlygas mokiniams dalyvauti koncertuose, konkursuose, festivaliuose, projektuose, valstybinių švenčių, Mokyklos, miesto ir bendruomenės renginiuose.

284. Choro veikla grindžiama šiomis pasiekimų sritimis:

284.1. chorinio dainavimo technikos lavinimu – taisyklingu kvėpavimu, artikuliacija, intonavimu, dikcija, balso diapazono ir balso skambesio valdymu;

284.2. chorinių kūrinių interpretavimu – kūrinio charakterio, teksto, muzikos kalbos, dinamikos, frazavimo, stilistikos ir kultūrinės prasmės suvokimu bei perteikimu;

284.3. atlikėjo raiška socialiniame ir kultūriniame kontekste – scenine patirtimi, viešo pasirodymo kultūra, atsakomybe už bendrą rezultatą, pagarba klausytojams ir aktyviu kultūriniu dalyvavimu.

285. Choro mokymosi trukmė pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – nuo 1 iki 4 metų, atsižvelgiant į mokinio pasirinktą ugdymo kelią, programos trukmę, mokinio amžių, balsines galimybes, pasiekimus ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

286. Choro ugdymas organizuojamas grupine forma, remiantis kolektyvinio mokymosi, bendradarbiavimo, tarpusavio girdėjimo, atsakomybės už bendrą rezultatą ir saugaus balso ugdymo principais.

287. Choro pamokoms rekomenduojama skirti 1 akademinę valandą per savaitę, jeigu konkrečioje programoje, individualiame ugdymo plane ar Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip.

288. Atsižvelgiant į choro kolektyvo sudėtį, mokinių amžių, balsų ypatumus, repertuaro sudėtingumą, meninio pajėgumo lygį, pasirengimą koncertams, konkursams, festivaliams, projektams ir Mokyklos galimybes, gali būti skiriamos papildomos valandos bendrai choro repeticijai, darbui su atskiromis balsų grupėmis, moduliais ar mobiliosiomis grupėmis.

289. Jaunių choro bendroms repeticijoms gali būti skiriamos iki 2 akademinų valandų per savaitę, jeigu tai numatyta Mokyklos ugdymo plane ir atitinka Mokyklos ugdymo organizavimo bei finansines galimybes.

290. Papildomai gali būti skiriama po 1 akademinę valandą atskiroms balsų grupėms, pavyzdžiui, I, II ar III balsui, organizuojant darbą modulių arba mobiliųjų grupių forma pagal mokinių amžių, balsines galimybes, repertuaro poreikius ir choro vadovo rekomendacijas.

291. Choro kolektyvams, turintiems meninio pajėgumo kategoriją arba aktyviai dalyvaujantiems Mokyklos reprezentacinėje, koncertinėje, konkursinėje ar projektinėje veikloje, gali būti skiriama papildoma valanda iš Mokyklos bendruomenės veiklai ar meninei raiškai numatytų valandų, jeigu tai numatyta darbo krūvio sandaroje, ugdymo plane, darbo apmokėjimo sistemoje ir atitinka Mokyklos finansines galimybes.

292. Choro repertuaras parenkamas atsižvelgiant į mokinių amžių, balsų diapazoną, vokales galimybes, meninę brandą, programos tikslus, numatomus pasiekimus, ugdymo laikotarpį, planuojamus koncertus, konkursus, festivalius ir kitus viešus pasirodymus.

293. Choro repertuare gali būti lietuvių ir pasaulio kompozitorių kūriniai, lietuvių liaudies dainos, įvairių epochų, stilių ir žanrų kūriniai, šiuolaikinė muzika ir kiti mokinių amžių bei balsines galimybes atitinkantys kūriniai, ugdatys muzikinį skonį, kultūrinį sąmoningumą ir pagarbą muzikinei tradicijai.

294. Choro veikloje lavinami vokalinio dainavimo, chorinio ansambliško, meninio interpretavimo, kūrybiškumo, sceninės kultūros, bendradarbiavimo ir atsakomybės įgūdžiai.

Mokiniai skatinami aktyviai dalyvauti koncertinėje, konkursinėje, festivalinėje, projektinėje ir bendruomeninėje veikloje.

295. Choro pamokose ir repeticijose užtikrinamas mokinių balsų saugumas: parenkamas mokinių amžių ir balsines galimybes atitinkantis repertuaras, taikomi taisyklingo kvėpavimo, balso apšilimo, artikuliacijos, intonavimo ir balso higienos principai, vengiama mokinių balsams netinkamo krūvio.

296. Mokiniais, pasirinkusiems vokalinį, chorinį arba solinį dainavimą, antruoju muzikos instrumentu rekomenduojamas fortepijonas, siekiant užtikrinti platesnį muzikinį pasirengimą, harmoninės klausos, akompanavimo pradmenų, muzikos kalbos suvokimo ir savarankiško mokymosi gebėjimų plėtotę. Jeigu Mokyklos patvirtintoje programoje nustatyta, kad fortepijonas yra privalomas, jo mokymas organizuojamas pagal tos programos nuostatas.

297. Mokiniai, pasižymintys aukštesniais vokaliniais gebėjimais, motyvacija ir meninės raiškos poreikiu, gali būti nukreipiami arba skatinami rinktis pasirenkamąsias solinio dainavimo pamokas, jeigu tokia galimybė numatyta Mokyklos ugdymo plane ir atitinka Mokyklos žmogiškuosius bei finansinius išteklius.

298. Mokykla, atsižvelgdama į mokinių gebėjimus, meninius polinkius, ugdymosi poreikius ir Mokyklos galimybes, gali siūlyti pasirenkamuosius dalykus:

298.1. solinį dainavimą – individualiai vokalinei raiškai, vokalinei technikai, interpretacijai ir sceninei patirčiai gilinti;

298.2. dirigavimą – mokiniais, besidomintiems kolektyvinio muzikavimo valdymu, muzikos vadovo veikla, dirigavimo pradmenimis ir choro ar ansamblio darbo principais;

298.3. kitus pasirenkamuosius dalykus ar meninės raiškos veiklas, jeigu jos numatytos Mokyklos ugdymo plane ir atitinka Mokyklos galimybes.

299. Atsižvelgiant į choro programos, repertuaro ir viešų pasirodymų poreikius, choro veiklai gali būti skiriamos koncertmeisterio valandos, reikalingos choro repeticijų, kūrinių mokymosi, pasirengimo koncertams, konkursams, festivaliams ir kitiems pasirodymams kokybei užtikrinti.

300. Choro pamokose taikomi aktyvūs, į mokinį orientuoti mokymo(si) metodai: balso lavinimo pratimai, kvėpavimo, intonavimo ir artikuliacijos užduotys, darbas balsų grupėse, dainavimas iš klausos ir iš natų, kūrinio teksto ir muzikinės raiškos analizė, garso ir vaizdo įrašų analizė, kolektyvinė refleksija ir pasirodymų aptarimas.

301. Mokinių choro pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu. Vertinant atsižvelgiama į mokinio individualią pažangą, vokalinio muzikavimo, intonavimo, ritmo, ansambliško, sceninės kultūros, atsakomybės, dalyvavimo veiklose, repertuaro įsisavinimo ir gebėjimo bendradarbiauti kriterijus.

V SKYRIUS

PRADINIO DAILĖS FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

302. Biržų Vlado Jakubėno meno mokykla, įgyvendindama pradinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48 patvirtintomis Rekomendacijomis dėl meninio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo, Biržų Vlado Jakubėno

meno mokyklos direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. VK-103 patvirtintomis Pradinio ir pagrindinio formalųjų švietimą papildančio dailės ugdymo programomis, Mokyklos ugdymo plano 3 priedu, mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu bei kitais teisės aktais ir Mokyklos vidaus dokumentais, reglamentuojančiais ugdymo proceso organizavimą, mokinių saugą, ugdymo kokybę ir pasiekimų vertinimą.

303. Pradinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa skirta mokiniams, siekiantiems kryptingai ugdytis dailės raiškos, vizualinio mąstymo, kūrybiškumo, meninės saviraiškos, estetiškos nuovokos ir kultūrinio sąmoningumo pradmenis.

304. Programos paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniams pažinti dailės kalbą, išbandyti įvairias dailės raiškos priemones, technikas ir kūrybos būdus, ugdytis gebėjimą stebėti, tyrinėti, interpretuoti aplinką, kurti, pristatyti ir reflektuoti savo kūrybą.

305. Programos tikslas – padėti mokiniams įgyti ir kryptingai ugdyti pradinį dailės gebėjimus, skatinti individualumo raišką, kūrybiškumą, kultūrinio sąmoningumo formavimąsi, estetiškos nuovokos stiprinimą ir tenkinti dailės pažinimo bei saviraiškos poreikius.

306. Siekiant programos tikslo keliami šie uždaviniai:

306.1. ugdyti mokinių gebėjimą stebėti, tyrinėti, analizuoti ir kūrybiškai interpretuoti aplinką, gamtos, kultūros ir meno reiškinius;

306.2. supažindinti mokinius su pagrindinėmis dailės raiškos priemonėmis, technikomis, medžiagomis ir jų taikymo galimybėmis;

306.3. formuoti pradines piešimo, tapybos, kompozicijos, erdvinės raiškos, grafikos, keramikos ar kitų dailės sričių praktines patirtis;

306.4. ugdyti vizualinį mąstymą, vaizduotę, kūrybiškumą, estetinį suvokimą, pastabumą, savarankiškumą ir gebėjimą priimti kūrybinius sprendimus;

306.5. skatinti mokinius pristatyti savo kūrybą, aptarti kūrybinį procesą, įsivertinti pažangą ir pagarbiai vertinti kitų mokinių darbus;

306.6. sudaryti sąlygas mokiniams dalyvauti parodose, projektuose, kūrybinėse dirbtuvėse, edukacinėse veiklose, konkursuose ir kitose meninės raiškos veiklose.

307. Programos trukmė – 3 metai. Konkretus programos įgyvendinimo laikotarpis ir mokinio mokymosi eiga nustatomi atsižvelgiant į Mokyklos patvirtintą programą, mokinio amžių, brandą, ankstesnę dailės mokymosi patirtį, gebėjimus, individualią pažangą ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

308. Programa įgyvendinama grupinio mokymosi forma, sudarant sąlygas mokinių kūrybinei sąveikai, diskusijoms, darbų aptarimui, bendradarbiavimui, kolektyvinei meninei patirčiai ir individualiai kūrybinei raiškai.

309. Atsižvelgiant į mokinių amžių, gebėjimus, ugdymosi poreikius, pasirinktą programą, užsiėmimo pobūdį, patalpų pritaikymą, naudojamas medžiagas, saugos ir higienos reikalavimus bei Mokyklos galimybes, gali būti formuojamos grupės, pogrupiai, laikinosios ar mobiliosios kūrybinės grupės.

310. Rekomenduojamas optimalus grupės dydis – iki 8 mokinių. Konkretus grupės dydis nustatomas atsižvelgiant į ugdymo tikslus, mokinių amžių, dailės veiklos pobūdį, darbo vietų skaičių, naudojamas priemones, saugos reikalavimus ir Mokyklos galimybes.

311. Siekdama užtikrinti kokybišką ugdymo procesą, Mokykla pagal galimybes sudaro tinkamą, saugią, sveikatai palankią ir kūrybiškumą skatinančią mokymosi aplinką bei aprūpina ugdymo procesą reikalingomis priemonėmis.

312. Dailės ugdymo aplinką gali sudaryti:

312.1. dailės klasės, aprūpintos molbertais, piešimo, tapybos ir kūrybinio darbo stalais, tinkamu apšvietimu, modelių, natiurmortų, reprodukcijų, metodinės ir vaizdinės medžiagos priemonėmis;

312.2. keramikos, grafikos, erdvinės raiškos ar kitos kūrybinės veiklos priemonės ir įranga, įskaitant keramikos degimo krosnis, grafikos spaudos stakles ar kitą specializuotą įrangą, jeigu ji naudojama Mokyklos ugdymo procese;

312.3. kompiuterinė, demonstracinė, garso ir vaizdo įranga, skaitmeninės priemonės, vizualiosios medijos ir kitos informacinės technologijos, taikomos dailės pažinimui, kūrybiniams sumanymams, pristatymams ir refleksijai;

312.4. įvairi vaizdinė, informacinė, metodinė ir mokomoji medžiaga, meno albumai, reprodukcijos, pavyzdžiai, mokinių kūrybos darbai, kūrybinių procesų dokumentavimo priemonės;

312.5. mokinių kūrybos darbų eksponavimui, pristatymui, aptarimui ir refleksijai pritaikytos Mokyklos ar kitos kultūrinės erdvės.

313. Programos branduolį sudaro dvi tarpusavyje susijusios ir mokiniui privalomos ugdymo sritys:

313.1. dailės raiška;

313.2. dailės pažinimas.

314. Dailės raiškos sritis skirta mokinių praktiniams kūrybiniams gebėjimams ugdyti. Joje mokiniai mokosi taikyti pagrindines dailės raiškos priemones, kompozicijos principus, spalvos, linijos, dėmės, formos, erdvės, faktūros ir kitus vizualinės kalbos elementus, išbando įvairias technikas, medžiagas ir kūrybos būdus.

315. Dailės pažinimo sritis skirta mokinių vizualinės kultūros, meno kūrinių suvokimo, estetinės nuovokos, kultūrinio sąmoningumo ir gebėjimo kalbėti apie dailę ugdymui. Mokiniai supažindinami su dailės kūriniais, menininkais, kultūros reiškiniiais, tradicijomis, dailės rūšimis, žanrais, technikomis ir jų taikymo kontekstais.

316. Dailės raiškos ir dailės pažinimo sritys įgyvendinamos integruotai, siejant teorinį pažinimą su praktine kūrybine veikla, mokinių patirtimi, kultūrine aplinka, parodomis, edukacijomis, kūrybinėmis dirbtuvėmis ir refleksija.

317. Ugdymo procese taikomi aktyvūs, patyriminiai, kūrybiniai, projektiniai, tyrinėjimo, stebėjimo, refleksijos, individualizavimo ir diferencijavimo metodai. Užduotys parenkamos atsižvelgiant į mokinių amžių, gebėjimus, individualią pažangą, meninius polinkius, mokymosi tempą ir specialiuosius ugdymosi poreikius.

318. Dailės pamokose mokiniai skatinami eksperimentuoti su medžiagomis ir technikomis, savarankiškai ieškoti kūrybinių sprendimų, analizuoti vizualinius pavyzdžius, aptarti kūrybinį procesą, pristatyti darbus ir reflektuoti savo mokymąsi.

319. Ugdymas gali būti organizuojamas ne tik Mokyklos patalpose, bet ir kitose mokymuisi tinkamose aplinkose – gamtoje, muziejuose, galerijose, parodose, bibliotekose, kultūros įstaigose, viešosiose erdvėse, edukacinėse programose ir kitose kūrybinėse aplinkose.

320. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu. Vertinant atsižvelgiama į mokinio individualią pažangą, kūrybinį procesą, pastangas, gebėjimą taikyti dailės raiškos priemones, kompozicinius sprendimus, kūrybinės idėjos plėtojimą, technikų taikymą, darbų pristatymą, refleksiją ir dalyvavimą meninėje veikloje.

321. Mokinių kūrybiniai darbai gali būti pristatomi Mokyklos, miesto, rajono, regiono, respublikinėse ar tarptautinėse parodose, konkursuose, projektuose, edukacinėse veiklose ir kitose

kultūrinėse iniciatyvose. Kūrybos viešinimas padeda ugdyti mokinių pasitikėjimą savimi, atsakomybę, kultūrinį sąmoningumą ir gebėjimą pristatyti savo meninę raišką visuomenei.

322. Baigus pradinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, mokinio pasiekimai apibendrinami Mokyklos nustatyta tvarka. Mokinys, pasiekęs programoje numatytus rezultatus, gali tęsti mokymąsi pagal pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą.

PIRMASIS SKIRSNIS DAILĖS PAŽINIMAS IR RAIŠKA

323. **Dailės pažinimas ir raiška** yra pradinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalis, kurioje derinamas praktinis kūrybinis darbas, vizualinės kalbos pažinimas, meno kūrinių stebėjimas, aptarimas ir mokinio kūrybinės patirties refleksija.

324. Dailės pažinimo ir raiškos paskirtis – padėti mokiniui įgyti pradinius vizualinės raiškos, kompozicijos, spalvos, linijos, formos, erdvės, faktūros, ritmo ir kitų dailės kalbos elementų taikymo gebėjimus, ugdant gebėjimą stebėti, tyrinėti, interpretuoti ir vaizdinėmis priemonėmis perteikti regimąjį bei vaizduotės pasaulį.

325. Dailės pažinimo ir raiškos ugdymo turinys apima šias tarpusavyje susijusias veiklos kryptis:

325.1. **spalvinę, grafinę ir erdvinę raišką** – įvairių dailės technikų taikymą, eksperimentavimą vizualinėmis išraiškos priemonėmis, kompozicijos ir struktūros suvokimą;

325.2. **dailės pažinimą ir reflektavimą** – meno istorijos, dailės stilių, žanrų ir kūrinių analizę, mokinio meninio identiteto formavimą per stebėjimą, interpretaciją ir vertinimą.

326. Dailės pažinimo ir raiškos ugdymas organizuojamas etapais, nuosekliai didinant užduočių sudėtingumą, kūrybinio savarankiškumo lygį ir mokinio atsakomybę už kūrybinį procesą:

326.1. pirmaisiais mokymo metais rekomenduojama skirti 4 akademines valandas per savaitę;

326.2. antraisiais ir trečiaisiais mokymo metais rekomenduojama skirti 4–6 akademines valandas per savaitę, atsižvelgiant į ugdymo turinio apimtį, mokinių amžių, gebėjimus, pažangą ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

327. Valandų paskirstymas tarp dailės pažinimo ir raiškos veiklos krypčių gali būti lanksčiai planuojamas pagal Mokyklos patvirtintą programą, ugdymo turinio tikslus, mokinių poreikius, kūrybinių užduočių pobūdį, materialinę bazę ir Mokyklos edukacines tradicijas.

328. Dailės pažinimas ir raiška gali būti įgyvendinami integruotai, taikant teminį, projektinį, patyriminį ir tarpdisciplininį ugdymą. Praktinės kūrybinės užduotys siejamos su meno kūrinių pažinimu, kultūriniu kontekstu, gamtos ir aplinkos stebėjimu, mokinių asmenine patirtimi ir refleksija.

329. Ugdymo procese gali būti formuojamos mobiliosios grupės, pogrupiai ar laikinosios kūrybinės grupės, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus, interesus, individualią pažangą, užduočių pobūdį, naudojamas medžiagas, technikas ir Mokyklos galimybes.

330. Užsiėmimai gali vykti ne tik Mokyklos dailės kabinetuose, bet ir kitose ugdymui tinkamose aplinkose – gamtoje, muziejuose, galerijose, parodose, kultūros įstaigose, viešosiose erdvėse, edukacinėse programose ir kūrybinėse dirbtuvėse. Tokios veiklos padeda stiprinti mokinių vizualinį raštingumą, kultūrinį sąmoningumą, pastabumą ir gebėjimą taikyti dailės žinias realioje aplinkoje.

331. Pamokose taikomi stebėjimo, tyrinėjimo, demonstravimo, eksperimentavimo, praktinės kūrybinės veiklos, projekcinio darbo, individualaus ir grupinio darbo, refleksijos, aptarimo, įsivertinimo ir kūrybinės interpretacijos metodai.

332. Užduotys individualizuojamos ir diferencijuojamos pagal mokinių amžių, gebėjimus, mokymosi tempą, kūrybinę patirtį, specialiuosius ugdymosi poreikius ir individualią pažangą. Mokiniam sudaromos sąlygos rinktis raiškos būdus, medžiagas, technikas ar kūrybinės temos interpretavimo kryptį, kai tai dera su ugdymo tikslais.

333. Mokinių kūrybinis procesas ir darbai aptariami taikant formuojamąjį grįžtamąjį ryšį. Vertinant atsižvelgiama į mokinio pastangas, idėjos plėtojimą, dailės raiškos priemonių taikymą, kompozicinius sprendimus, technikų išbandymą, savarankiškumą, kūrybiškumą, gebėjimą pristatyti darbą ir reflektuoti kūrybinį procesą.

334. Baigus pradinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, mokiniui rekomenduojama tęsti mokymąsi pagal pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą arba kitą jo gebėjimus, poreikius ir meninius interesus atitinkančią meninio ugdymo programą.

VI SKYRIUS

PAGRINDINIO DAILĖS FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

335. Biržų Vlado Jakubėno meno mokykla, įgyvendindama pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48 patvirtintomis Rekomendacijomis dėl meninio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo, Mokyklos direktoriaus 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. VK-103 patvirtintomis Pradinio ir pagrindinio formalųjį švietimą papildančio dailės ugdymo programomis, šiuo Ugdymo planu ir kitais ugdymo proceso organizavimą reglamentuojančiais teisės aktais bei Mokyklos vidaus dokumentais.

336. Pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programa skirta mokiniams, baigusiems pradinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą arba turintiems jai prilygstančių dailės raiškos, vizualinio mąstymo ir kūrybinės patirties gebėjimų.

337. Programos paskirtis – nuosekliai plėtoti mokinių dailės raiškos, vizualinės kultūros pažinimo, kūrybinio mąstymo, meninės refleksijos ir savarankiškos kūrybinės veiklos gebėjimus, sudarant sąlygas mokiniui kryptingai gilinti pasirinktą meninės raiškos kryptį.

338. Programos trukmė – 4 metai. Konkretus mokinio mokymosi laikotarpis ir ugdymo turinio įgyvendinimo eiga nustatomi atsižvelgiant į Mokyklos patvirtintą programą, mokinio amžių, brandą, ankstesnę mokymosi patirtį, individualią pažangą, pasiekimus ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

339. Pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos turinys grindžiamas kompleksiniu vizualinės raiškos gebėjimų ugdymu, dailės kalbos pažinimu, kultūrinio sąmoningumo formavimu, kūrybinio proceso refleksija ir gebėjimu taikyti įgytas žinias savarankiškoje meninėje veikloje.

340. Programos branduolį sudaro šie mokiniui privalomi dalykai:

340.1. **Piešimas** – klasikinio akademinio piešimo pagrindai, vaizduojamosios formos analizė ir struktūrinis vaizdavimas;

340.2. **Tapyba** – spalvotytos, koloristikos, įvairių tapybos technikų taikymas kuriant kompozicijas;

340.3. **Skulptūra** – erdvinių formų modeliavimas, medžiagų pažinimas, taktilinio ir vizualinio suvokimo ugdymas;

340.4. **Kompozicija** – meninio mąstymo struktūravimas, formos, turinio ir idėjos dermės paieškos įvairiuose dailės žanruose;

340.5. Programos branduolio dalykai įgyvendinami tarpusavyje derinant praktinę kūrybinę veiklą, vizualinės kalbos pažinimą, meninių sprendimų analizę, kūrybinio proceso refleksiją ir mokinių darbų pristatymą.

341. Ugdymo turinys planuojamas taip, kad mokinys nuosekliai pereitų nuo bazinių dailės kalbos ir techninių įgūdžių gilinimo prie savarankiškesnių kūrybinių sprendimų, individualios raiškos paieškų ir baigiamųjų kūrybinių darbų rengimo.

342. Pagrindinio dailės ugdymo programoje didesnis dėmesys skiriamas mokinio gebėjimui savarankiškai kelti kūrybinę idėją, pasirinkti tinkamas raiškos priemones, planuoti kūrybinį procesą, analizuoti savo ir kitų kūrybą, argumentuotai pristatyti meninius sprendimus ir reflektuoti individualią pažangą.

343. Be privalomųjų programos branduolio dalykų, Mokykla gali siūlyti pasirenkamuosius dalykus ar modulius, atitinkančius mokinių meninius polinkius, individualius gebėjimus, kūrybinius poreikius, aktualias vizualinės kultūros temas ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

344. Pasirenkamieji dalykai gali apimti klasikinės ir šiuolaikinės dailės, dizaino, fotografijos, keramikos, grafikos, tekstilės, erdvinės raiškos, skaitmeninės kūrybos, projektinės veiklos ar kitas Mokyklos patvirtintose programose numatytas meninės raiškos sritis.

345. Pasirenkamųjų dalykų paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniams gilinti individualius meninius interesus, plėtoti kūrybinį savitumą, pasirengti parodoms, konkursams, projektams, baigiamiesiems darbams ir kitoms meninės raiškos veikloms.

346. Baigiamosiose pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos klasėse mokiniai rengia kūrybinius, projektinius ar baigiamuosius darbus Mokyklos nustatyta tvarka. Šie darbai padeda apibendrinti mokinio įgytas dailės raiškos, kompozicijos, meninės analizės, savarankiško kūrybinio darbo ir refleksijos kompetencijas.

347. Sėkmingai baigus pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, mokiniui Mokyklos nustatyta tvarka išduodamas programos baigimą patvirtinantis dokumentas.

PIRMASIS SKIRSNIS PIEŠIMAS

348. **Piešimas** yra pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalykas, skirtas mokinių stebėjimo, vaizdavimo, formos analizės, erdvės suvokimo, kompozicinio mąstymo ir vizualinės raiškos gebėjimams nuosekliai plėtoti.

349. Piešimo dalyko paskirtis – ugdyti mokinio gebėjimą stebėti ir analizuoti regimąją aplinką, vaizduoti objektų proporcijas, konstrukciją, formą, tūrį, erdvę, šviesą ir šešėlį, taikant įvairias piešimo priemones, technikas ir meninės raiškos būdus.

350. Piešimo tikslas – padėti mokiniams įgyti gebėjimų perteikti trimačius objektus plokštumoje, remiantis stebėjimu, konstrukcine analize, proporcijų, perspektyvos, šviesotamsos, tono, linijos ir kompozicijos principais, kartu sudarant prielaidas individualiai kūrybinei raiškai.

351. Piešimo ugdymo uždaviniai:

351.1. lavinti mokinių pastabumą, regimąją atmintį, erdvės, formos, proporcijų, tono ir konstrukcijos suvokimą;

351.2. ugdyti gebėjimą analizuoti vaizduojamą objektą, jo sandarą, proporcijas, santykius, šviesos ir šešėlio pasiskirstymą;

351.3. mokyti taikyti liniją, toną, štrichą, dėmę, faktūrą, ritmą, kontrastą ir kitus piešimo raiškos elementus;

351.4. formuoti gebėjimą perteikti trimačius objektus plokštumoje, taikant perspektyvos, kompozicijos ir šviesotamsos principus;

351.5. skatinti mokinius eksperimentuoti piešimo priemonėmis ir technikomis, ieškoti savito vaizdavimo būdo ir kūrybinės interpretacijos;

351.6. ugdyti gebėjimą vertinti savo piešinius, aptarti kūrybinį procesą, pagrįsti pasirinktus vaizdavimo sprendimus ir reflektuoti individualią pažangą.

352. Piešimo ugdymo turinys apima šias veiklos kryptis:

352.1. piešimo priemonių ir technikų taikymą – grafito, anglies, tušo, sangvinos, pastelės, plunksnelės, mišrių ar kitų piešimo priemonių pažinimą ir tikslingą naudojimą;

352.2. trimačio vaizdo perteikimą plokštumoje – proporcijų, perspektyvos, konstrukcijos, formos, tūrio, šviesotamsos ir erdvinių santykių taikymą;

352.3. objektų studijavimą ir analizę – natūrmorto, gamtos formų, žmogaus figūros, architektūrinių ar kitų regimosios aplinkos objektų stebėjimą, fiksavimą ir vaizdavimą;

352.4. kompozicinį piešimą – objektų išdėstymo, formato, mastelio, ritmo, pusiausvyros, akcento ir visumos suvokimą;

352.5. kūrybinę interpretaciją – originalios vizualinės išraiškos paieškas, stilizavimą, apibendrinimą, eksperimentavimą ir individualaus meninio požiūrio plėtojimą.

353. Piešimo mokymo trukmė pagrindinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programoje – 4 metai.

354. Piešimo pamokoms rekomenduojama skirti 2 akademines valandas per savaitę, jeigu konkrečioje programoje, individualiame ugdymo plane ar Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip.

355. Piešimo mokymas organizuojamas grupėmis. Atsižvelgiant į mokinių gebėjimus, pasirengimą, užduočių pobūdį, naudojamas priemonės, individualią pažangą ir Mokyklos galimybes, gali būti taikomas mokinių skirstymas į pogrupius, mobiliąsias ar laikinas kūrybines grupes.

356. Piešimo pamokose derinamos praktinės studijinės užduotys, trumpalaikiai eskizai, ilgalaikiai piešiniai, stebėjimo, analizės, fiksavimo, interpretavimo, aptarimo ir refleksijos veiklos.

357. Piešimo užduotys diferencijuojamos pagal mokinių amžių, gebėjimus, pasirengimą, mokymosi tempą, kūrybinę patirtį, specialiuosius ugdymosi poreikius ir individualią pažangą. Mokiniam gali būti siūlomos skirtingo sudėtingumo užduotys, technikos, formatų dydžiai ar kūrybinės interpretacijos kryptys.

358. Piešimo ugdymas gali būti siejamas su tapybos, skulptūros, kompozicijos, dailėtyros, dizaino, grafikos, fotografijos ar kitų vizualinės raiškos sričių užduotimis, kai toks integravimas padeda gilinti formos, erdvės, kompozicijos, struktūros ir vaizdo analizės gebėjimus.

359. Piešimo darbai gali būti atliekami klasėje, gamtinėje ar urbanistinėje aplinkoje, muziejuose, galerijose, parodose ar kitose vizualiniam stebėjimui ir kūrybinei praktikai tinkamose erdvėse, kai tai būtina ugdymo tikslams pasiekti.

360. Mokinių piešimo pasiekimai vertinami pagal individualią pažangą, stebėjimo ir analizės gebėjimus, proporcijų, konstrukcijos, formos, erdvės, tono ir kompozicijos suvokimą,

technikų taikymą, kūrybinės užduoties sprendimą, darbo nuoseklumą, savarankiškumą ir gebėjimą reflektuoti kūrybinį procesą.

ANTRASIS SKIRSNIS TAPYBA

361. **Tapyba** yra pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalykas, skirtas mokinių spalvinės raiškos, koloristinio mąstymo, plastinės kalbos, kompozicijos, vizualinės interpretacijos ir savarankiškos kūrybinės raiškos gebėjimams plėtoti.

362. Tapybos dalyko paskirtis – ugdyti mokinio gebėjimą spalva, tonu, dėme, faktūra, potėpiu, ritmu, šviesa ir kompozicija perteikti stebimą ar vaizduotėje kuriamą vaizdą, nuotaiką, idėją ir individualų meninį santykį su pasirinkta tema.

363. Tapybos tikslas – suteikti mokiniams teorinių ir praktinių žinių apie spalvos, kolorito, tapybinės medžiagos, kompozicijos ir plastinės raiškos galimybes, ugdant gebėjimą savarankiškai kurti, analizuoti, interpretuoti ir pagrįsti tapybinius sprendimus.

364. Tapybos ugdymo uždaviniai:

364.1. ugdyti mokinių spalvos, tono, šviesos, šešėlio, kolorito, kontrasto, niuanso ir spalvinių santykių suvokimą;

364.2. mokyti taikyti įvairias tapybos priemones, technikas ir medžiagas, atsižvelgiant į kūrybinės užduoties tikslą ir mokinio individualią raišką;

364.3. lavinti gebėjimą stebėti, analizuoti ir tapybiškai perteikti natūrmortą, gamtos, figūros, interjero, aplinkos ar vaizduotės motyvus;

364.4. formuoti tapybinės kompozicijos, vaizdo visumos, ritmo, pusiausvyros, akcento, spalvinės dermės ir plastinės struktūros suvokimą;

364.5. skatinti mokinių kūrybiškumą, eksperimentavimą, savarankišką meninį mąstymą ir gebėjimą ieškoti individualaus tapybinio sprendimo;

364.6. ugdyti gebėjimą aptarti savo ir kitų tapybos darbus, reflektuoti kūrybinį procesą, įvardyti pasirinktų spalvinių, kompozicinių ir techninių sprendimų prasmę.

365. Tapybos ugdymo turinys apima šias veiklos kryptis:

365.1. spalvotybės pagrindus – spalvų rato, pagrindinių, papildomų, šiltų ir šaltų spalvų, spalvinių kontrastų, niuansų, kolorito ir spalvinės harmonijos pažinimą;

365.2. tapybos technikų taikymą – darbo guašu, akvarele, akrilu, tempera, mišriomis ar kitomis tapybos priemonėmis ir technikomis pradmenis bei jų tikslingą naudojimą;

365.3. tapybinės formos kūrimą – spalvos, tono, dėmės, potėpio, faktūros, sluoksniavimo, šviesos ir šešėlio taikymą vaizduojamai formai, erdvei ir nuotaikai perteikti;

365.4. tapybinę kompoziciją – vaizdo struktūros, ritmo, pusiausvyros, akcento, spalvinės dermės, formato ir visumos suvokimą bei taikymą kūrybinėse užduotyse;

365.5. natūros ir aplinkos studijas – natūrmorto, gamtos, architektūros, žmogaus figūros ar kitų regimosios aplinkos motyvų stebėjimą, analizę ir tapybinį perteikimą;

365.6. kūrybinę interpretaciją – temos, idėjos, emocinės būsenos, asmeninės patirties ar vaizduotės motyvo perteikimą tapybinėmis priemonėmis.

367. Tapybos mokymo trukmė pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – 4 metai.

368. Tapybos pamokoms rekomenduojama skirti 2–3 akademines valandas per savaitę, atsižvelgiant į Mokyklos patvirtintą programą, ugdymo turinio apimtį, mokinių pažangą ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

369. Tapybos mokymas organizuojamas grupėmis. Atsižvelgiant į užduočių pobūdį, mokinių pasirengimą, gebėjimus, individualią pažangą ir naudojamas priemones, gali būti taikomas lankstus mokinių skirstymas į pogrupius ar mobiliąsias kūrybines grupes.

370. Tapybos pamokose derinamos spalvos ir formos analizės, natūros stebėjimo, eskizavimo, tapybinės studijos, ilgalaikio kūrybinio darbo, eksperimentavimo, aptarimo ir refleksijos veiklos.

371. Tapybos ugdymas siejamas su piešimo, kompozicijos, skulptūros, dailėtyros, dizaino, fotografijos ar kitomis vizualinės raiškos sritimis, kai tai padeda mokiniui giliau suvokti spalvos, formos, erdvės, plastinės raiškos ir meninės idėjos dermę.

372. Tapybos užduotys diferencijuojamos pagal mokinių gebėjimus, kūrybinę patirtį, mokymosi tempą, individualią pažangą ir specialiuosius ugdymosi poreikius. Mokiniam gali būti siūlomi skirtingo sudėtingumo motyvai, formatai, technikos, spalvinės užduotys ar kūrybinės interpretacijos kryptys.

373. Tapybos procese skatinamas nestandartinis, kritinis ir analitinis mąstymas, eksperimentavimas su tapybinės raiškos priemonėmis, spalviniais sprendimais, faktūromis, potėpiais, medžiagomis ir kompozicinėmis struktūromis.

374. Mokinių tapybos pasiekimai vertinami pagal individualią pažangą, spalvos ir tono suvokimą, kolorito paiešką, kompozicinius sprendimus, tapybos technikų taikymą, kūrybinės idėjos plėtojimą, darbo nuoseklumą, savarankiškumą, meninį jautrumą ir gebėjimą reflektuoti kūrybinį procesą.

TREČIASIS SKIRSNIS SKULPTŪRA (KERAMIKA)

375. **Skulptūra (keramika)** yra pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalykas, skirtas mokinių erdvinio mąstymo, plastinės formos suvokimo, tūrio, konstrukcijos, medžiagiškumo, kompozicijos erdvėje ir trimatės meninės raiškos gebėjimams ugdyti.

376. Skulptūros (keramikos) dalyko paskirtis – padėti mokiniui suvokti formos, tūrio, erdvės, proporcijų, mastelio, paviršiaus, faktūros ir medžiagos tarpusavio ryšius, taikyti juos kuriant erdvinis objektus, reljefus, plastines kompozicijas ar kitus trimatės raiškos darbus.

377. Skulptūros (keramikos) tikslas – suteikti mokiniams teorinių ir praktinių žinių apie erdvinės formos kūrimo principus, medžiagas, technologijas ir plastinės raiškos galimybes, ugdant gebėjimą savarankiškai kurti, analizuoti, interpretuoti ir pagrįsti erdvinis meninius sprendimus.

378. Skulptūros (keramikos) ugdymo uždaviniai:

378.1. lavinti mokinių erdvinį matymą, formos, tūrio, proporcijų, konstrukcijos, mastelio ir kompozicijos erdvėje suvokimą;

378.2. supažindinti mokinius su skulptūros medžiagomis, jų savybėmis, apdirbimo būdais ir saugaus darbo principais;

378.3. ugdyti gebėjimą modeliuoti, konstruoti, lipdyti, formuoti, jungti, transformuoti ir interpretuoti erdvinės formas;

378.4. mokyti taikyti plastinės raiškos elementus – formą, tūrį, siluetą, paviršių, faktūrą, ritmą, pusiausvyrą, kontrastą ir struktūrą;

378.5. skatinti mokinius analizuoti natūros objektus, gamtos formas, žmogaus figūrą, architektūrines ar abstrakčias struktūras ir jas kūrybiškai interpretuoti trimatėje raiškoje;

378.6. ugdyti mokinių kūrybiškumą, eksperimentinį mąstymą, savarankiškumą, gebėjimą aptarti kūrybinį procesą ir reflektuoti pasirinktus plastinius sprendimus.

379. Skulptūros (keramikos) ugdymo turinys apima šias veiklos kryptis:

379.1. medžiagų ir priemonių pažinimą – molio, gipso, popieriaus, kartono, vielos, tekstilės, gamtinių, antrinių ar kitų kūrybai tinkamų medžiagų savybių, panaudojimo ir apdirbimo būdų tyrinėjimą;

379.2. formos ir tūrio analizę – objekto sandaros, proporcijų, silueto, masės, krypties, pusiausvyros, atramos, judesio ir erdvinės struktūros suvokimą;

379.3. reljefo ir apvaliosios skulptūros pradmenis – žemojo ir aukštojo reljefo, tūrinės formos, plastinės kompozicijos ir objekto erdvėje kūrimo principų taikymą;

379.4. erdvinę kompoziciją – formų santykio, ritmo, kontrasto, mastelio, pusiausvyros, dominančių ir detalių dermės sprendimą trimatėje erdvėje;

379.5. paviršiaus ir faktūros kūrimą – medžiagos, įrankio, tekstūros, šviesos ir šešėlio poveikio plastinei formai tyrinėjimą;

379.6. kūrybinę interpretaciją – natūros, vaizduotės, temos, idėjos ar emocinės būsenos perteikimą plastinėmis ir erdvinėmis priemonėmis.

380. Skulptūros (keramikos) mokymo trukmė pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – 4 metai.

381. Skulptūros (keramikos) pamokoms rekomenduojama skirti 2 akademines valandas per savaitę, jeigu konkrečioje programoje, individualiame ugdymo plane ar Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip.

382. skulptūros (keramikos) pamokose derinamos formos stebėjimo, eskizavimo, maketavimo, modelių kūrimo, lipdymo, konstravimo, medžiagų tyrinėjimo, technologinių bandymų, plastinės analizės, kūrybinės interpretacijos ir refleksijos veiklos.

383. Skulptūros (keramikos) užduotys planuojamos nuosekliai: nuo paprastų formos, tūrio, faktūros ir paviršiaus tyrinėjimo užduočių pereinama prie sudėtingesnių erdvinų kompozicijų, plastinių objektų, teminių ar individualių kūrybinių darbų.

384. Ugdymo procese mokiniai skatinami rengti eskizus, ieškoti formos sprendimų, išbandyti skirtingas medžiagas, analizuoti pasirinkto objekto konstrukciją, planuoti darbo eigą ir pagrįsti pasirinktus plastinius bei technologinius sprendimus.

385. Skulptūros ugdymas siejamas su piešimo, kompozicijos, tapybos, dailėtyros, dizaino, architektūros, keramikos ar kitomis vizualinės raiškos sritimis, kai toks integravimas padeda gilinti erdvės, formos, struktūros, medžiagiškumo ir meninės idėjos suvokimą.

386. Skulptūros (keramikos) užduotys diferencijuojamos pagal mokinių gebėjimus, kūrybinę patirtį, mokymosi tempą, individualią pažangą, technines galimybes ir specialiuosius ugdymosi poreikius. Mokiniais gali būti siūlomos skirtingo sudėtingumo formos, mastelio, medžiagos, technologijos ar kūrybinės interpretacijos kryptys.

387. Skulptūros (keramikos) pamokose ypatingas dėmesys skiriamas saugiam darbui su medžiagomis, įrankiais ir įranga. Mokiniai supažindinami su naudojamų priemonių paskirtimi, saugaus naudojimo taisyklėmis, darbo vietos paruošimu ir sutvarkymu.

388. Mokinių skulptūros pasiekimai vertinami pagal individualią pažangą, erdvinio mąstymo raidą, formos, tūrio, proporcijų, konstrukcijos, paviršiaus ir kompozicijos suvokimą, medžiagų ir technikų taikymą, kūrybinės idėjos plėtojimą, darbo nuoseklumą, savarankiškumą ir gebėjimą reflektuoti kūrybinį procesą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

KOMPOZICIJA

389. **Kompozicija** yra pagrindinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalykas, skirtas mokinių gebėjimui kurti vizualiai pagrįstą, prasmingą ir meniškai vientisą kūrinį, taikant pasirinktos dailės srities raiškos priemones, kompozicinius principus ir kūrybinio mąstymo strategijas.

390. Kompozicijos dalyko paskirtis – ugdyti mokinio gebėjimą kelti kūrybinę idėją, ją plėtoti, pasirinkti tinkamą raiškos būdą, struktūruoti vaizdą, derinti formą ir turinį, pagrįsti meninius sprendimus ir sąmoningai kurti vizualinį pranešimą.

391. Kompozicijos tikslas – plėtoti mokinių vizualinį mąstymą, kūrybinę saviraišką, meninės komunikacijos gebėjimus ir individualų kūrybinį savitumą, sudarant sąlygas mokiniui savarankiškai kurti, analizuoti, interpretuoti ir pristatyti savo kūrybinius sumanymus.

392. Kompozicijos ugdymo uždaviniai:

392.1. ugdyti gebėjimą kelti kūrybinę idėją, ją pagrįsti, plėtoti ir įgyvendinti pasirinktomis vizualinės raiškos priemonėmis;

392.2. mokyti taikyti kompozicinius principus – ritmą, pusiausvyrą, kontrastą, akcentą, proporcijas, mastelį, simetriją, asimetriją, formatą, centrą, visumos ir detalių santykį;

392.3. plėtoti gebėjimą sąmoningai derinti formą, turinį, medžiagą, techniką, spalvą, erdvę, faktūrą ir kitus vizualinės kalbos elementus;

392.4. skatinti mokinius ieškoti individualios meninės raiškos, eksperimentuoti, taikyti klasikinius ir šiuolaikinius kūrybos metodus;

392.5. ugdyti gebėjimą analizuoti savo ir kitų kūrybinius sprendimus, argumentuotai aptarti kompozicijos struktūrą, idėją, raiškos priemones ir meninį rezultatą;

392.6. rengti mokinius savarankiškam kūrybiniam, projektiniam ar baigiamajam darbui, stiprinant kūrybinio proceso planavimo, įgyvendinimo ir refleksijos gebėjimus.

393. Kompozicijos ugdymo turinys apima šias veiklos kryptis:

393.1. formaliųjų komponavimo principų taikymą – linijos, dėmės, spalvos, formos, ritmo, kontrasto, pusiausvyros, akcento, proporcijų, formato ir erdvės santykių suvokimą bei naudojimą;

393.2. plokštuminės kompozicijos kūrimą – vaizdo struktūros, formato, silueto, dekoratyvumo, ritmo, spalvinės dermės ir grafinės ar tapybinės raiškos sprendimus;

393.3. erdvinės kompozicijos kūrimą – tūrio, konstrukcijos, mastelio, erdvės, medžiagos, faktūros ir objekto santykio su aplinka sprendimus;

393.4. teminės kompozicijos kūrimą – siužeto, simbolio, metaforos, emocinės būsenos, kultūrinio konteksto ar asmeninės patirties perteikimą vizualinėmis priemonėmis;

393.5. pasirinktos dailės šakos kūrybinių strategijų taikymą – grafikos, tapybos, skulptūros, dizaino, keramikos, fotografijos, skaitmeninės kūrybos ar kitos Mokykloje siūlomos meninės raiškos krypties principų naudojimą;

393.6. kūrybinio sumanymo pristatymą ir refleksiją – idėjos formulavimą, eskizų rengimą, proceso aptarimą, sprendimų pagrindimą ir rezultato įsivertinimą.

394. Kompozicijos mokymo trukmė pagrindinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programoje – 4 metai.

395. Kompozicijos mokymas organizuojamas etapais, nuosekliai pereinant nuo bendrųjų kompozicijos principų pažinimo prie individualios kūrybinės krypties pasirinkimo ir savarankiškesnių kūrybinių darbų rengimo.

396. Pirmaisiais pagrindinio dailės programos mokymosi metais kompozicijos mokoma grupėje, daugiausia dėmesio skiriant bendriesiems komponavimo principams, vizualinės struktūros suvokimui, idėjos ir formos ryšiui bei įvairių raiškos būdų išbandymui.

397. Antraisiais ir trečiaisiais mokymosi metais kompozicijos ugdymas gali būti organizuojamas pogrupiuose arba mobiliosiose kūrybinėse grupėse, sudarant sąlygas mokiniams gilintis į pasirinktą dailės šaką ar raiškos kryptį, pavyzdžiui, grafiką, tapybą, dizainą, keramiką, skulptūrą, fotografiją, skaitmeninę kūrybą ar kitą Mokyklos siūlomą sritį.

398. Ketvirtaisiais mokymosi metais kompozicijos ugdymas orientuojamas į individualios kūrybinės krypties plėtojimą, kūrybinio ar baigiamojo darbo idėjos formulavimą, eskizavimą, sprendimų paiešką, darbo įgyvendinimą, pristatymą ir refleksiją.

399. Kompozicijos pamokoms pirmaisiais–trečiaisiais mokymosi metais rekomenduojama skirti 1–3 akademines valandas per savaitę, atsižvelgiant į Mokyklos patvirtintą programą, ugdymo turinio apimtį, mokinių pasirinktą kryptį, užduočių pobūdį ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

400. Ketvirtaisiais mokymosi metais mokinio pasirinktai dailės sričiai, kūrybiniam projektui ar baigiamajam darbui gali būti skiriama 1 individualaus ugdymo akademinė valanda per savaitę, jeigu tai numatyta Mokyklos ugdymo plane ir atitinka Mokyklos organizacines bei finansines galimybes.

401. Kompozicijos pamokose derinamas idėjos formulavimas, eskizavimas, kompozicinių variantų paieška, pasirinktos raiškos priemonės tyrinėjimas, kūrybinio darbo įgyvendinimas, aptarimas, pristatymas ir refleksija.

402. Kompozicijos ugdymas siejamas su piešimo, tapybos, skulptūros, dailėtyros ir pasirenkamųjų dailės dalykų turiniu, kai toks siejimas padeda mokiniui pagrįsti kūrybinę idėją, pasirinkti tinkamą raiškos būdą ir sukurti meniškai vientisą darbą.

403. Kompozicijos užduotys diferencijuojamos pagal mokinių gebėjimus, pasirinktą meninės raiškos kryptį, kūrybinę patirtį, mokymosi tempą, individualią pažangą ir specialiuosius ugdymosi poreikius. Mokiniais gali būti siūlomos skirtingo sudėtingumo temos, formatai, medžiagos, technikos ar kūrybinės interpretacijos būdai.

404. Mokinių kompozicijos pasiekimai vertinami pagal individualią pažangą, kūrybinės idėjos aiškumą, kompozicinių principų taikymą, formos ir turinio dermę, pasirinktos technikos tikslumą, kūrybinio proceso nuoseklumą, savarankiškumą, originalumą, gebėjimą pristatyti darbą ir reflektuoti meninius sprendimus.

PENKTASIS SKIRSNIS DAILĖTYRA

405. **Dailėtyra** yra pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos branduolio dalykas, skirtas mokinių meno reiškinių pažinimo, dailės istorijos, teorijos, vizualinės kultūros, kūrinių analizės, interpretavimo ir kritinio vertinimo gebėjimams ugdyti.

406. Dailėtyros dalyko paskirtis – padėti mokiniui suprasti dailės kūrinių kaip istorinį, estetinį, kultūrinį ir socialinį reiškinį, atpažinti dailės rūšis, žanrus, stilius, epochas, meninės raiškos priemones ir sieti jas su platesniu kultūriniu kontekstu.

407. Dailėtyros tikslas – formuoti mokinių gebėjimą sąmoningai stebėti, analizuoti, interpretuoti ir vertinti vizualinės kultūros reiškinius, ugdyti argumentuotą kalbėjimą apie meną, kritinį mąstymą, estetinę nuovoką, kultūrinį sąmoningumą ir individualų santykį su meno kūriniais.

408. Dailėtyros ugdymo uždaviniai:

408.1. supažindinti mokinius su svarbiausiomis dailės ir architektūros raidos epochomis, stiliais, kryptimis, žanrais, menininkais ir jų kūrybos ypatumais;

408.2. ugdyti gebėjimą atpažinti ir apibūdinti dailės kūrinių vizualinės kalbos elementus: liniją, spalvą, formą, kompoziciją, erdvę, faktūrą, ritmą, kontrastą, simbolius ir kitas raškos priemonės;

408.3. mokyti analizuoti meno kūrinių pagal jo temą, formą, turinį, techniką, stilistinius bruožus, kultūrinį kontekstą ir meninę idėją;

408.4. plėtoti gebėjimą lyginti skirtingų laikotarpių, kultūrų, autorių ir dailės sričių kūrinius, išvelgiant jų panašumus, skirtumus ir reikšmę;

408.5. skatinti mokinius argumentuotai reikšti nuomonę apie meno kūrinius, pagrįsti vertinimus, vartoti tinkamas dailės sąvokas ir reflektuoti asmeninę meninę patirtį;

408.6. ugdyti informacijos paieškos, atrankos, analizės, šaltinių vertinimo ir pristatymo gebėjimus;

408.7. sieti dailėtyros žinias su mokinių praktine kūrybine veikla, padedant sąmoningiau pasirinkti raškos priemonės, temas, stilistinius sprendimus ir kūrybines strategijas.

409. Dailėtyros ugdymo turinys apima šias veiklos kryptis:

409.1. vizualinės kalbos pažinimą – dailės kūrinių formos, kompozicijos, spalvos, linijos, erdvės, faktūros, medžiagos, technikos ir kitų raškos elementų analizę;

409.2. dailės istorijos pažinimą – svarbiausių meno epochų, stilių, kryptų, autorių, kūrinių ir jų kultūrinių kontekstų nagrinėjimą;

409.3. architektūros ir dizaino pažinimą – erdvės, formos, funkcijos, konstrukcijos, medžiagos, aplinkos ir žmogaus santykio suvokimą;

409.4. meno kūrinių analizę ir interpretaciją – kūrinių temos, idėjos, simbolikos, kompozicijos, technikos, stilistikos ir kultūrinės reikšmės aptarimą;

409.5. vizualinės kultūros reiškinių tyrinėjimą – tradicinės ir šiuolaikinės dailės, medijų, fotografijos, dizaino, reklamos, viešosios erdvės, parodų ir kitų vizualinių reiškinių analizę;

409.6. refleksiją ir vertinimą – gebėjimą pagrįsti asmeninę nuomonę, aptarti meninę patirtį, vertinti kūrinių rašką, kontekstą ir poveikį žiūrovui.

410. Dailėtyros mokymo trukmė pagrindinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoje – 4 metai.

411. Dailėtyros pamokoms rekomenduojama skirti 1 akademinę valandą per savaitę, jeigu konkrečioje programoje, individualiame ugdymo plane ar Mokyklos ugdymo plane nenustatyta kitaip.

412. Dailėtyros pamokose mokiniai mokosi stebėti meno kūrinius, juos apibūdinti, kelti klausimus, analizuoti vaizdo sandarą, vartoti dailės sąvokas, lyginti kūrinius, rengti trumpus pristatymus, diskutuoti ir reflektuoti kultūrinės patirtis.

413. Dailėtyros turinys siejamas su piešimo, tapybos, skulptūros, kompozicijos ir pasirinkamųjų dailės dalykų turiniu, kai tai padeda mokiniui geriau suprasti kūrybos kontekstą, pasirinkti raškos priemonės, pagrįsti meninius sprendimus ir sąmoningiau kurti.

414. Dailėtyros ugdymo procese naudojami meno albumai, reprodukcijos, parodų katalogai, muziejų ir galerijų medžiaga, skaitmeniniai kultūros ištekliai, dokumentiniai filmai, vaizdo įrašai, menininkų kūrybos pavyzdžiai, mokinių kūrybos darbai ir kiti patikimi informacijos šaltiniai.

415. Dailėtyros užduotys gali būti atliekamos žodžiu, raštu, vaizdine, skaitmenine ar projektine forma. Mokiniai gali rengti kūrinių analizes, pristatymus, menininkų kūrybos apžvalgas, parodų refleksijas, vizualinius tyrimus, kūrybinių idėjų pagrindimus ar kitus dailės pažinimo darbus.

416. Dailėtyros pamokose ugdomas mokinių gebėjimas atsakingai naudotis informacijos šaltiniais: ieškoti informacijos, ją atrinkti, palyginti, vertinti patikimumą, tinkamai vartoti dailės sąvokas ir aiškiai pateikti išvadas.

417. Mokinių dailėtyros pasiekimai vertinami pagal individualią pažangą, gebėjimą atpažinti ir vartoti dailės sąvokas, analizuoti ir interpretuoti kūrinius, suprasti istorinius bei kultūrinius kontekstus, argumentuotai reikšti nuomonę, rengti pristatymus, atlikti tyrimo ar refleksijos užduotis ir sieti dailėtyros žinias su praktine kūrybine veikla.

VII SKYRIUS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

418. Biržų Vlado Jakubėno meno mokykla įgyvendindama Neformaliojo vaikų švietimo programas vadovaujasi Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos nuostatais, patvirtintais Biržų rajono savivaldybės tarybos 2026 m. kovo 6 d. sprendimu Nr.T-35 „Dėl Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos nuostatų patvirtinimo“¹⁴, priėmimo mokytis į Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklą tvarkos aprašu, patvirtintu Biržų rajono savivaldybės mero 2026 m. birželio 22 d. potvarkiu Nr.M-357¹⁵, Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T-200 „Dėl Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos teikiamų atlygintinų paslaugų kainų nustatymo“¹⁶, Mokyklos patvirtintomis ugdymo programomis, šiuo Ugdymo planu ir kitais ugdymo proceso organizavimą reglamentuojančiais teisės aktais bei Mokyklos vidaus dokumentais.

419. Neformaliojo vaikų švietimo programos Mokykloje skirtos vaikų meninei saviraiškai, kūrybiškumui, asmeninėms, socialinėms, kultūrinėms, pažinimo ir komunikavimo kompetencijoms ugdyti, atsižvelgiant į mokinių amžių, gebėjimus, ugdymosi poreikius, meninius interesus ir individualią pažangą.

420. Neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimas grindžiamas savanoriško pasirinkimo, prieinamumo, įtraukties, individualizavimo, saugios ugdymo aplinkos, mokinių poreikių tenkinimo, kūrybinės saviraiškos, bendradarbiavimo ir mokymosi visą gyvenimą principais.

421. Neformaliojo vaikų švietimo programos vykdomos pagal Mokyklos direktoriaus patvirtintas programas, ugdymo tvarkaraščius ir šio Ugdymo plano 4 priede pateiktą programų sąrašą. Programų turinys, trukmė, pamokų skaičius, ugdymo forma ir mokymosi sąlygos nustatomos atsižvelgiant į konkrečios programos paskirtį, mokinių amžių, poreikius, grupių sudarymo galimybes, mokytojų darbo krūvį, materialiuosius išteklius ir Mokyklos finansines galimybes.

422. Už neformaliojo vaikų švietimo ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas mokamas atlyginimas už teikiamas atlygintinas paslaugas, kuris nustatytas Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu ir Mokyklos vidaus dokumentais. Atlyginimo dydis, mokėjimo tvarka, lengvatos ar atleidimo nuo mokesčio sąlygos taikomos vadovaujantis galiojančiais savivaldybės tarybos sprendimais ir Mokyklos nustatyta tvarka.

423. Mokykloje įgyvendinama **neformaliojo vaikų švietimo Ankstyvojo meninio ugdymo programa**, skirta 5–6 metų vaikams. Programa sudaro sąlygas ankstyvajai meninei saviraiškai, kūrybiškumo, emocinio sąmoningumo, estetinės nuovokos, bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimų ugdymui.

424. Ankstyvojo meninio ugdymo programoje ugdoma muzikinė, dailės ir teatrinė raiška. Veiklos organizuojamos grupinio darbo forma, taikant žaidybinius, kūrybinius ir praktinius metodus. Programos trukmė – 1 mokslo metai. Rekomenduojama programos apimtis – iki 2 valandų per

¹⁴ Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos nuostatai. Prieiga per internetą: [nuostatai_2026\(2\).pdf](#)

¹⁵ [Priėmimo mokytis į Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklą tvarkos aprašas. Prieiga per internetą](#)

¹⁶ Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos teikiamos atlygintinos paslaugos. Prieiga per internetą: [neformalus_svietimas_\(T-200_2024\).pdf](#)

savaitę vienai pasirinktai ugdymo kryptčiai, o vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių, atsižvelgiant į vaikų amžių, veiklos pobūdį ir higienos normų reikalavimus.

425. Ankstyvojo meninio ugdymo programoje gali būti organizuojami ankstyvojo muzikinio ugdymo, ankstyvojo dailės ugdymo ir ankstyvojo teatro ugdymo užsiėmimai. Ankstyvojo muzikinio ugdymo veiklose ugdomas muzikalumas, ritmo pojūtis, klausymasis, dainavimas, muzikavimas, judesys ir elementarus instrumentų pažinimas. Ankstyvojo dailės ugdymo veiklose ugdomas spalvų, formų, linijų, tekstūrų ir dailės raiškos priemonių pažinimas. Ankstyvojo teatro ugdymo veiklose ugdoma vaizduotė, kalbinė ir kūno raiška, sceninė drąsa, emocijų pažinimas, dėmesio koncentracija, bendravimas ir bendradarbiavimas.

426. Mokykloje **įgyvendinama neformaliojo vaikų švietimo meninio ugdymo programa „Žaidžiame meną“**, skirta mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pateikus tai patvirtinančius dokumentus. Programos paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniams pagal jų individualias galias ir poreikius mokytis muzikos, dailės ir (ar) teatro, plėtoti meninius, kūrybinius, socialinius ir emocinės savireguliacijos gebėjimus, stiprinti pasitikėjimą savimi ir įsitraukimą į Mokyklos bendruomenės kultūrinį gyvenimą.

427. Programos „Žaidžiame meną“ trukmė – 1 mokslo metai. Ugdymas organizuojamas grupinio darbo forma. Rekomenduojama programos apimtis – iki 2 valandų per savaitę vienai pasirinktai ugdymo kryptčiai. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių, atsižvelgiant į mokinių amžių, ugdymo turinį, veiklos pobūdį, individualius poreikius ir higienos normų reikalavimus.

428. Programoje „Žaidžiame meną“ gali būti organizuojami muzikavimo užsiėmimai „Žaidžiame muzika“, dailės užsiėmimai „Molinė pasaka“. Muzikos veiklose akcentuojamas muzikavimas, ritmika, dainavimas, klausymasis, elementarus instrumentų pažinimas, emocijų raiška, dėmesio koncentracija ir veikimas grupėje. Dailės veiklose taikoma tapyba, piešimas, skulptūra, grafika, keramika ir kitos kūrybinės raiškos formos.

429. Mokykloje įgyvendinama **Neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) mėgėjų ugdymo programa**. Ji skirta mokyklinio amžiaus mokiniams, siekiantiems plėtoti meninius gebėjimus pasirinktoje muzikos, dailės ar teatro srityje, dalyvauti kūrybinėse veiklose ir tenkinti individualius saviraiškos poreikius.

430. Muzikos, dailės ar teatro mėgėjų (saviraiškos) ugdymo programos trukmė – 1 mokslo metai. Ugdymas organizuojamas grupinio darbo forma. Rekomenduojama programos apimtis – iki 2 valandų per savaitę, vieno užsiėmimo trukmė – 45 minutės. Atsižvelgiant į pasirinktos meninio ugdymo srities specifiką, mokinių amžių, gebėjimus ir ugdymo tikslus, veiklos gali būti organizuojamos grupėse, ansambliuose, kūrybinėse dirbtuvėse ar kitomis Mokyklos nustatytais formomis.

431. Muzikos, dailės ar teatro mėgėjų ugdymo programoje gali būti organizuojamas muzikavimas, dailė ir teatras. Muzikavimo užsiėmimai skirti klausymosi, ritmo, dainavimo, muzikavimo ir ansamblinio atlikimo įgūdžiams ugdyti. Dailės užsiėmimai apima tapybos, piešimo, skulptūros, grafikos, keramikos ir kitų dailės raiškos priemonių pažinimą. Teatro užsiėmimai skirti teatrinei saviraiškai, sceninei drąsai, kalbinei ir kūno raiškai, vaizduotei, emocijų pažinimui, improvizacijos, vaidybos, pasakojimo ir bendro kūrybinio darbo gebėjimams ugdyti.

432. Mokykloje įgyvendinama **Neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) tęstinio meninio ugdymo programa**, skirta mokiniams, baigusiems formalųjį švietimą papildančio ugdymo muzikos ar dailės programas ir siekiantiems toliau gilinti įgytus meninius gebėjimus.

433. Tęstinio meninio ugdymo programos trukmė – 1 mokslo metai. Ugdymas organizuojamas individualaus ir (ar) grupinio darbo forma. Rekomenduojama programos apimtis – iki 2 valandų per savaitę, vieno užsiėmimo trukmė – 45 minutės. Atsižvelgiant į mokinio pasirinktą

meninio ugdymo kryptį, gebėjimus, pasirengimo lygį, dalyvavimą koncertinėje, konkursinėje ar parodinėje veikloje, ugdymo turinys gali būti individualizuojamas.

434. Tęstinio meninio ugdymo programoje gali būti organizuojami individualūs muzikavimo užsiėmimai, grupiniai muzikavimo užsiėmimai ir grupiniai dailės užsiėmimai. Individualiuose muzikavimo užsiėmimuose tęsiamas pasirinkto muzikos instrumento arba vokalo mokymas. Grupiniuose muzikavimo užsiėmimuose ugdomi ansamblinio, kamerinio muzikavimo, choro, bendro atlikimo, sceninės komunikacijos ir kūrybinio bendradarbiavimo gebėjimai. Grupiniuose dailės užsiėmimuose gilinami tapybos, piešimo, grafikos, keramikos, kompozicijos ir kitų dailės raiškos sričių gebėjimai.

435. Neformaliojo vaikų švietimo programose, kai to reikia ugdymo turiniui, repertuarui, pasirengimui koncertinei ar meninio kolektyvo veiklai, gali būti skiriamos akompanimento valandos Mokyklos ugdymo plane numatytoms veikloms, atsižvelgiant į Mokyklos ugdymo organizavimo ir finansines galimybes.

VIII SKYRIUS NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

436. Biržų Vlodo Jakubėno meno mokykla, įgyvendindama **neformaliojo suaugusiųjų švietimo (NSŠ) programas**, vadovaujasi Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Biržų Vlodo Jakubėno meno mokyklos nuostatais, Mokyklos direktoriaus patvirtintomis neformaliojo suaugusiųjų švietimo programomis, šiuo Ugdymo planu, 4 priedu ir kitais ugdymo proceso organizavimą reglamentuojančiais teisės aktais bei Mokyklos vidaus dokumentais.

437. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programa skirta asmenims nuo 18 metų, siekiantiems mokytis muzikos, dailės ar teatro, plėtoti meninius gebėjimus, kūrybinę saviraišką, kultūrinį aktyvumą, bendruomeniškumą ir mokymosi visą gyvenimą nuostatas.

438. Programos paskirtis – sudaryti suaugusiesiems galimybę, nepriklausomai nuo ankstesnės meninės patirties, mokytis pasirinktos meninės raiškos krypties, stiprinti asmeninę pažangą, kūrybiškumą, pasitikėjimą savimi, saviraišką ir dalyvavimą Mokyklos bei vietos bendruomenės kultūriniame gyvenime.

439. Programos tikslas – sudaryti sąlygas suaugusiesiems pagal individualius poreikius, gebėjimus, turimą patirtį ir mokymosi tikslus mokytis muzikos, dailės ar teatro, plėtoti praktinius ir kūrybinius gebėjimus, stiprinti kultūrinį sąmoningumą, savarankiškumą ir mokymosi visą gyvenimą kompetencijas.

440. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos įgyvendinimas grindžiamas savanoriško pasirinkimo, prieinamumo, pagarbaus bendradarbiavimo, individualizavimo, praktinio taikymo, asmeninės pažangos, kūrybinės saviraiškos ir mokymosi visą gyvenimą principais.

441. Suaugusieji į neformaliojo suaugusiųjų švietimo programą priimami vadovaujantis Mokyklos priėmimo tvarka, pateiktu prašymu, mokymosi sutartimi, pasirinkta meninio ugdymo kryptimi, asmens mokymosi poreikiais ir Mokyklos ugdymo organizavimo galimybėmis.

442. Programos trukmė, pamokų skaičius, mokymosi forma ir ugdymo turinys nustatomi individualiai, atsižvelgiant į suaugusiojo mokymosi poreikius, gebėjimus, ankstesnę meninę patirtį, pasirinktą meninio ugdymo kryptį, mokytojų darbo krūvį, materialiuosius išteklius ir Mokyklos galimybes.

443. Pamokų trukmė ir pamokų skaičius nustatomi mokymosi sutartyje pagal besimokančiojo individualų ugdymo planą ir Mokyklos galimybes. Ugdymas gali būti organizuojamas individualiai, grupėse arba derinant individualaus ir grupinio darbo formas.

444. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programoje gali būti organizuojamos šios meninio ugdymo veiklos:

444.1. individualūs muzikavimo užsiėmimai;

444.2. grupiniai muzikavimo užsiėmimai;

444.3. individualūs ir grupiniai dailės užsiėmimai;

444.4. grupiniai teatro užsiėmimai;

444.5. kitos Mokyklos patvirtintose programose ir ugdymo plane numatytos meninės raiškos veiklos.

445. Individualiuose muzikavimo užsiėmimuose instrumento arba vokalo mokymas organizuojamas pagal individualų ugdymo planą, atsižvelgiant į besimokančiojo pasirengimą, gebėjimus, mokymosi tikslus ir pasirinktą muzikinės raiškos kryptį. Skatinamas savarankiškas muzikavimas, sceninė raiška ir, besimokančiajam pageidaujant, dalyvavimas koncertinėje veikloje.

446. Grupiniai muzikavimo užsiėmimai gali būti organizuojami chore, ansamblyje, orkestre ar kitoje Mokyklos siūlomoje grupinėje muzikinėje veikloje. Šiose veiklose ugdomi bendro muzikavimo, klausymosi, derinimosi prie kitų atlikėjų, bendradarbiavimo, sceninės komunikacijos ir bendruomeniškumo gebėjimai.

447. Dailės užsiėmimai gali būti organizuojami individualiai arba grupėse. Jų turinys gali apimti tapybą, piešimą, skulptūrą, grafiką, keramiką ir kitas dailės raiškos formas. Ugdymo turinys parenkamas pagal besimokančiojo poreikius, gebėjimus ir kūrybinius tikslus, skatinant dalyvavimą kūrybinėse dirbtuvėse, bendruomenės parodose ir Mokyklos kultūrinėse veiklose.

448. Teatro užsiėmimai organizuojami grupėse ir skirti suaugusiųjų teatrinei saviraiškai, kalbinei ir kūno raiškai, improvizacijos, sceninio pasitikėjimo, kūrybinio bendradarbiavimo, viešojo kalbėjimo ir sceninės komunikacijos gebėjimams ugdyti. Veiklose gali būti taikomi teatriniai žaidimai, etiudai, improvizacijos, sceninių situacijų kūrimas, teksto analizė, vaidybos ir sceninės komunikacijos pratimai.

449. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programoje ugdymo turinys individualizuojamas pagal besimokančiojo mokymosi tikslus, ankstesnę patirtį, pasirinktą kryptį, mokymosi tempą, savarankiško darbo galimybes ir pageidaujamą dalyvavimą Mokyklos ar bendruomenės kultūrinėse veiklose.

450. Besimokančiųjų pažanga ir pasiekimai vertinami formuojamuoju būdu, atsižvelgiant į individualius mokymosi tikslus, asmeninę pažangą, įsitraukimą į veiklas, kūrybinę raišką, savarankiškumą ir dalyvavimą Mokyklos ar bendruomenės kultūriniame gyvenime.

451. Programoje pažymiai nerašomi. Mokymosi rezultatai aptariami žodžiu, teikiant grįžtamąjį ryšį, individualias rekomendacijas ir akcentuojant asmeninę pažangą, kūrybinę raišką, saviraišką, savarankiškumą bei mokymosi visą gyvenimą nuostatų stiprinimą.

452. Besimokančiajam pageidaujant ir atsižvelgiant į programos pobūdį, mokymosi rezultatai gali būti pristatomi koncertuose, parodose, kūrybinių darbų pristatymuose, pasirodymuose, atvirose veiklose ar kituose Mokyklos ir bendruomenės renginiuose.

453. Už neformaliojo suaugusiųjų švietimo programą mokamas atlyginimas už teikiamas atlygintinas paslaugas, kuris nustatytas Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimais ir Mokyklos vidaus dokumentais. Mokėjimo tvarka ir sąlygos taikomos vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir Mokyklos nustatyta tvarka.

454. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos įgyvendinimo kokybė stebima analizuojant besimokančiųjų lankomumą, individualią pažangą, mokymosi motyvaciją, dalyvavimą veiklose, grįžtamąjį ryšį, mokytojų refleksiją, programos paklausą ir Mokyklos veiklos įsivertinimo duomenis. Programa gali būti tikslinama atsižvelgiant į besimokančiųjų poreikius, Mokyklos strateginius tikslus, bendruomenės siūlymus, finansines galimybes ir teisės aktų pokyčius.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

455. Mokykloje formalųjį švietimą papildančio (FŠPU) ugdymo, Neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo (NSŠ) programos įgyvendinamos atsižvelgiant į Mokyklos patvirtintas programas, mokinių ir besimokančių suaugusiųjų poreikius, mokytojų darbo krūvį, turimus žmogiškuosius, finansinius ir materialiuosius išteklius bei Mokyklos ugdymo organizavimo galimybes.

456. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik Mokyklos patalpose, bet ir kitose ugdymui tinkamose aplinkose bei formose: kūrybinėse stovyklose, pleneruose, projektuose, festivaliuose, konkursuose, koncertuose, parodose, edukacinėse išvykose, muziejuose, galerijose, kultūros įstaigose, viešosiose erdvėse ir kitose meninei, kultūrinei ar pažintinei veiklai tinkamose vietose. Tokios veiklos laikomos ugdymo proceso dalimi, jeigu jos numatytos Mokyklos veiklos dokumentuose, ugdymo plane, programose, tvarkaraščiuose arba organizuojamos Mokyklos direktoriaus nustatyta tvarka.

457. Ugdymo proceso organizavimas, mokinių dalyvavimas koncertinėje, konkursinėje, parodinėje, projektinėje, edukacinėje ir kitoje meninėje veikloje vykdomas laikantis mokinių saugą, sveikatą, asmens duomenų apsaugą, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimą, išvykų organizavimą ir ugdymo ne Mokyklos aplinkoje tvarką reglamentuojančių teisės aktų bei Mokyklos vidaus dokumentų.

458. Mokinys, sėkmingai baigęs formalųjį švietimą papildančio pradinio arba pagrindinio muzikos ar dailės ugdymo programą, gauna programos baigimą patvirtinantį dokumentą – pažymėjimą, kuris išduodamas vadovaujantis Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimų išdavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Mokyklos direktoriaus 2025 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. VK-76, ir kitais galiojančiais teisės aktais.

459. Mokiniui baigus neformaliojo vaikų švietimo programą, pažymėjimas arba kitas programos baigimą patvirtinantis dokumentas gali būti išduodamas Mokyklos nustatyta tvarka, atsižvelgiant į programos pobūdį, trukmę, mokinio dalyvavimą ugdymo procese ir pasiektą individualią pažangą.

460. Asmeniui baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo programą, jo prašymu, gali būti išduodamas programos lankymą, dalyvavimą ar baigimą patvirtinantis dokumentas Mokyklos nustatyta tvarka.

461. Šio Ugdymo plano priedai yra neatskiriama Ugdymo plano dalis. Juose pateikiama papildoma informacija, reikalinga ugdymo proceso organizavimui, pamokų skaičiaus planavimui, ugdymo dokumentavimui, stebėsenai ir ugdymo proceso tęstinumui užtikrinti:

461.1. **1 priedas** – FŠPU, NVŠ ir, kai taikoma, NSŠ programų organizavimas karantino, ekstremalios situacijos ar ekstremalaus įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių **ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu.**

461.2. **2 priedas** – Formalųjį švietimą papildančio pradinio ir pagrindinio muzikinio ugdymo programų pamokų skaičiaus planas 2026–2027 m. m.;

461.3. **3 priedas** – Formalųjį švietimą papildančio pradinio ir pagrindinio dailės ugdymo programų pamokų skaičiaus planas 2026–2027 m. m.;

461.4. **4 priedas** – Neformaliojo vaikų švietimo ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų įgyvendinimo pamokų skaičiaus planas 2026–2027 m. m.;

461.5. **5 priedas** – Asmenų, baigusių užsienio valstybės ar tarptautinės organizacijos formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą ar jos dalį, ugdymo organizavimas.

SUDERINTA

Mokyklos tarybos 2026 m. birželio 2 d.
protoliniu nutarimu Nr. V1-2.

PRITARTA

Mokytojų tarybos posėdžio 2026 m. birželio 2 d.
protoliniu nutarimu Nr. V2-4.

**NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO IR FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO
UGDYMO PROGRAMŲ ORGANIZAVIMAS KARANTINO, EKSTREMALIOS
SITUACIJOS, EKSTREMALIAUS ĮVYKIO AR ĮVYKIO, KELIANČIO PAVOJŲ
MOKINIŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI, LAIKOTARPIU AR ESANT APLINKYBĖMS
MOKYKLOJE, DĖL KURIŲ UGDYMO PROCESAS NEGALI BŪTI ORGANIZUOJAMAS
KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU**

1. Priedas reglamentuoja mokinių, besimokančiųjų pagal pradinio, pagrindinio ir kitas neformaliojo vaikų švietimo programas, ugdymo organizavimą karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu.

2. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (vyksta remonto darbai mokykloje ir kt.), ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas).

3. Ekstremali temperatūra mokyklos ir (ar) gyvenamojoje teritorijoje:

3.1. minus 20 °C ar žemesnė – 1–4 ir 5 klasių mokiniams;

3.2. minus 25 °C ar žemesnė – 6–ir vyresnių klasių mokiniams;

3.3. 30 °C ar aukštesnė – 1–10, ir vyresnių klasių mokiniams.

4. Mokyklos vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti ugdymo organizavimo sprendimus:

4.1. mažinančius / šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei;

4.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių mokyklos aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei grupinio mokymosi forma nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt., ugdymo procesas mokyklos vadovo sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Jeigu ugdymo procesas turi būti stabdomas ilgesnį laiką, mokyklos vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo derina su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių. Neįgyvendintas mokymosi turinys kompensuojamas intensyvinant mokymąsi;

4.3. ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, kai nėra galimybės tęsti ugdymo proceso ar jo dalies grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu.

5. Valstybės, savivaldybės lygiu ar mokyklos vadovo sprendimu ugdymo procesą ar jo dalį organizuodama nuotoliniu mokymo būdu, mokykla:

5.1. priima sprendimus ugdymo procesui nuotoliniu mokymo būdu organizuoti, atsižvelgdama į mokyklos ugdymo plane numatytus sprendimus nuotoliniam mokymo procesui organizuoti 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų 7 priedo nuostatas;

5.2. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 3 d. įsakyму Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“;

5.3. įvertina, ar visi mokiniai gali dalyvauti ugdymo procese nuotoliniu mokymo būdu. Išsiaiškinus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos mokytis mokykloje, jeigu mokykloje nėra aplinkybių, kurios keltų pavojų mokinio gyvybei ir sveikatai. Nesant galimybių ugdymo proceso organizuoti mokykloje, ugdymo proceso organizavimas laikinai perkeliamas į kitas saugias patalpas;

5.4. susitaria dėl mokinių emocinės sveikatos stebėjimo, taip pat dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo;

5.5. įgyvendindama ugdymo programas, ne mažiau kaip 50 procentų ugdymo procesui numatyto laiko (per savaitę ir (ar) mėnesį) skiria sinchroniniam ugdymui ir ne daugiau kaip 50 procentų – asinchroniniam ugdymui. Nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė – iki 90 min.;

5.6. pertvarko pamokų tvarkaraštį, pritaikydama jį ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu: konkrečios klasės tvarkaraštyje numato sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui skiriamas pamokas;

5.7. pritaiko pamokos struktūrą sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui, atsižvelgdama į mokinių amžių, dalyko programos ir ugdymo programos ypatumus;

5.8. susitaria dėl mokymosi pagalbos mokiniui teikimo būdų ir savalaikiškumo, dėl užduočių, skiriamų atlikti namuose toje pačioje klasėje, apimties, pobūdžio, dėl mokymosi krūvių stebėsenos ir jų koregavimo, grįžamosios informacijos teikimo, dėl mokinio darbotvarkės nustatymo, atsižvelgdama į mokinių amžių;

5.9. numato mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo būdus;

5.10. paskiria asmenį (-is), kuris (-ie) teiks bendrąją informaciją apie ugdymo proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą, komunikuos kitais aktualiais švietimo bendruomenei klausimais tol, kol neišnyksta ypatingos aplinkybės ar aplinkybės, dėl kurių ugdymo procesas mokykloje negalėjo būti organizuojamas kasdieniu būdu. Informacija apie tai skelbiama mokyklos tinklalapyje;

5.11. numato planą, kaip, pasibaigus ypatingoms aplinkybėms, sklandžiai grįžti prie įprasto ugdymo proceso organizavimo;

5.12. numato, kaip prireikus dalį ugdymo proceso organizuoti nuotoliniu mokymo būdu ir dalį grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu;

5.13. numato, kaip atskirų dalykų (arba dalyko dalies) mokymuisi gali perskirstyti klases ir sudaryti laikinas grupes iš paralelių klasių mokinių arba sujungdama ne daugiau nei dviejų gretimų klasių mokinius.

FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO PRADINIO MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMŲ PAMOKŲ SKAIČIAUS PLANAS 2026-2027 M.M.

1. Pamokų skaičius formaliojo švietimo papildančio **pradinio** muzikinio ugdymo programai įgyvendinti (individualiu ir grupiniu mokymosi būdu) per savaitę ir per metus.

Klasė		1	2	3	4	Iš viso val. 1–4 klasė	Mokymo(si) forma
Ugdymo sritys ir dalykai							
CHORINIS DAINAVIMAS							
BRANDUOLIO DALYKAI¹⁷							
Chorinis dainavimas		1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
Solfedžio		2 (68)	2 (68)	2 (68)	2 (68)	272	Grupinė
Antrasis muzikos instrumentas (fortepijonas)		0,5 (17)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	119	Individuali
Meninis kolektyvas - Jaunučių choras (bendra repeticija) ¹⁸		1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
Darbas mobiliuose grupėse: arba I, arba II balsais (pasirenkamas 1 privalomas)	I balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
	II balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)		
PASIRENKAMIEJI DALYKAI							
Solinis dainavimas		0,5 (17)	0,5 (17)	0,5 (17)	0,5 (17)	51	Individuali / grupinė
Minimalus pamokų skaičius per savaitę		5,5	6	6	6		
Maksimalus pamokų skaičius per savaitę		6	6,5	6,5	6,5		
AKOMPANIMENTAS JAUNUČIŲ CHORUI		1	1	1	1		
AKOMPANIMENTAS PASIRENKAMIESIEMS DALYKAMS		0,5	0,5	0,5	0,5		
MUZIKAVIMAS – FORTEPIJONAS							
BRANDUOLIO DALYKAI							
Fortepijonas		1 (34)	2 (68)	2 (68)	2 (68)	238	Individuali
Solfedžio		2 (68)	2 (68)	2 (68)	2 (68)	272	Grupinė

¹⁷ 1-4 klasių muzikavimo programos chorinio dainavimo branduolio dalykai: chorinis dainavimas, solfedžio, antrasis muzikos instrumentas, meninis kolektyvas (choras ar kitas siūlomas kolektyvas).

¹⁸ Jaunučių choro veikloje skiriama: 1 val. bendrai repeticijai ir 1 val. darbui mobiliuose grupėse balsais (arba I, arba II balsas), pagal mokinio amžių ir balso ypatumus. Už meninio pajėgumo kategoriją mokytojai gali būti papildomai skiriama 1 val. iš Mokyklos veiklai skirtų bendruomenės valandų.

Antrasis muzikos instrumentas		-	0,5 (17)	0,5 (17)	0,5 (17)	51	Individuali
Meninis kolektyvas (fortepijoninis ansamblis, ¹⁹ kamerinis ansamblis, jaunučių choras)		-	1 (34)	1 (34)	1 (34)	102	Grupinė
Darbas mobiliuose grupėse: arba I, arba II balsais (pasirenkamas 1 privalomas) ²⁰	I balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
	II balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)		
Minimalus pamokų skaičius per savaitę		4	4,5	4,5	4,5		
Maksimalus pamokų skaičius per savaitę:		5	5,5	5,5	5,5		
MUZIKAVIMAS – KITI INSTRUMENTAI							
BRANDUOLIO DALYKAI							
Smuikas, akordeonas, kanklės, mediniai pučiamieji (fleita, klarnetas, saksofonas, obojus), variniai pučiamieji (trimitas, valtorna, althornas, tūba, eufonija ir kt.), mušamieji instrumentai, klasikinė gitara		1 (34)	2 (68)	2 (68)	2 (68)	238	Individuali
Solfedžio		2 (68)	2 (68)	2 (68)	2 (68)	272	Grupinė
Antrasis muzikos instrumentas		-	0,5 (17)	0,5 (17)	0,5 (17)	51	Individuali
Meninis kolektyvas (ansamblis arba jaunučių choras) ²¹		-	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
Darbas mobiliuose grupėse: arba I, arba II balsais (pasirenkamas 1 privalomas)	I balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
	II balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)		
Privalomas minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę		3	5,5	5,5	5,5		
Maksimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę:		4	6,5	6,5	6,5		
AKOMPANIMENTAS SMUIKUI, MEDINIAMS PUČIAMIESIEMS, VARINIAMS PUČIAMIESIEMS, MUŠAMIESIEMS INSTRUMENTAMS, MENINIAM KOLEKTYVUI		0,5	0,5	0,5	0,5		
AKOMPANIMENTAS MENINIAM KOLEKTYVUI, ORKESTRUI		1	1	1	1		

Pastabos. ²²

¹⁹ Fortepijoniniame ansamblyje privaloma ne mažiau kaip 2 dalyviai.

²⁰Fortepijono specialybės mokiniai gali rinktis instrumentinį ansamblį, chorą arba kitą meninį kolektyvą.

²¹Ansamblio grupę gali sudaryti 6 mokiniai, mokytojui skiriama (1 val.), jeigu 7–12 mokinių – 2 val., 13 ir daugiau – 3 val.

²²Koncertmeisteriui skiriama 0,5 val. per savaitę muzikavimo (išskyrus fortepijoną ir akordeoną), choro, pasirenkamųjų dalykų pamokoms. Darbo laikas turi sutapti su pamoka.

FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO PAGRINDINIO MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMOS PAMOKŲ SKAIČIAUS PLANAS 2026–2027 MOKSLO METAMS

2. Pamokų paskirstymas **pagrindinio** muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programai įgyvendinti, taikant individualaus ir grupinio mokymosi formas, kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, per savaitę ir per metus.

Klasė		5	6	7	8	Iš viso val. 5–8 klasė	Mokymo(si) forma
Ugdymo sritys ir dalykai							
CHORINIS DAINAVIMAS							
BRANDUOLIO DALYKAI²³							
Chorinis dainavimas		1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
Solfedžio		2 (68)	2 (68)	2 (68)	-	204	Grupinė
Muzikos istorija		1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
Antrasis muzikos instrumentas		1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Individuali
Meninis kolektyvas Jaunių choras (bendra repeticija)		2 (68)	2 (68)	2 (68)	2 (68)	272	Grupinė
Meninis kolektyvas Jaunių choras: darbas mobiliuose grupėse: arba I, arba II, arba III balsas ²⁴ (pasirenkamas 1 privalomas)	I balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
	II balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)		
	III balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)		
PASIRENKAMIEJI DALYKAI (pasirinktinai – 1 dalykas)							
Solinis dainavimas		0,5 (17)	0,5 (17)	0,5 (17)	0,5 (17)	68	Individuali / grupinė
Dirigavimas		0,5 (17)	0,5 (17)	0,5 (17)	0,5 (17)	68	Individuali / grupinė
Minimalus pamokų skaičius per savaitę		8	8	8	6		
Maksimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę		9	9	10	8		
AKOMPANIMENTAS JAUNIŲ CHORUI		1	1	1	1		
AKOMPANIMENTAS PASIRENKAMIESIEMS DALYKAMS		0,5	0,5	0,5	0,5		
MUZIKAVIMAS - FORTEPIJONAS							
BRANDUOLIO DALYKAI²⁵							
Fortepijonas		2 (68)	2 (68)	2 (68)	2 (68)	272	Individuali

²³Privalomi branduolio dalykai 5–8 klasėse chorinio dainavimo programoje: chorinis dainavimas, choras, solfedžio, muzikos istorija, antrasis muzikos instrumentas (rekomenduojamas – fortepijonas).

²⁴**Jaunių choro mokymas apima:** 2 val. bendrųjų repeticijų; 3 val. darbui mobiliuose grupėse pagal balso modulį (I, II arba III balsas), parenkamą atsižvelgiant į mokinio amžių ir vokaliinius ypatumus; 1 papildoma val. skiriama jaunių choro mokytojui už suteiktą meninio pajėgumo kategoriją (iš Mokyklos bendruomenės valandų fondo).

²⁵5–8 klasėse muzikavimo programos **branduolį sudaro:** pagrindinis muzikos instrumentas, solfedžio, muzikos istorija, antrasis muzikos instrumentas ir meninis kolektyvas.

Solfedžio		2 (68)	2 (68)	2 (68)	-	204	Grupinė
Muzikos istorija		1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
Meninis kolektyvas (arba fortepijoninis ansamblis, arba kamerinis ansamblis, arba jaunių choras)		1 (34)	1(34)	1(34)	1(34)	136	Grupinė
Meninis kolektyvas Jaunių choras: darbas mobiliose grupėse: arba I, arba II, arba III balsas (pasirenkamas 1 privalomas)	I balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
	II balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)		
	III balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)		
Privalomas minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę		6	6	6	4		
Maksimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę		8	8	8	6		
MUZIKAVIMAS - KITI INSTRUMENTAI							
BRANDUOLIO DALYKAI							
Smuikas, akordeonas, kanklės, mediniai pučiamieji (obojus, fleita, klarnetas, saksofonas), variniai pučiamieji (trimitas, valtorna, baritonas, tūba, eufonija ir kt.), mušamieji instrumentai, klasikinė gitara		2 (68)	2 (68)	2 (68)	2 (68)	272	Individuali
Solfedžio		2 (68)	2 (68)	2 (68)	-	204	Grupinė
Muzikos istorija		1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
Antrasis muzikos instrumentas		0,5 (17)	0,5 (17)	0,5 (17)	-	51	Individuali
Meninis kolektyvas (ansamblis arba jaunių choras) ²⁶		1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
Meninis kolektyvas orkestras arba Jaunių choras: darbas mobiliose grupėse: arba I, arba II, arba III balsas (pasirenkamas 1 privalomas)	I balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
	II balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)		
	III balsas	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)		
Privalomas minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę		6,5	6,5	6,5	4		
Maksimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę:		8,5	8,5	8,5	7		
AKOMPANIMENTAS SMUIKUI, MEDINIAMS PUČIAMIESIEMS, VARINIAMS PUČIAMIESIEMS, MUŠAMIESIEMS INSTRUMENTAMS.		0,5	0,5	0,5	0,5		
AKOMPANIMENTAS MENINIAM KOLEKTYVUI, ORKESTRUI		1	1	1	1		

²⁶ Ansamblio grupę gali sudaryti 6 mokiniai, mokytojui skiriama (1 val.), jeigu 7–12 mokinių – 2 val., 13 ir daugiau – 3 val.

Biržų Vlado Jakubėno meno mokyklos
2026–2027 mokslo metų ugdymo plano
3 priedas

**FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PRADINIO DAILĖS PROGRAMŲ
PAMOKŲ SKAIČIAUS PLANAS 2026-2027 M.M.**

1. Pamokų skaičius **pradinio dailės** formalųjį švietimą papildančio ugdymo programai įgyvendinti grupinio mokymosi forma, taikant kasdienį arba nuotolinį ugdymo proceso organizavimo būdą, nurodytas per savaitę ir per metus:

Klasė Ugdymo sritys ir dalykai	1	2	3	Iš viso val. 1–3 klasė	Mokymo(si) forma
BRANDUOLIO DALYKAI - DAILĖS PAŽINIMAS IR RAIŠKA ²⁷					
Spalvinė, grafinė, erdvinė raiška	2 (68)	2(68)	2(68)	204	Grupinė
Dailės pažinimas ir reflektavimas	2 (68)	2(68)	2(68)	204	Grupinė
Minimalus pamokų skaičius per savaitę(1)	4	4	4		

²⁷1–3 klasių mokiniams privalomi 2 branduolio dalykai – dailės pažinimo ir raiškos sritys, įgyvendinamos integruotu būdu.

FORMALŲJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO PAGRINDINIO DAILĖS UGDYMO PROGRAMŲ PAMOKŲ SKAIČIAUS PLANAS 2026-2027 M.M.

2. Pamokų skaičius **Pagrindinio** dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programai įgyvendinti grupinio mokymosi forma taikant kasdienį arba nuotolinį mokymo proceso organizavimo būdą, nurodytas per savaitę ir per metus:

Klasė		4	5	6	7	Iš viso val. 4–7 klasė	Mokymo(si) forma
Ugdymo sritys ir dalykai							
BRANDUOLIO DALYKAI ²⁸							
Piešimas		2 (68)	2 (68)	2 (68)	2 (68)	272	Grupinė
Tapyba		2 (68)	2 (68)	2 (68)	2 (68)	272	Grupinė
Skulptūra (keramika) ²⁹		2 (68)	2 (68)	2 (68)	2 (68)	272	Grupinė
Kompozicija (pasirenkamas 1 privalomas dalykas) ³⁰	Grafinė kompozicija	1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Pogrupiai
	Spalvinė kompozicija		1 (34)	1 (34)	1 (34)		Pogrupiai
	Vizualinė kompozicija		1 (34)	1 (34)	1 (34)		Pogrupiai
Dailėtyra		1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
PASIRENKAMIEJI DALYKAI (pasirinktinai – 1 dalykas)							
Dailės kompozicija (tekstilė)		1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
Kompiuterinė grafika		1 (34)	1 (34)	1 (34)	1 (34)	136	Grupinė
Minimalus pamokų skaičius per savaitę		8	8	8	8		
Maksimalus pamokų skaičius per savaitę:		12	12	12	12		

²⁸4–7 klasių mokiniui privalomi 5 branduolio dalykai: piešimas, tapyba, skulptūra, kompozicija ir dailėtyra.

²⁹Skulptūros dalykas 5 klasės 3 grupės mokiniams dėstomas intensyviai – visa programos apimtis įgyvendinama per vienerius mokslo metus.

³⁰ Kompozicijos ugdymo turinys plečiamas palaipsniui:

- 4 klasėje kompozicija dėstoma grupėje.
- 5–6 klasėse grupė skirstoma į pogrupius, leidžiant mokiniams pasirinkti vieną iš siūlomų kompozicijos šakų.
- 7 klasėje mokymas orientuojamas į individualizuotą ugdymą.
- Mokiniai renka vieną iš trijų siūlomų kompozicijos sričių: grafinę, spalvinę arba vizualinę.

NEFORMALIOJO VAIKŲ IR SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO PAMOKŲ SKAIČIAUS PLANAS 2026-2027 M.M.

1. Neformaliojo vaikų švietimo (toliau - NVŠ) Ankstyvojo meninio ugdymo programa skirta 5–6 metų vaikams, siekiant sudaryti sąlygas ankstyvajai meninei saviraiškai, kūrybiškumo, emocinio sąmoningumo, estetiškos nuovokos, bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimų ugdymui.

1.1. Programos tikslas - puoselėti prigimtinius vaiko meninius gebėjimus, ugdyti muzikinę, dailės ir teatrinę raišką, kūrybiškumą, estetinę nuovoką, emocinį sąmoningumą, pasitikėjimą savimi bei gebėjimą veikti grupėje.

1.2. Programa skirta 5 - 6 metų vaikams.

1.3. Programos trukmė – 1 mokslo metai.

1.4. Ugdymas organizuojamas grupinio darbo forma. Rekomenduojama programos apimtis – 2 valandos per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių, atsižvelgiant į vaikų amžių, ugdymo turinį, veiklos pobūdį ir higienos normų reikalavimus.

1.5. Ugdymo planas:

Eil. Nr.	Ugdymo dalykas	Aprašas	Mokymosi forma
1.5.1.	Ankstyvasis muzikinis ugdymas	Užsiėmimai skirti vaikų muzikalumui, ritmo pojūčiui, klausymosi, dainavimo, muzikavimo, judesio ir elementaraus instrumentų pažinimo gebėjimams ugdyti. Veiklos organizuojamos taikant žaidybinius, kūrybinius ir praktinius metodus.	Grupiniai užsiėmimai organizuojami 2 kartus per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių. Iki 2 val. / sav.
1.5.2.	AKOMPANIMENTAS		1 val.
1.5.3.	Ankstyvasis dailės ugdymas	Užsiėmimai orientuoti į spalvų, formų, linijų, tekstūrų ir įvairių dailės raiškos priemonių pažinimą. Vaikai skatinami kurti, eksperimentuoti, dalyvauti kūrybinėse dirbtuvėse, parodinėse veiklose ir reflektuoti savo kūrybinius bandymus.	Grupiniai užsiėmimai organizuojami 2 kartus per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių. Iki 2 val. / sav.

1.5.4.	Ankstyvasis teatro ugdymas	Užsiėmimai skirti vaikų vaizduotei, kalbinei ir kūno raiškai, sceninei drąsai, emocijų pažinimui, dėmesio koncentracijai, bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimams ugdyti. Veiklos organizuojamos per teatrinis žaidimus, improvizacijas, judesio, balso, mimikos, pasakojimo ir vaidybines užduotis.	Grupiniai užsiėmimai organizuojami 2 kartus per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių. Iki 2 val. / sav.
--------	-----------------------------------	--	---

1.6. Vertinimas:

1.6.1. Mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami orientuojantis į individualią vaiko ūgtį, aktyvų dalyvavimą ugdymo procese, kūrybinę raišką, bendravimo gebėjimus ir įgytų pradinių meninių gebėjimų taikymą praktinėse veiklose.

1.6.2. Formuojamasis vertinimas vykdomas nuolat, stebint vaiko dalyvavimą veiklose, kūrybinius bandymus, individualią pažangą, gebėjimą bendradarbiauti ir priimti mokytojo grįžtamąjį ryšį.

1.6.3. Apibendrinamasis vertinimas vykdomas stebint ir aptariant vaikų kūrybinius pasiekimus, jų dalyvavimą koncertuose, parodose, kūrybinių darbų pristatymuose, atvirose veiklose ar kituose mokyklos organizuojamuose renginiuose.

1.6.4. Ankstyvojo meninio ugdymo programoje pažymiai nerašomi. Vaikų pasiekimai aptariami žodžiu, akcentuojant individualią pažangą, vaiko pastangas, kūrybiškumą, emocinę brandą ir įsitraukimą į menines veiklas.

2. NVŠ meninio ugdymo programa „Žaidžiame meną“, skirta mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pateikus tai patvirtinančius dokumentus.

2.1. Programos tikslas - sudaryti sąlygas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pagal jų individualias galias ir poreikius mokytis muzikos, dailės ir / ar teatro, plėtoti meninius, kūrybinius, socialinius ir emocinės savireguliacijos gebėjimus, stiprinti pasitikėjimą savimi bei skatinti įsitraukimą į mokyklos bendruomenės kultūrinį gyvenimą.

2.2. Programos trukmė – 1 mokslo metai.

2.3. Ugdymas organizuojamas grupinio darbo forma. Rekomenduojama programos apimtis – 2 valandos per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių, atsižvelgiant į vaikų amžių, ugdymo turinį, veiklos pobūdį ir higienos normų reikalavimus.

2.4. Ugdymo planas:

Eil. Nr.	Ugdymo dalykas	Aprašas	Mokymosi forma
2.4.1.	Muzikavimo užsiėmimai „Žaidžiame muzika“	Muzikos veiklos pritaikomos pagal mokinių individualius gebėjimus ir poreikius. Ugdymo procese akcentuojamas muzikavimas, ritmika, dainavimas, klausymasis, elementarus instrumentų pažinimas, emocijų raiška, dėmesio koncentracija, bendravimas ir bendradarbiavimas grupėje.	Grupiniai užsiėmimai organizuojami 2 kartus per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių. Iki 2 val. / sav

2.4.2.	Dailės užsiėmimai „Molinė pasaka“	Dailės veiklos apima tapybą, piešimą, skulptūrą, grafiką, keramiką ir kitas kūrybinės raiškos formas. Užduotys individualizuojamos pagal mokinių gebėjimus, poreikius ir pažangą. Skatinamas sensorinis pažinimas, kūrybinis eksperimentavimas, saviraiška, darbų pristatymas ir dalyvavimas parodinėje veikloje.	Grupiniai užsiėmimai organizuojami 2 kartus per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių. Iki 2 val. / sav
2.4.3.	Teatro užsiėmimai „Smagduobė“	Teatro veiklos pritaikomos pagal mokinių individualias galias ir poreikius. Užsiėmimuose ugdoma kalbinė, kūno ir emocinė raiška, vaizduotė, pasitikėjimas savimi, gebėjimas atpažinti ir reikšti emocijas, laikytis susitarimų, veikti grupėje ir kurti bendrą meninį rezultatą. Taikomi teatriniai žaidimai, improvizacijos, judesio, balso, mimikos, vaidybinių situacijų ir pasakojimo metodai.	Grupiniai užsiėmimai organizuojami 2 kartus per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių. Iki 2 val. / sav

2.5. Vertinimas:

2.5.1. Mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami atsižvelgiant į individualias mokinių galias, specialiuosius ugdymosi poreikius, įsitraukimą į veiklas, emocinę savijautą, socialinę pažangą, kūrybinę raišką ir įgytų gebėjimų taikymą praktinėse veiklose.

2.5.2. Formuojamasis vertinimas vykdomas nuolat, stebint mokinio dalyvavimą veiklose, individualią pažangą, pastangas, savarankiškumo didėjimą, gebėjimą bendradarbiauti, priimti pagalbą ir mokytojo grįžtamąjį ryšį.

2.5.3. Apibendrinamasis vertinimas vykdomas mokslo metų pabaigoje, aptariant mokinio individualią pažangą, dalyvavimą koncertuose, parodose, kūrybinių darbų pristatymuose, atvirose veiklose ar kituose mokyklos organizuojamuose renginiuose.

2.5.4. Programoje pažymiai nerašomi. Mokinių pasiekimai aptariami žodžiu, akcentuojant individualią pažangą, pastangas, kūrybiškumą, socialinių gebėjimų stiprėjimą, emocinės savireguliacijos pokyčius ir įsitraukimą į menines veiklas.

3. NVŠ muzikos, dailės ar teatro mėgėjų ugdymo programa.

3.1. Programos tikslas - ugdyti mokinių meninius, kūrybinius ir bendruosius gebėjimus pasirinktoje muzikos, dailės ar teatro srityje, skatinti kūrybinę saviraišką, bendravimą, bendradarbiavimą, pasitikėjimą savimi ir aktyvų dalyvavimą mokyklos kultūriniame gyvenime.

3.2. NVŠ muzikos, dailės ar teatro mėgėjų (saviraiškos) ugdymo programa skirta mokyklinio amžiaus mokiniams, siekiantiems plėtoti meninius gebėjimus pasirinktoje meninio ugdymo srityje, dalyvauti kūrybinėse veiklose ir tenkinti individualius saviraiškos poreikius.

3.3. Programos trukmė - 1 mokslo metai.

3.4. Ugdymas organizuojamas grupinio darbo forma. Rekomenduojama programos apimtis – 2 valandos per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – 45 minutės. Atsižvelgiant į pasirinktos meninio ugdymo srities specifiką, mokinių amžių, gebėjimus ir ugdymo tikslus, veiklos gali būti organizuojamos grupėse, ansambliuose, kūrybinėse dirbtuvėse ar kitomis mokyklos nustatytais formomis.

3.5. Ugdymo planas:

Eil. Nr.	Ugdymo dalykas	Aprašas	Mokymosi forma
3.5.1.	Muzikavimas	Užsiėmimai skirti mokinių muzikiniams gebėjimams, klausymosi, ritmo, dainavimo, muzikavimo ir ansamblinio atlikimo įgūdžiams ugdyti. Veiklos organizuojamos atsižvelgiant į mokinių amžių, turimą muzikinę patirtį, gebėjimus ir pasirinktą muzikinės raiškos kryptį. Skatinamas bendravimas, bendradarbiavimas, kūrybiškumas ir dalyvavimas koncertinėje veikloje.	Grupiniai užsiėmimai organizuojami 2 kartus per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių. Iki 2 val. / sav.
3.5.2.	AKOMPANIMENTAS SMUIKUI, MEDINIAMS PUČIAMIESIEMS, VARINIAMS PUČIAMIESIEMS, MENINIAM KOLEKTYVUI		1 val.
3.5.3.	Dailė	Užsiėmimai apima tapybos, piešimo, skulptūros, grafikos, keramikos ir kitų dailės raiškos priemonių pažinimą. Mokiniai skatinami eksperimentuoti, kurti, įgyvendinti individualias ir grupines kūrybines idėjas, pristatyti kūrybinius darbus ir dalyvauti parodinėje veikloje.	Grupiniai užsiėmimai organizuojami 2 kartus per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių. Iki 2 val. / sav.
3.5.4.	Teatras	Užsiėmimai skirti mokinių teatrinei saviraiškai, sceninei drąsai, kalbinei ir kūno raiškai, vaizduotei, emocijų pažinimui, improvizacijos, vaidybos, pasakojimo ir bendro kūrybinio darbo gebėjimams ugdyti. Veiklos organizuojamos taikant teatrinius žaidimus, etiudus, improvizacijas, judesio, balso, mimikos ir sceninių situacijų kūrimo užduotis. Mokiniai skatinami dalyvauti mokyklos renginiuose, kūrybiniuose pristatymuose ir sceninėse veiklose.	Grupiniai užsiėmimai organizuojami 2 kartus per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – iki 45 minučių. Iki 2 val. / sav.

3.6. Vertinimas:

3.6.1. Mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami atsižvelgiant į individualią pažangą, kūrybinę raišką, aktyvumą, bendradarbiavimą, gebėjimą taikyti įgytus meninius įgūdžius praktinėse veiklose ir dalyvavimą mokyklos kultūriniame gyvenime.

3.6.2. Formuojamasis vertinimas vykdomas nuolat, stebint mokinio įsitraukimą į veiklas, individualią pažangą, kūrybinius bandymus, pastangas, gebėjimą bendradarbiauti ir priimti mokytojo grįžtamąjį ryšį.

3.6.3. Apibendrinamasis vertinimas vykdomas mokslo metų pabaigoje, aptariant mokinio meninę pažangą, dalyvavimą koncertuose, parodose, kūrybinių darbų pristatymuose, sceninėse veiklose ar kituose mokyklos organizuojamuose renginiuose.

3.6.4. Programoje pažymiai nerašomi. Mokinių pasiekimai aptariami žodžiu, akcentuojant individualią pažangą, kūrybiškumą, saviraišką, pastangas ir įsitraukimą į menines veiklas.

4. NVŠ tęstinio meninio ugdymo programa.

4.1. Programos tikslas - sudaryti sąlygas mokiniams, baigusiems FŠPU muzikos ar dailės programas, tęsti kryptingą meninį ugdymąsi, gilinti pasirinktos meninio ugdymo srities žinias, praktinius gebėjimus ir kūrybinę raišką, pasirengti aktyviam dalyvavimui koncertinėje, konkursinėje, parodinėje veikloje, tolesniam meniniam ugdymuisi ar profesinės krypties pasirinkimui.

4.2. Programa baigusiems formalųjį švietimą papildančio ugdymo muzikos ar dailės programą ir siekiantiems toliau gilinti įgytus meninius gebėjimus.

4.3. Programos trukmė - 1 mokslo metai.

4.4. Ugdymas organizuojamas individualaus ir / ar grupinio darbo forma. Rekomenduojama programos apimtis – 2 valandos per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – 45 minutės. Atsižvelgiant į mokinio pasirinktą meninio ugdymo kryptį, gebėjimus, pasirengimo lygį, dalyvavimą koncertinėje, konkursinėje ar parodinėje veikloje, ugdymo turinys gali būti individualizuojamas.

4.5. Ugdymo planas:

Eil. Nr.	Ugdymo dalykas	Aprašas	Mokymo forma
4.5.1.	Individualūs muzikavimo užsiėmimai	Tęsimas pasirinkto muzikos instrumento arba vokalo mokymas. Gilinami techniniai, interpretaciniai, meninės raiškos, repertuaro analizės, sceninės kultūros ir savarankiško muzikavimo gebėjimai. Ugdymo turinys individualizuojamas pagal mokinio gebėjimus, pasirengimo lygį ir meninius tikslus.	Individualūs užsiėmimai organizuojami 1 kartą per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – 45 minutės.
4.5.2.	AKOMPANIMENTAS SMUIKUI, MEDINIAMS PUČIAMIESIEMS, VARINIAMS PUČIAMIESIEMS, MENINIAM KOLEKTYVUI		1 val.
4.5.3.	Grupiniais muzikavimo užsiėmimai	Ugdomi ansamblinio, kamerinio muzikavimo, choro, bendro atlikimo, klausymosi, derinimosi prie kitų atlikėjų, sceninės komunikacijos ir kūrybinio bendradarbiavimo gebėjimai. Skatinamas aktyvus dalyvavimas mokyklos koncertuose, projektuose, konkursuose, festivaliuose ir kituose kultūriniuose renginiuose.	Grupiniai užsiėmimai organizuojami pagal mokyklos galimybes ir mokinių poreikius, rekomenduojant 2 kartus per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – 45 minutės.
4.5.4.	Grupiniais dailės užsiėmimai	Gilinami tapybos, piešimo, grafikos, keramikos, kompozicijos ir kitų dailės raiškos sričių gebėjimai. Mokiniai skatinami plėtoti individualų kūrybinį braižą, rengti kūrybinių darbų ciklus,	Grupiniai užsiėmimai organizuojami 2 kartus per savaitę. Vieno užsiėmimo trukmė – 45 minutės.

	dalyvauti parodose, konkursuose, projektuose ir kitose kūrybinėse veiklose.	
--	---	--

4.6. Vertinimas:

4.6.1. Mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami atsižvelgiant į individualią pažangą, meninių gebėjimų gilinimą, savarankiškumą, kūrybinės raiškos brandą, dalyvavimą koncertinėje, konkursinėje, projektinėje ar parodinėje veikloje.

4.6.2. Formuojamasis vertinimas vykdomas nuolat, stebint mokinio pažangą, techninių ir meninių gebėjimų raidą, savarankiškumą, kūrybinius sprendimus, dalyvavimą veiklose ir teikiant individualias rekomendacijas.

4.6.3. Apibendrinamasis vertinimas vykdomas mokslo metų pabaigoje, aptariant mokinio pasiektą pažangą, dalyvavimą koncertuose, konkursuose, festivaliuose, parodose, kūrybinių darbų pristatymuose, projektuose ar kitose mokyklos organizuojamose veiklose.

4.6.4. Programoje pažymiai nerašomi. Mokinių pasiekimai aptariami žodžiu, akcentuojant individualią pažangą, meninės raiškos brandą, savarankiškumą, kūrybiškumą, atsakomybę ir aktyvų dalyvavimą meninėje veikloje.

5. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo (toliau – NSS) programa. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programa skirta asmenims nuo 18 metų, siekiantiems mokytis muzikos, dailės ar teatro, plėtoti meninius gebėjimus, kūrybinę saviraišką ir dalyvauti mokyklos bendruomenės kultūrinėje veikloje.

5.1. Programos tikslas - sudaryti sąlygas suaugusiesiems, nepriklausomai nuo ankstesnės meninės patirties, mokytis muzikos, dailės ar teatro, plėtoti kūrybinius ir meninius gebėjimus, stiprinti saviraišką, bendruomeniškumą, kultūrinį aktyvumą ir mokymosi visą gyvenimą nuostatas.

5.2. Programa skirta asmenims nuo 18 metų;

5.3. Programos trukmė, pamokų skaičius, mokymosi forma ir ugdymo turinys nustatomi individualiai, atsižvelgiant į suaugusiojo mokymosi poreikius, gebėjimus, ankstesnę patirtį, pasirinktą meninio ugdymo kryptį ir mokyklos galimybes.

5.4. Ugdymo planas:

Ei. Nr.	Ugdymo dalykas	Aprašas	Mokymo forma
5.4.1.	Individualūs muzikavimo užsiėmimai	Instrumento arba vokalo mokymas organizuojamas pagal individualų ugdymo planą, atsižvelgiant į mokinio pasirengimą, gebėjimus, mokymosi tikslus ir pasirinktą muzikinės raiškos kryptį. Skatinamas savarankiškas muzikavimas, sceninė raiška ir, mokiniui pageidaujant, dalyvavimas koncertinėje veikloje.	Pamokų trukmė ir pamokų skaičius nustatomi individualiai mokymosi sutartyje pagal mokinio ugdymo planą ir mokyklos galimybes.
5.4.2.	Grupiniai muzikavimo užsiėmimai	Muzikavimas kolektyve organizuojamas chore, ansamblyje, orkestre ar kitoje mokyklos siūlomoje grupinėje muzikinėje	Pamokų trukmė ir pamokų skaičius nustatomi individualiai mokymosi sutartyje pagal mokinio ugdymo planą ir

		veikloje. Ugdomi bendro muzikavimo, klausymosi, derinimosi prie kitų atlikėjų, bendradarbiavimo ir bendruomeniškumo gebėjimai.	mokyklos galimybes.
5.4.3.	Individualūs ir grupiniai dailės užsiėmimai	Dailės ugdymas apima tapybą, piešimą, skulptūrą, grafiką, keramiką ir kitas dailės raiškos formas. Ugdymo turinys parenkamas pagal mokinio poreikius, gebėjimus ir kūrybinius tikslus. Skatinamas dalyvavimas kūrybinėse dirbtuvėse, bendruomenės parodose ir mokyklos kultūrinėse veiklose.	Pamokų trukmė ir pamokų skaičius nustatomi individualiai mokymosi sutartyje pagal mokinio ugdymo planą ir mokyklos galimybes.
5.4.4.	Grupiniai teatro užsiėmimai	Teatro užsiėmimai skirti suaugusiųjų teatrinei saviraiškai, kalbinei ir kūno raiškai, improvizacijos, sceninio pasitikėjimo, kūrybinio bendradarbiavimo ir viešojo kalbėjimo gebėjimams ugdyti. Veiklose taikomi teatriniai žaidimai, etiudai, improvizacijos, sceninių situacijų kūrimas, teksto analizė, vaidybos ir sceninės komunikacijos pratimai. Skatinamas dalyvavimas mokyklos, bendruomenės ar kitų kultūrinių renginių veiklose.	Pamokų trukmė ir pamokų skaičius nustatomi individualiai mokymosi sutartyje pagal mokinio ugdymo planą ir mokyklos galimybes.

6. Vertinimas:

6.1. Mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami atsižvelgiant į individualius suaugusiojo mokymosi tikslus, asmeninę pažangą, įsitraukimą į veiklas, kūrybinę raišką, savarankiškumą ir dalyvavimą mokyklos ar bendruomenės kultūriniame gyvenime.

6.2. Formuojamasis vertinimas vykdomas nuolat, teikiant mokytojo grįžtamąjį ryšį, individualias rekomendacijas ir aptariant mokymosi pažangą ugdymo proceso metu.

6.3. Apibendrinamasis vertinimas vykdomas aptariant mokymosi rezultatus, kūrybinę pažangą ir, mokiniui pageidaujant, dalyvavimą koncertuose, parodose, kūrybinių darbų pristatymuose, teatro pasirodymuose ar kituose mokyklos ir bendruomenės renginiuose.

6.4. Programoje pažymiai nerašomi. Mokymosi rezultatai aptariami žodžiu, akcentuojant asmeninę pažangą, kūrybinę raišką, saviraišką, savarankiškumą ir mokymosi visą gyvenimą nuostatų stiprinimą.